

Project funded by
EUROPEAN UNION

ARHiCuP

Archeology, History, Culture
Black Sea Portal

MAPPING THE BLACK SEA

The Black Sea in the European Cartography

EXHIBITION CATALOGUE

Abraham Ortelius, Map of the Black Sea, 1590, 50 x 36 cm

The exposition is organized in the frame of the project "Black Sea Archaeology, History and Culture Portal (ArHiCuP) under the Joint Operational Programme Black Sea Basin 2014-2020, co-financed by the European Union through the European Neighbourhood Instrument. The partners in the project are:

Municipality
of Nessebar

National Museum of
History of Moldova

Museum of National History
and Archeology Constanta

Common borders. Common solutions.

ИЗЛОЖБА

КАРТОГРАФИРАНЕ НА ЧЕРНО МОРЕ

Черно море в европейската картография

Изложбата е организирана в рамките на проекта „Черноморски портал за археология, история и култура (ArHiCuP) по Съвместната оперативна програма Черноморски басейн 2014-2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския инструмент за съседство. Партньори по проекта са: Община Несебър, Националният музей за история на Молдова и Музея за национална история и археология - Констанца.

ПАНО 2

ИМЕНАТА НА МОРЕТО

Географията на Страбон съобщава, че в древността Черно море често е било наричано просто „морето“ (ὁ πόντος). В по-голямата си част гръко-римската традиция нарича Черно море „Гостоприемно море“, Εὔξεινος Πόντος Εὐξεινος Πόντος. Това е евфемизъм, заместващ по-ранното „Негостоприемно море“, Πόντος Ἄξεινος Πόντος Ἄξεινος, за първи път засвидетелствано в Пиндар (около 475 г. пр. н. е.).

Страбон смята, че Черно море е било наричано „негостоприемно“ преди гръцката колонизация, тъй като е било трудно за мореплаване и защото бреговете му са били населени от диви племена. Името е променено на „гостоприемно“, след като милетците колонизират южната брегова линия, Понт, което я прави част от гръцката цивилизация.

Възможно е също така епитетът Ἄξεινος да е възникнал чрез популярна етимология от скитска дума axšaina - „неосветена“, „тъмна“; така че обозначението „Черно море“ може да произхожда от древността.

Карта на Азия от 1570 г., озаглавена „Asiae Nova Descriptio“, от Theatrum Orbis Terrarum на Абрахам Ортелиус, обозначава морето Mar Maggior („Голямо море“, срв. лат. mare major). На друга от своите карти, озаглавена Thraciae Veteris Typus, Ортелиус обозначава Черно море, освен като Pontus Euxinus, също като Cimmerium и Caspium mare.

Англоезичните писатели от 18-ти век често използват името „Euxine Sea“, за Черно море. Едуард Гибон например нарича морето с това име в „Историята на упадък и падането на Римската империя“. По време на периода на Османската империя Черно море се е наричало или Bahr-e Siyah, или Karadeniz, и двете означават „Черно море“ на османски турски.

Заслужава да се отбележи, че в географската книга от десети век Худуд ал-Алам, написана на персийски език от неизвестен автор, Черно море се нарича „Грузинско море“, „Море на грузинците“ („daryä-yi Gurziyan“). Старите грузински източници от 9-14 век („Грузинските хроники“) са използвали името „Speris Zğua“, което означава „Морето на Спери“, по името на картилското племе Speris или Saspers, сега в Турция.

"Морето свързва всичко далечно"

Йоан Екзарх, IX век

Най-ранното картографско свидетелство за Черноморието през древността е картата на Черно море, изработена върху кожа на щит от 230-240 г. сл. Хр. Открита е по време на археологически разкопки на крепостта Дюра Европос на река Ефрат в Сирия. Тя предшества така наречената Tabula Peutingeriana (IV в.), схема на пътната мрежа в Римската империя.

Развитието на търговията и корабоплаването в средиземноморския басейн, осъществявано главно от италианските градски държави Венеция, Генуа, Анкона и Амалфи, изисква създаването на портолани, които описват пристанищата, връзките и разстоянията между тях и най-лесните пътища за достъп. Най-известните майстори на навигационните карти са Петрус Весконтите от Генуа, Анджелино де Делорто и Гилелмо Солери от Майорка. Така работилниците на картографите във Венеция, Генуа, Пиза, Амалфи и Майорка поставят основите на съвременната европейска картография. Абрахам Ортелиус е сред първите европейци, създали исторически карти, включително една на Черно море. Концепции за Черноморието през 16-18 в. има в произведенията на много европейски картографи, гилдии и картографски работилници. Известни производители на карти, забележителни със своите постижения, включват Никола и Гийом Сансон, Гийом дьо Лил, Йохан Батист Хоман, Исак Тирион и Йохан ван дер Бруген.

Представените в изложбата карти и географски описания показват, че през вековете е имало икономически и научно мислещи хора – учени, моряци, църковни служители, търговци и военни – които преодоляват всички препятствия и забрани с цел събиране, анализ и предоставяне на информация и знания, ориентирани не към човешката вяра, а към хуманистичния ум.

EXPOZIȚIE

CARTIZAREA MĂRII NEGRE

Marea Neagră în cartografia europeană

Expoziția este organizată în cadrul proiectului „Portalul Arheologie, Istorie și Cultură din Marea Neagră (ArHiCuP) în cadrul Programului Operațional Comun Bazinul Mării Negre 2014-2020, cofinanțat de Uniunea Europeană prin Instrumentul European de Vecinătate. Partenerii din proiect sunt: Municipiul Nessebar (Bulgaria), Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța și Muzeul Național de Istorie a Moldovei (Rep. Moldova).

PANOUL 2

NUMELE MĂRII

Opera Geographica a lui Strabon raportează, че, в antichitate, Marea Neagră era adeseа numită doar „Marea“ (ὁ πόντος). În cea mai mare parte, tradiția greco-romană се referă la Marea Neagră drept „Marea ospitalieră“, Εὔξεινος Πόντος, Εὐξεινος Πόντος. Acesta este un eufemism care înlocuiește o denumire anterioară „Mare inospitalieră“, Πόντος Ἄξεινος, Πόντος Ἄξεινος, atestată prima dată la Pindar (c. 475 î.Hr.).

Strabon crede că Marea Neagră a fost numită „inospitalieră“ înainte de colonizarea greacă, deoarece era dificil de navigat iar țărмурите ei erau locuite de triburi sălbatice. Numele a fost schimbat în „ospitalier“ după ce milesienii au colonizat țărmul sudic, Pontul, făcându-l parte din civilizația greacă.

De asemenea, este posibil ca епитетul Ἄξεινος să fi apărut prin etimologie populară dintr-un cuvânt scitic: axšaina - „neluminat“, „întunecat“; denumirea „Marea Neagră“ poate să apară astfel din antichitate. O hartă a Asiei datând din 1570, intitulată „Asiae Nova Descriptio“, din scrierea Theatrum Orbis Terrarum a lui Abraham Ortelius, etichetează marea ca Mar Maggior („Marea Mare“, derivat din latinescul mare major). Pe o altă hartă a sa, intitulată „Thraciae Veteris Typus“, Ortelius face referire la Marea Neagră cu denumirile de Cimmerium și Caspium mare.

Scriitorii în limba engleză din secolul al XVIII-lea au folosit adeseа numele de „Marea Euxine“ pentru a се referi la Marea Neagră. Edward Gibbon, de exemplu, numește cu acest nume marea în tot cuprinsul operei sale „Istoria declinului și prăbușirii Imperiului Roman“. În perioada Imperiului Otoman, Marea Neagră a fost numită fie Bahr-e Siyah, fie Karadeniz, ambele însemnând „Marea Neagră“ în turca otomană.

Este demn de remarcat faptul că în cartea de geografie din secolul al X-lea Hudud al-'Alam, scrisă în limba persană de un autor necunoscut, Marea Neagră este numită „Marea Georgiană“, „Marea Georgienilor“ (daryä-yi Gurziyan). Sursele vechi georgiene din secolele IX-XIV („Cronicile georgiene“) foloseau numele „Speris Zğua“, care înseamnă „Marea Speri“, după numele tribului kartvelian Speris sau Saspers, acum în Turcia.

«Marea aduce laolaltă tot ce este îndepărtat»

(Ioan Exarhul, secolul IX)

Cea mai veche dovadă cartografică a coastei Mării Negre în antichitate este o hartă realizată pe piele, care acoperă un scut, și datând din anii 230-240 d.Hr. A fost descoperită în timpul săpăturilor arheologice care au avut loc în cetatea Dura Europos de pe râul Eufрат din Siria. Este anterioară așa-numitei Tabula Peutingeriana (sec. IV), un itinerar sau ghid produs de inginerii romani.

Dezvoltarea comerțului și a navigației în bazinul mediteranean, efectuată în principal de orașele-state italiene Венеция, Genova, Ancona și Amalfi, a necesitat crearea de portulane, care au descris porturile, conexiunile și distanțele dintre acestea și cele mai ușoare căi de acces. Cei mai renumiți маeșтри ai hărților de navigație au fost Petrus Vesconte din Genova, Angelino de Delorto și Guillelmo Soleri din Mallorca, printre alții. Prin urmare, atelierelor producătorilor de hărți din Венеция, Genova, Pisa, Amalfi și Mallorca au stabilit bazele cartografiei europene moderne. Abraham Ortelius a fost printre primii europeni care au creat hărți istorice, inclusiv una a Mării Negre. Proiecții ale coastei Mării Negre în secolele XVI-XVIII au apărut în lucrările multor cartografi europeni, bresle ale cartografilor sau ateliere specifice. Printre producătorii de hărți renumiți pentru realizările lor се numără Nicolas și Guillaume Sanson, Guillaume de l'Isle, Johann Baptist Homann, Isaak Tirion și Johann van der Bruggen.

Hărțile și descrierile geografice prezentate în expoziție arată că, de-a lungul векоurilor, au existat oameni cu o gândire economică și științifică - oameni de știință, marinari, ecleziaști, negustori și militari - care depășesc toate obstacolele și interdicțiile timpurilor, în scopul colectării, analizei și furnizării de informații și cunoaștere, în acord cu principiile umaniste.

PONT EUXIN, MARE MAGGIORE, CARA-DENIZ, CHERNO MORE

Strabo's Geographica reports that in antiquity, the Black Sea was often just called "the Sea" (ὁ πόντος). For the most part, Graeco-Roman tradition refers to the Black Sea as the "Hospitable sea", Εὔξεινος Πόντος Eúxeinos Póntos. This is a euphemism replacing an earlier "Inhospitable Sea", Πόντος Ἄξεινος Póntos Áxeinos, first attested in Pindar (c. 475 BC).

Strabo thinks that the Black Sea was called "inhospitable" before Greek colonization because it was difficult to navigate, and because its shores were inhabited by savage tribes. The name was changed to "hospitable" after the Milesians had colonized the southern shoreline, the Pontus, making it part of Greek civilization.

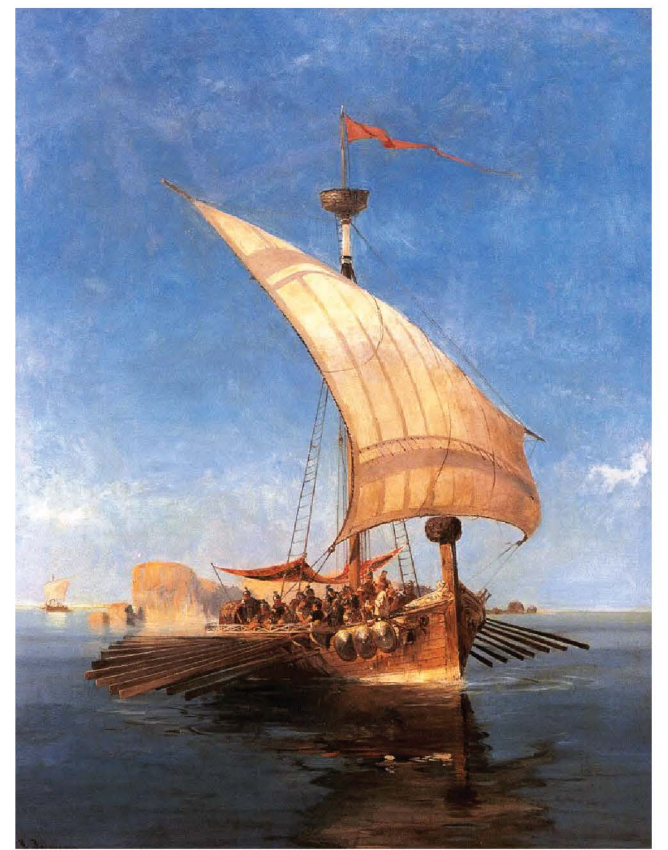
It is also possible that the epithet Áxeinos arose by popular etymology from a Scythian word axšaina- "unlit", "dark"; the designation "Black Sea" may thus date from antiquity.

A map of Asia dating to 1570, entitled "Asiae Nova Descriptio", from Abraham Ortelius's Theatrum Orbis Terrarum, labels the sea Mar Maggior ("Great Sea", cf. Latin mare major). On another of his maps, entitled Thraciae Veteris Typus, Ortelius designates the Black Sea, except as Pontus Euxinus, also as Cimmericum and Caspium mare.

English-language writers of the 18th century often used the name "Euxine Sea" to refer to the Black Sea. Edward Gibbon, for instance, calls the sea by this name throughout «The History of the Decline and Fall of the Roman Empire». During the Ottoman empire period, the Black Sea was called either Bahr-e Siyah or Karadeniz, both meaning "the Black Sea" in the Ottoman Turkish.

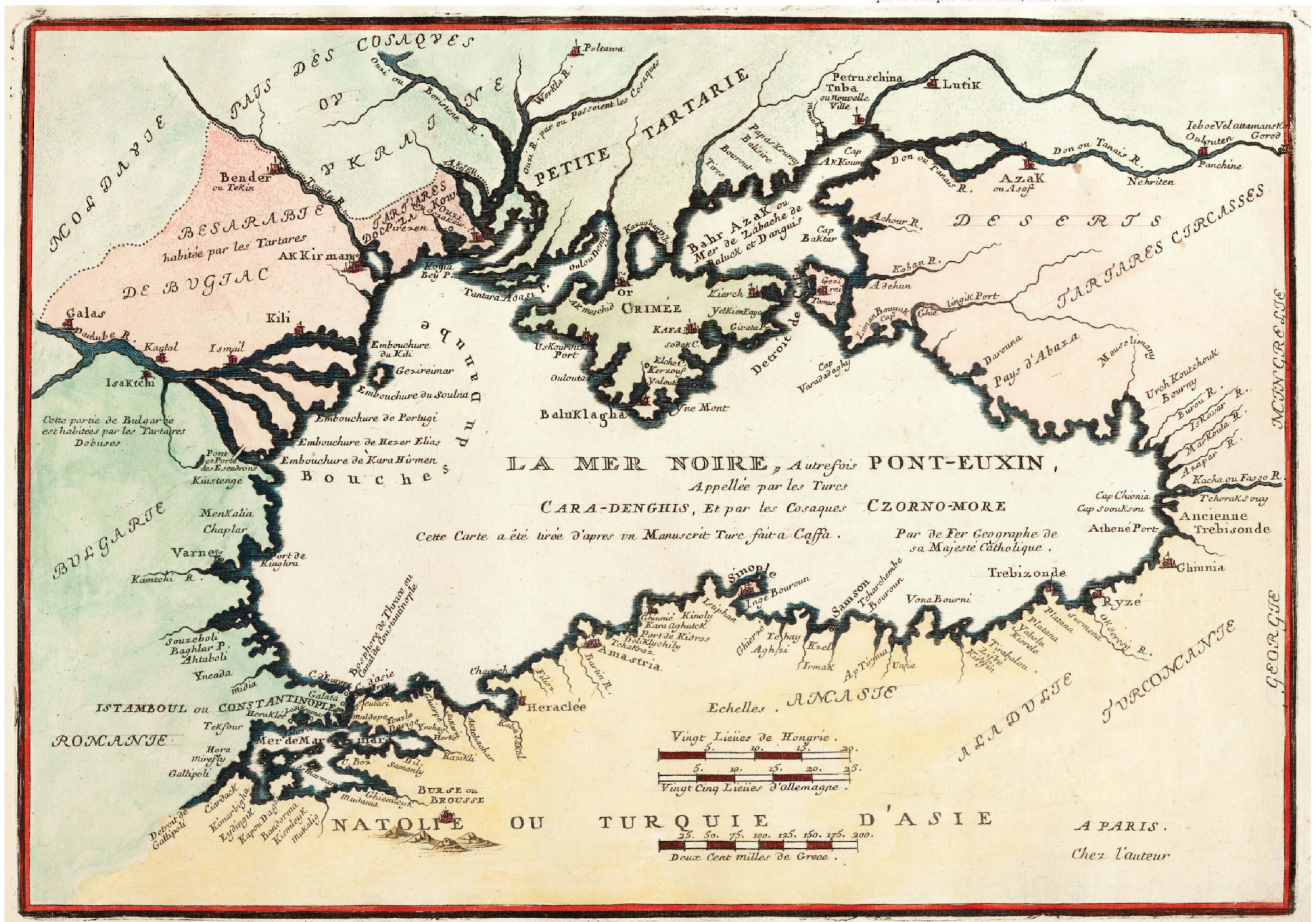
It is worthy to note, that in the tenth-century geography book Hudud al-'Alam, written in the Persian language by an unknown author, the Black Sea is called "Georgian Sea", "Sea of Georgians" ("daryä-yi Gurziyan").

Old Georgian sources of 9th-14th centuries ("The Georgian Chronicles") were using the name "Speris Zğua", which means "The Sea of Speri", after the name of Kartvelian tribe Speri or Saspers, now in Turkey.

Constantinos Volanakis, Argo

Nicolas De Fer, La Mer Noire Autrefois Pont-Euxin, Appelee par les Turcs Cara-Denghis, Et par les Cosaques Czorno-More, Paris / 1705

«The sea brings all that is distant together»
Yvan Exzarch, IX century

The earliest cartographic evidence of the Black Sea coast in antiquity is the map of the Black Sea made on the leather covering a shield from 230–240 AD. It was discovered during archaeological excavations of the fortress of Dura Europos on the Euphrates River in Syria. It predates the so called Tabula Peutingeriana (4th c.), an itinerary or guide produced by Roman engineers.

The development of commerce and navigation in the Mediterranean basin, carried out mainly by Italian city states of Venice, Genoa, Ancona, and Amalfi, required the creation of portolans, which described the ports, connections and distances between them and the easiest access routes. The most renowned masters of navigational charts were Petrus Vesconte from Genoa, Angelino de Delorto and Guillelmo Soleri from

Majorca, among others. Hence map-makers' workshops in Venice, Genoa, Pisa, Amalfi and Majorca established the foundations of modern European cartography. Abraham Ortelius was among the first Europeans to create historical maps, including one of the Black Sea. Conceptions of the Black Sea Coast in the 16th–18th c. appeared in the works of many European mapmakers, cartographers' guilds and workshops. Famous map-makers notable for their achievements include Nicolas and Guillaume Sanson, Guillaume de l'Isle, Johann Baptist Homann, Isaak Tirion, and Johann van der Bruggen.

The maps and geographic descriptions presented in the exhibition show that throughout the ages there were economically and scientifically minded people – scientists, sailors, ecclesiastics, merchants and military men – who overcome all obstacles and prohibitions for the sake of collecting, analyzing and providing information and knowledge, oriented not to the human faith, but to the humanist mind.

ПАНО 3

РИМСКА ПЪТНА КАРТА НА ЧЕРНО МОРЕ ОТ ДУРА-ЕВРОПОС

Картата на маршрута от Дура -Европос - известна още като етапна карта - е фрагмент от карта, открита от белгийския археолог Франц Кумонт по време на археологическите разкопки на град Дура -Европос на река Ефрат в Източна Сирия, в засипаната „Кула на Стрелците“. Картата е била нарисувана върху коженото покритие на щит от римски войник между 230 г. и 23 г. сл. Н. Е. Фрагментът се счита за най -старата карта на (част от) Европа, запазена в оригинал.

Картата представлява фрагмент от кожа или пергамент, боядисан в цвят, намерен сред останките от дървени овални щитове. Картата е направена от римски войник, вероятно пехотинец или стрелец от *Cohors XX Palmyrenorum*, разположен в Дура. Този войник е нарисувал етапите на пътуване на своето подразделение, при поход през Крим, върху кожената обвивка на щита си някъде между 230 г. и 235 г. сл. Хр.

Запазеният фрагмент от картата е 0,45 на 0,18 m. Кумонт предполага, че първоначално картата е имала ширина 0,65 m. Изображението е разделено с полукръгла бяла линия на две части. Тази грубо очертана линия представлява бреговата линия на западното и северното крайбрежие на Черно море. От лявата страна на брега откритото море е представено в син цвят, като са запазени три кораба върху фрагмента. Вдясно от бреговата линия земята е показана в червеникав цвят. На картата са посочени 12 места от Черноморския регион, като използваните имена на латински са изписани с гръцки букви. Вдясно от всяко наименование са отбелязани разстояния в римски мили, сравними с тези от *Itinerarium Antonini*. Самите места са изобразени с използване на един и същ символ - сграда с двускатен покрив - за всички места. Много е вероятно споменатите места да са етапи от поход на *Cohors XX Palmyrenorum*. Две сини линии под имената Ἰστρος, пот (αμός) и Δάνουβις пот (αμός) са вероятно реки, пресичани по време на похода.

PANOUL 3

HARTA DRUMULUI ROMAN PE RUTA PONTICĂ, FIGURATĂ PE SCUTUL DE LA DURA-EUROPOS

Harta rutei pontice figurate pe scutul de la Dura-Europos - cunoscută și sub numele de „harta etapelor” - este fragmentul unei hărți descoperite de археологът belgian Franz Cumont în timpul săpăturilor археологически от орашл Dura-Europos de pe ръл Eufрат din estul Siriei, în „Turnul Arcașilor” (acum scufundat). Harta fusese desenată pe învelișul de piele al unui scut de către un soldat roman între 230 și 235 d. Hr. Fragmentul este considerat cea mai veche hartă a unei părți a Europei, păstrată în original.

Această hartă este un fragment de piele sau pergament, pictat în culori, găsit printre rămășițele scuturilor ovale din lemn. Harta fusese făcută de un soldat roman, probabil un infanterist sau un arcaș al *Cohors XX Palmyrenorum* staționat aici. Acest soldat a trasat etapele de călătorie ale unității sale în marșul prin Crimeea pe capacul de piele al scutului său, undeva între 230 și 235 d.Hr.

Fragmentul conservat al hărții este de 0,45 x 0,18 m. Cumont a presupus că hartă a avut inițial o lățime de 0,65 m. Imaginea este împărțită de o linie albă semicirculară în două părți. Această linie, trasată grosolan, figurează coasta de vest și de nord a Mării Negre. Pe fragmentul conservat, în partea stângă a coastei, largul mării este reprezentată în culoare albastră, fiind desenate și trei nave. În dreapta liniei de coastă, terenul este prezentat în culoare roșiatică. Sunt denumite pe hartă douăsprezece locuri din regiunea Mării Negre, fiind utilizate numele latine, dar transcrise în greacă. În dreapta fiecărui nume de loc, distanțele erau notate în mile romane, comparabile cu cele din *Itinerarium Antonini*. Locurile în sine au fost descrise simbolic, folosind aceeași pictogramă - o clădire cu acoperiș în două ape. Este foarte probabil ca locurile menționate să fie etape ale unui marș al *Cohors XX Palmyrenorum*. Două linii albastre sub denumirile Ἰστρος, пот (αμός) și Δάνουβις пот (αμός) sugerează râuri care au fost traversate în timpul marșului.

DURA-EUROPOS BLACK SEA ROMAN ROAD MAP

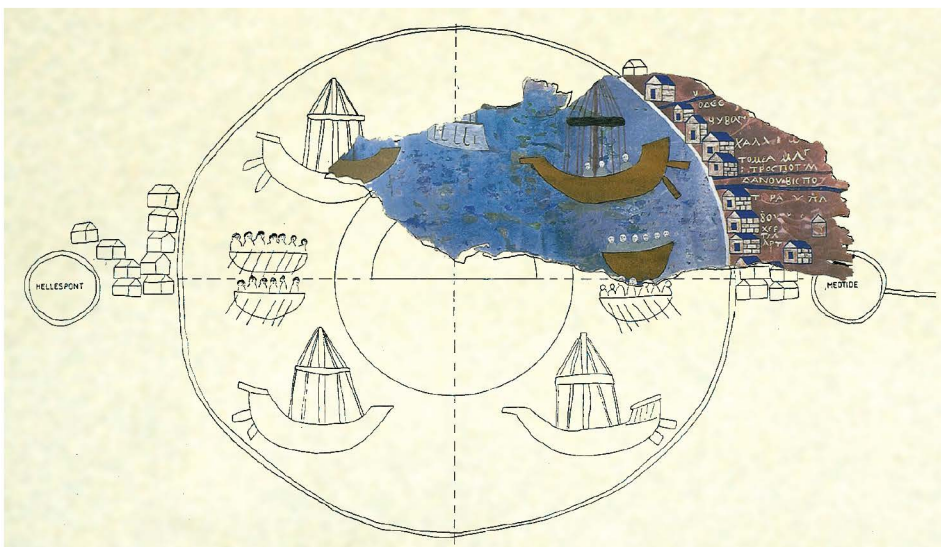
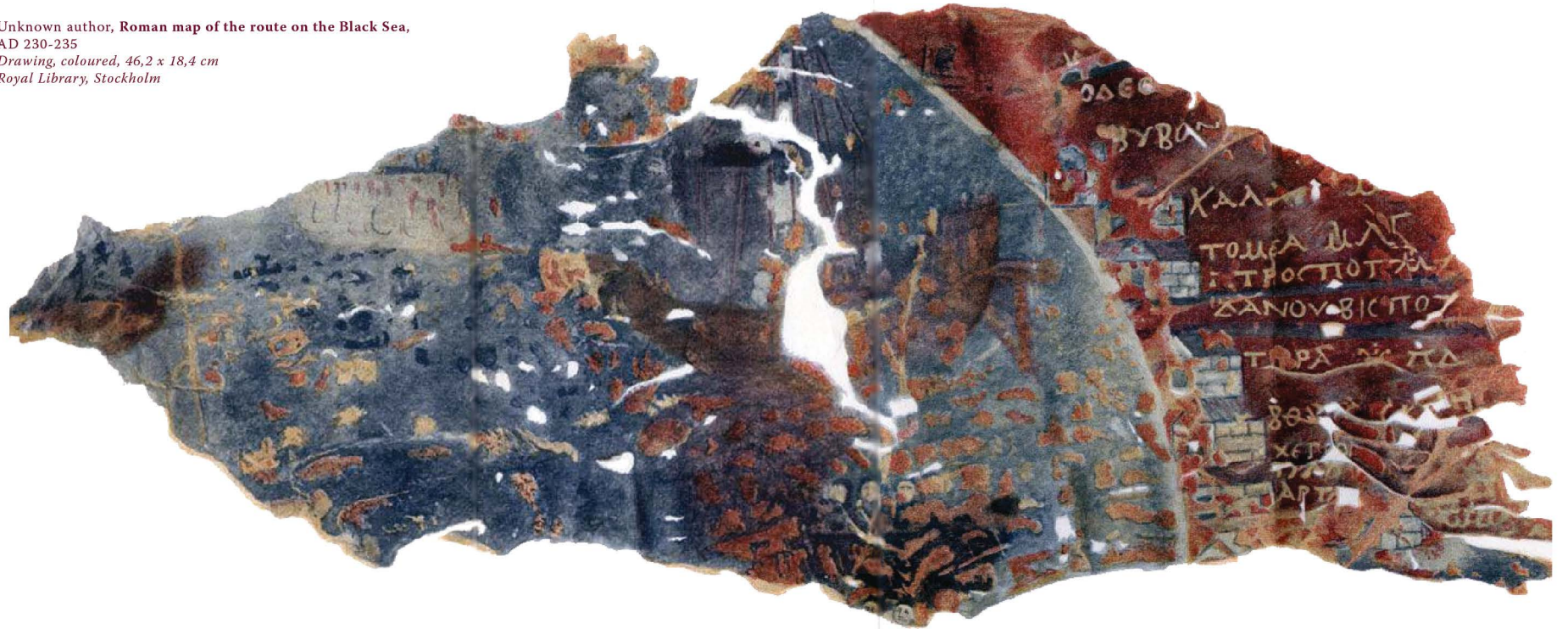
The Dura-Europos Route map - also known as stages map - is the fragment of a map discovered by the Belgian archaeologist Franz Cumont during archaeological excavations of the town of Dura-Europos on the Efrat River in Eastern Syria in the submerged "Tower of the Archers". The map had been drawn onto the leather covering of a shield by a Roman soldier between AD 230 and AD 235. The fragment is considered the oldest map of (a part of) Europe preserved in the original.

The map is a fragment of leather or parchment, painted in colour, which had been found among the remnants of wooden oval shields. The map had been made by a Roman soldier, probably an infantryman or an archer of the Cohors XX Palmyrenorum stationed in Dura. This soldier drew the travel stages of his unit on the march through the Crimean on the leather cover of his shield somewhere between AD 230 and AD 235.

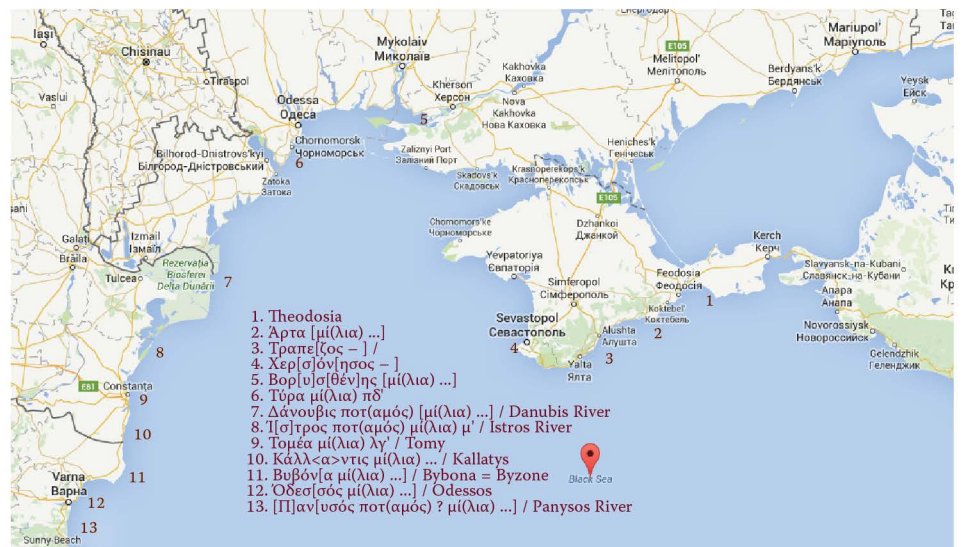
The preserved fragment of the map is 0,45 by 0,18 m. Cumont assumed that the map

originally had had a width of 0,65 m. The depiction is divided by a semi-circular white line into two parts. This roughly drawn line represents the coastline of the western and northern coast of the Black Sea. To the left side of the coast, the open sea is represented in blue colour, with three ships on the fragment preserved. To the right of the coastline, the land is shown in reddish colour. Twelve places of the Black Sea region are named on the map, with the Latin names being used, but transcribed into Greek. To the right of each place name, distances were noted in Roman miles, comparable to the *Itinerarium Antonini*. The places themselves have been depicted symbolically, using the same symbol - a building with a gabled roof - for all places. It is very likely that the places mentioned are stages of a march of the Cohors XX Palmyrenorum. Two blue lines under the names Ἰστρος ποταμός and Δάνουβις ποταμός suggest rivers which were crossed during the march.

Unknown author, Roman map of the route on the Black Sea, AD 230-235
Drawing, coloured, 46,2 x 18,4 cm
Royal Library, Stockholm

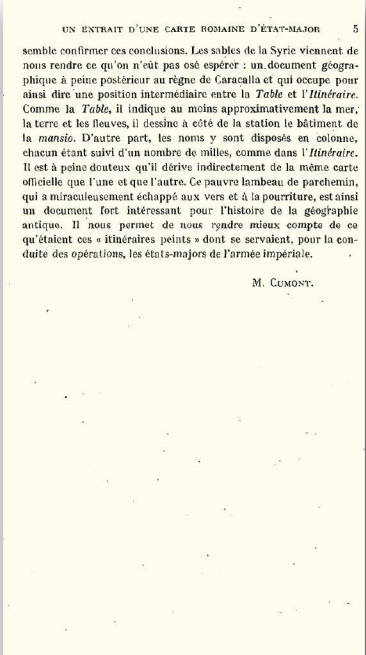
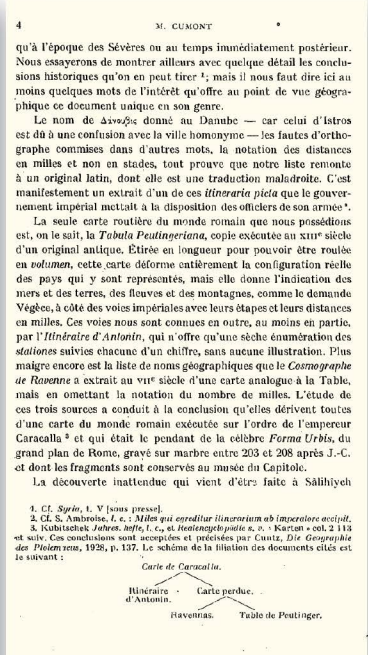
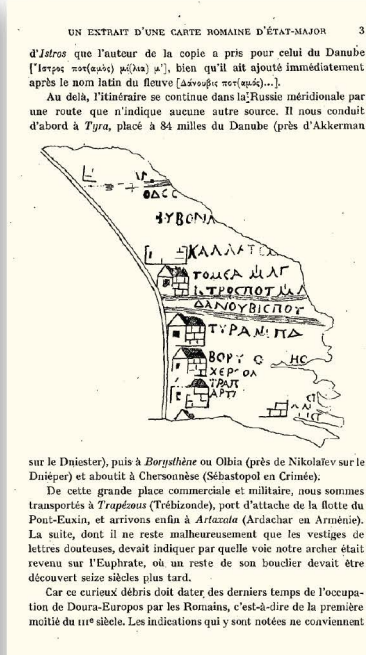
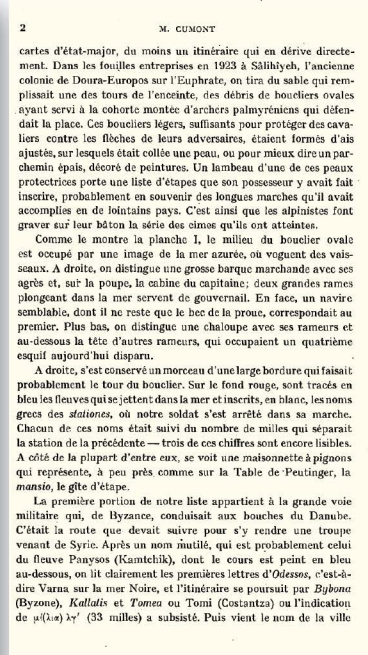
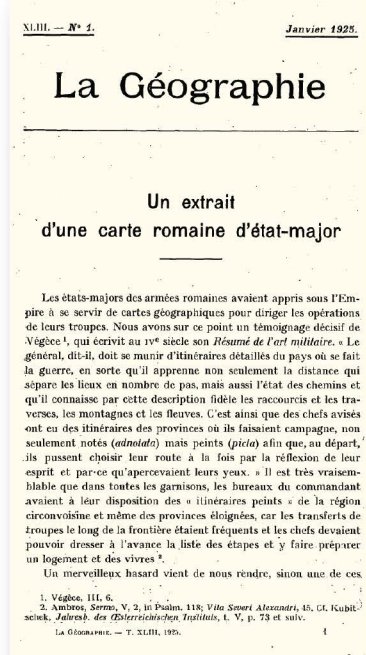
A reconstruction of the whole map from Pascal Arnaud: *Une deuxième lecture du bouclier de Doura-Europos*. Comptes rendus de l'Académie des inscriptions et belles-lettres, No.133-2, 1989. pp. 373-389.

The toponyms of the card carried on modern map from Pascal Arnaud: *Une deuxième lecture du bouclier de Doura-Europos*. Comptes rendus de l'Académie des inscriptions et belles-lettres, No.133-2, 1989. pp. 373-389.

The first publication of the discovery:

Cumont, M., *Un extrait d'une carte romaine d'état-major* (La Géographie vol. 43, 1925, 1-5)

ПАНО 4

АЛ-ИДРИСИ – КАРТА НА РОЖЕ

Абу Абдула Мохамед ал-Идриси ал-Куртуби ал-Хасани ас-Сабти, или просто ал-Идриси (1100-1165), е арабски географ, картограф и египтолог, който известно време живее в Палермо, Сицилия в двора на крал Роже II. Мохамед ал-Идриси е роден в град Сеута, Испания, тогава принадлежащ на Алморавидите, в семейството на Хамудидите в Северна Африка и Ал-Андалус, което претендира за произход от пророка Мохамед. Той създава една от най-модерните средновековни карти на света, използвана от изследователи като Христофор Колумб и Васко Да Гама за техните открития и пътешествия. Поради конфликти и нестабилност в Ал-Андалус, ал-Идриси се присъединява към свои съвременници като Абу ал-Салт в Сицилия, където норманите са изместили арабите. Ал-Идриси включва знанията за Африка, Индийския океан и Далечния изток, събрани от ислямски търговци и изследователи и записани на ислямски карти с информацията, донесена от норманските пътешественици, за да се създаде най-точната карта на света в предмодерните времена, която служи като конкретна илюстрация на неговия Kitab nuzhat al-mustaq (на латински: Opus Geographicum), който може да бъде преведен „Книга за човека, копнеещ да пътува до далечни места“. Картата на Роже е нарисувана от ал-Идриси през 1154 г. за норманския крал Роже II от Сицилия, след престой от осемнадесет години в неговия двор, където той работи по коментарите и илюстрациите на картата. Картата, с легенди, написани на арабски, показва евразийския континент изцяло, само северната част на африканския континент без подробности за Африканския рог и Югоизточна Азия. За Роже тя е била начертана на диск от масивно сребро, с диаметър два метра.

PANOUL 4

AL-IDRISI - TABULA RODGERIANA

Abu Abdullah Muhammad al-Idrisi al-Qurtubi al-Hasani as-Sabti, sau pur și simplu al-Idrisi (1100 - 1165), a fost un geograf, cartograf și egiptolog arab care a trăit o vreme în Palermo, Sicilia la curtea regelui Rogerius al II-lea. El a creat Tabula Rodgeriana, una dintre cele mai avansate hărți ale lumii medievale, folosită de exploratori precum Cristofor Columb și Vasco Da Gama pentru descoperirile și călătoriile lor. Muhammed al-Idrisi s-a născut în Ceuta, ce aparținea atunci califilor Almoravizi, în familia Hammudid din Africa de Nord și Al-Andalus, care pretindea descendență de la profetul Mahomed. Din cauza conflictului și a instabilității din Al-Andalus, al-Idrisi s-a alăturat contemporanilor, cum ar fi Abu al-Salt, în Sicilia, unde normazii îi răsturnaseră pe arabi. Al-Idrisi a încorporat cunoștințele despre Africa, Oceanul Indian și Orientul Îndepărtat, adunate de comercianții și exploratorii islamici și înregistrate pe hărțile islamice, cu informațiile aduse de călătorii normanzi, pentru a crea cea mai precisă hartă a lumii din timpurile premoderne, care a servit ca o ilustrare concretă pentru Kitab nuzhat al-mushtaq (în latină Opus Geographicum), care poate fi tradusă: O experiență pentru omul care dorește să călătorească în locuri îndepărtate. Tabula Rodgeriana a fost desenată de al-Idrisi în 1154 pentru regele normand Rogerius al II-lea al Siciliei, după o ședere de optsprezece ani la curtea sa, unde a lucrat la comentariile și ilustrațiile hărții. Harta, cu legende scrise în arabă, în timp ce arată continentul eurasiatic în întregime, arată doar partea de nord a continentului african și nu are detalii despre Cornul Africii și Asia de Sud-Est. Pentru Rogerius a fost înscrisă pe un disc masiv de argint solid, cu un diametru de doi metri.

AL-IDRISI - TABULA RODGERIANA (1154)

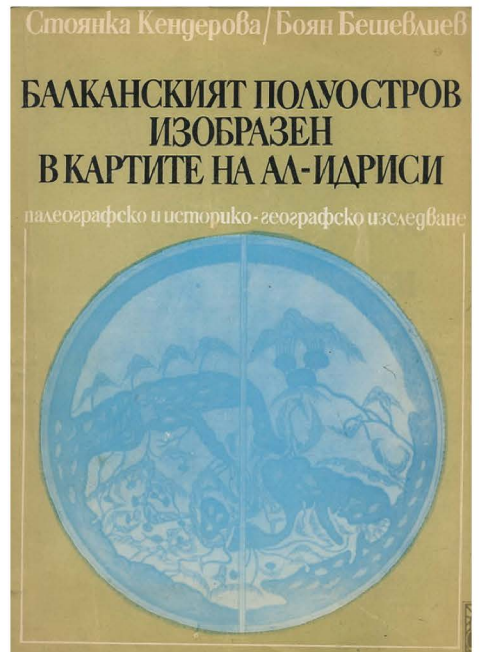
Al-Idrisi's world map 1154. Ten copies of the Kitab Rujar or Tabula Rogeriana exist today. Of these ten, six contain the start a circular map of the world which is not mentioned in the text. Note that south is at the top of the map.

Abu Abdullah Muhammad al-Idrisi al-Qurtubi al-Hasani as-Sabti, or simply al-Idrisi (1100 – 1165), was an Arab geographer, cartographer and egyptologist who for some time lived in Palermo, Sicily at the court of King Roger II. **Muhammed al-Idrisi** was born in Ceuta then belonging to the Almoravids. He created the Tabula Rogeriana, one of the most advanced medieval world maps, used by explorers like Christopher Columbus and Vasco Da Gama for their discoveries and voyages. **Al-Idrisi** was born in the city of Ceuta in Spain into the Hammudid family of North Africa and Al-Andalus, which claimed descent from the prophet Muhammad. Because of conflict and instability in Al-Andalus **al-Idrisi** joined contemporaries such as Abu al-Salt in Sicily, where the Normans had overthrown Arabs. **Al-Idrisi** incorporated the knowledge of Africa, the Indian Ocean and the Far East gathered by Islamic merchants and explorers and recorded on Islamic maps with the information brought by the Norman voyagers to create the most accurate map of the world in pre-modern times, which served as a concrete illustration of his *Kitab nuzhat al-mushtaq*, (Latin: *Opus Geographicum*), which may be translated *A Diversion for the Man Longing to Travel to Far-Off Places*. The Tabula Rogeriana was drawn by al-Idrisi in 1154 for the Norman King Roger II of Sicily, after a stay of eighteen years at his court, where he worked on the commentaries and illustrations of the map. The map, with legends written in Arabic, while showing the Eurasian continent in its entirety, only shows the northern part of the African continent and lacks details of the Horn of Africa and Southeast Asia. For Roger it was inscribed on a massive disc of solid silver, two metres in diameter.

A 1929 reconstruction by German cartographer Konrad Miller of the 1154 Arabic Tabula Rogeriana with names transliterated into Latin script

Fragment with the Black sea region of the same map, upside-down with north oriented up

Stoyanka Kenderova, Boyan Beshevliev, *The Balkan Peninsula, depicted in the maps of Al-Idrisi*, Sofia, 1990

ПАНО 5

ПОЙТИНГЕРОВА КАРТА

Tabula Peutingeriana е илюстриран маршрут (пътна карта), показващ *cursus publicus*, пътната мрежа в Римската империя. Съхранява се в Австрийската национална библиотека във Виена. Оригиналната карта, на която се основава, вероятно датира от 4-ти или 5-ти век и сама се основава на карта, изготвена от Агрипа по времето на император Август.

Tabula Peutingeriana е единствената известна оцеляла карта на римския *cursus publicus*; направена е от монах в Колмар през 13 век. Това е пергаментен свитък, висок 0,34 м и дълъг 6,75 м, сглобен от единадесет секции; средновековна репродукция на оригиналния свитък. Това е много схематична карта: земните маси са изкривени, особено в посока изток-запад. Картата показва много римски селища, пътищата, които ги свързват, реки, планини, гори и морета. Дадени са и разстоянията между населените места. Общо са показани не по-малко от 555 града и 3500 други наименования на места. Трите най-важни града на Римската империя, Рим, Константинопол и Антиохия, са представени със специална емблематична украса.

Картата е открита в библиотека във Вормс от Конрад Селтес, който не е успял да публикува находката си преди смъртта си и е завещал картата през 1508 г. на Конрад Пойтингер, немски хуманист и антиквар от 15-16 век, на чието име е наречена. Съхранява се в Националната библиотека на Österreichische Hofburg, Виена. Семейство Пойтингер запазва картата до 1714 г., когато е продадена. Тя преминава между кралски и елитни семейства, докато не е била закупена от принц Евгений Савойски за 100 дуката; след смъртта му през 1737 г. тя е закупена за библиотеката на императорския двор на Хабсбург (Hofbibliothek) във Виена, където остава.

През 2007 г. картата беше включена в регистъра на ЮНЕСКО „Памет на света“ и по този повод беше показана на обществеността за един ден на 26 ноември 2007 г. Поради крехкото си състояние обикновено не се показва.

PANOUL 5

TABULA PEUTINGERIANA

Tabula Peutingeriana este un itinerariu ilustrat al rețelei de drumuri din Imperiul Roman - *cursus publicus*. Este păstrat la Biblioteca Națională Austriacă din Viena. Harta originală pe care se bazează datează probabil din secolul al IV-lea sau al V-lea și a fost ea însăși întocmită pe baza unei hărți realizată de Agrippa în timpul domniei împăratului Augustus.

Tabula Peutingeriana este singura hartă cunoscută a *cursus publicus*-ului roman care a supraviețuit; a fost făcută de un călugăr la Colmar în secolul al XIII-lea. Este un sul de pergament, înalt de 0,34 m și lung de 6,75 m, asamblat din unsprezece secțiuni, o reproducere medievală a sulului original. Este o hartă foarte schematică: masele de teren sunt distorsionate, în special în direcția est-vest. Harta arată multe așezări romane, drumurile care le leagă, râuri, munți, păduri și mări. De asemenea, sunt date distanțele dintre așezări. În total sunt afișate nu mai puțin de 555 de orașe și alte 3500 de nume de locuri. Cele mai importante trei orașe ale Imperiului Roman, Roma, Constantinopol și Antiohia, sunt reprezentate cu decor iconic special.

Harta a fost descoperită într-o bibliotecă din Worms de Conrad Celtes, care nu a putut să-și publice descoperirea înainte de moartea sa și a lăsat moștenire harta în 1508 lui Konrad Peutinger, un umanist și anticar german din secolul XV-XVI, după care a și fost numită. Este conservată la Österreichische Nationalbibliothek, Hofburg, Viina. Familia Peutinger a păstrat harta până în 1714, când a fost vândută. A oscilat cu vânzarea între familiile regale și nobiliare, până când a fost cumpărată de prințul Eugen de Savoia pentru 100 de ducați; la moartea sa în 1737, a fost cumpărată pentru Biblioteca Curții Imperiale Habsburgice (Hofbibliothek) din Viena, unde a și rămas.

În 2007, harta a fost plasată în Registrul UNESCO Memoria Lumii și, în semn de recunoaștere, a fost afișată publicului pentru o singură zi pe 26 noiembrie 2007. Datorită stării sale fragile, nu este de obicei expusă.

TABULA PEUTINGERIANA

The Tabula Peutingeriana is an illustrated itinerarium (road map) showing the cursus publicus, the road network in the Roman Empire. It is kept at the Austrian National Library in Vienna. The original map upon which it is based probably dates to the 4th or 5th century and was itself based on a map prepared by Agrippa during the reign of the emperor Augustus.

The Tabula Peutingeriana is the only known surviving map of the Roman cursus publicus; it was made by a monk in Colmar in the 13th century. It is a parchment scroll, 0.34 m high and 6.75 m long, assembled from eleven sections, a medieval reproduction of the original scroll. It is a very schematic map: the land masses are distorted, especially in the east-west direction. The map shows many Roman settlements, the roads connecting them, rivers, mountains, forests and seas. The distances between the settlements are also given. In total no less than 555 cities and 3500 other place names are shown. The three most important cities of the Roman Empire, Rome, Constanti-

nople and Antioch, are represented with special iconic decoration.

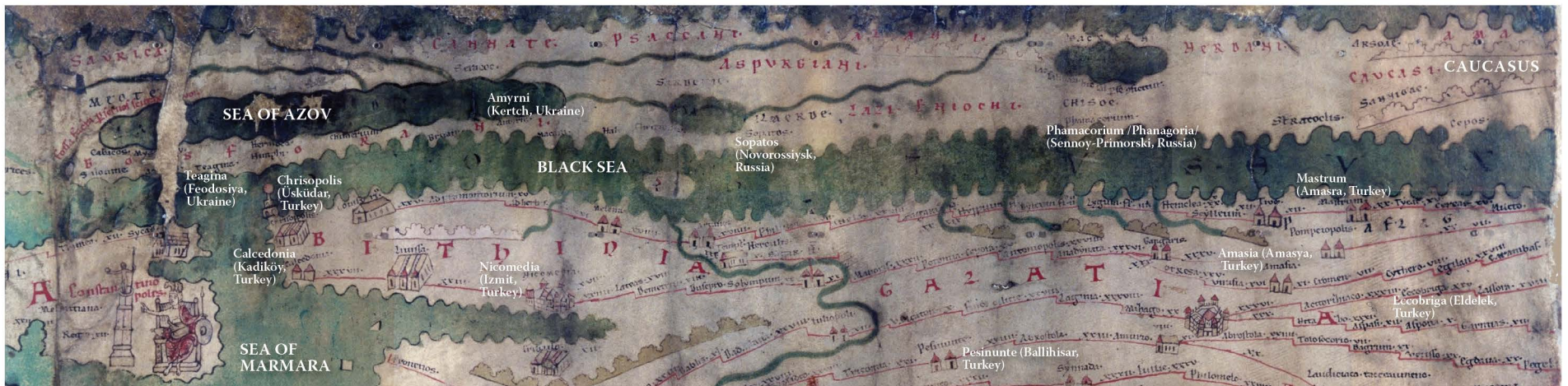
The map was discovered in a library in Worms by Conrad Celtis, who was unable to publish his find before his death and bequeathed the map in 1508 to Konrad Peutinger, a German 15–16th-century humanist and antiquarian, after whom it is named. It is conserved at the Österreichische Nationalbibliothek, Hofburg, Vienna. The Peutinger family kept the map until 1714, when it was sold. It bounced between royal and elite families until it was purchased by Prince Eugene of Savoy for 100 ducats; upon his death in 1737, it was purchased for the Habsburg Imperial Court Library (Hofbibliothek) in Vienna, where it remains.

In 2007, the map was placed on the UNESCO Memory of the World Register, and in recognition of this, it was displayed to the public for a single day on November 26, 2007. Because of its fragile condition, it is not ordinarily on display.

Part of the TABULA PEUTINGERIANA, section 7: Dacia, Thrace - West coast of the Black Sea

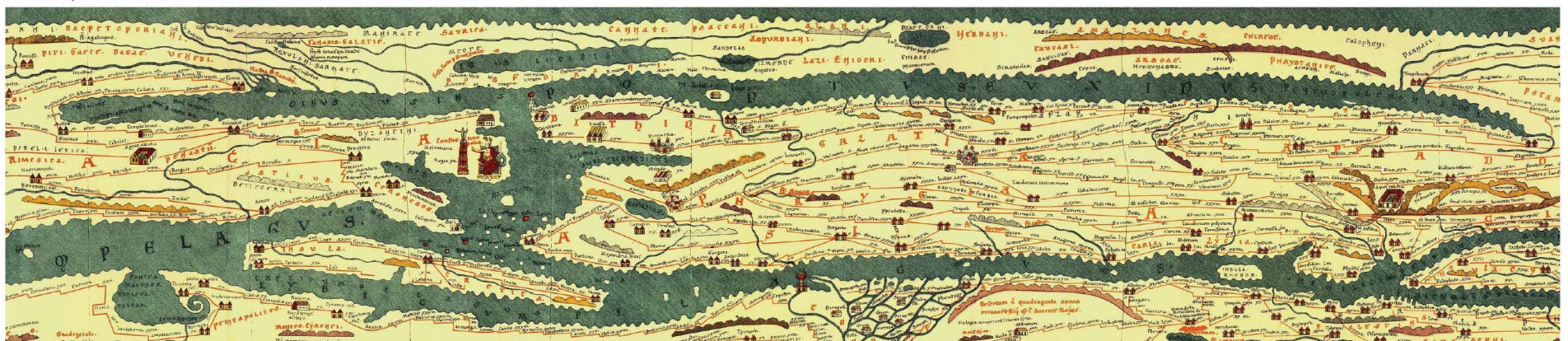
Part of the TABULA PEUTINGERIANA, section 8: Pontus, Bithynia, Asia, Galatia - parts of Ukraine, Russia, Turkey

Part of the TABULA PEUTINGERIANA, section 9: Pontus, Colchis - Parts of Russia, Georgia, Turkey

Sections 7, 8 and 9 of the TABULA PEUTINGERIANA - reconstruction

ПАНО 6

КАРТИ ПОРТОЛАНИ

Портоланите са навигационни карти, базирани на посоките на компаса и прогнозните разстояния, наблюдавани от лоцманите в морето. Те се появяват за първи път през 13-ти век в Италия, а по-късно в Испания и Португалия, като тези от 15-ти и 16-ти век се отличават с картографската си точност. С разширяването на конкуренцията между морските държави през Епохата на великите географски открития, Португалия и Испания считат тези карти за държавна тайна. Включилите се по-късно англичани и холандци намират описанието на бреговете на Атлантическия и Индийския океан за изключително ценно за техните набези, а по-късно и търговски кораби. Думата portolan идва от италианското прилагателно portolano, което означава „свързано с пристанища или пристанища“ или „колекция от посоки за плаване“.

Всички портолани споделят характерните румбални мрежи, които излизат от розите на компаса, разположени в различни точки на картата. Тези, по-добре наречени, "линии на ветровете" се определят чрез наблюдение и компас и обозначават морските курсове. Тези карти, всъщност груби карти, се основават на разкази на средновековни европейски моряци, плавали по средиземноморското и черноморското крайбрежие.

Най-старият съществуващ портолан е Карта Пизана, датираща от приблизително от 1296 г., а най-старата запазена майорска портоланска карта е тази, направена от Анджелино Дюлсерт през 1339 г. Това води до две семейства от портоланските карти: тези, които са чисто морски и тези, които са морски и географски. Каталунските портолански диаграми са от този втори тип, обикновено създадени в Майорка.

PANOUL 6

НЪРТИЛЕ ПОРТОЛАН

Нъртите Portolan sau Portulan sunt нърти de навигация базирани на дирекциите на компаса и разстоянията, наблюдавани от лоцманите в морето. Те се появяват за първи път през 13-ти век в Италия, а по-късно в Испания и Португалия, като тези от 15-ти и 16-ти век се отличават с картографската си точност. С разширяването на конкуренцията между морските държави през Епохата на великите географски открития, Португалия и Испания считат тези карти за държавна тайна. Включилите се по-късно англичани и холандци намират описанието на бреговете на Атлантическия и Индийския океан за изключително ценно за техните набези, а по-късно и търговски кораби. Думата portolan идва от италианското прилагателно portolano, което означава „свързано с пристанища или пристанища“ или „колекция от посоки за плаване“.

Odată cu apariția unei competiții pe scară largă între națiunile maritime din timpul Erei descoperirilor, Portugalia și Spania au considerat astfel de нърти drept секрети de stat. Relativ nou-veniții englezi și оландези au găsit описанието на бреговете на атлантическия и индийския океан за изключително ценно за техните набези, а по-късно и търговски кораби. Думата portolan идва от италианското прилагателно portolano, което означава „свързано с пристанища или пристанища“ или „колекция от посоки за плаване“.

Нъртите Portolan prezintă toate caracteristicile diagramelor de romb, care provin din rozeta vânturilor, situate în diferite puncte de pe hartă. O denumire mai explicită ar fi cea de „linii ale rozetei vânturilor”, нъртите fiind rezultat al observației, bazate pe utilizarea busolei și desemnează linii de legătură. Aceste diagrame, de fapt нърти rudimentare, au fost bazate pe relatări ale europenilor Evului Mediu care au navigat pe coastele Mediteranei și Mării Negre.

Cel mai vechi portolan existent este Carta Pisana, datând din aproximativ 1296, iar cea mai veche diagramă-portolan din Mallorca este cea realizată de Angelino Dulcert, care a produs un portolan în 1339. Aceasta a condus la apariția a două tipuri de diagrame Portolan: cele care sunt pur nautice și cele care sunt nautice și географични. Нъртите Portolan catalane sunt de acest al doilea tip, fiind realizate de obicei în Mallorca.

PORTOLAN CHARTS

Portolan or portulan charts are navigational maps based on compass directions and estimated distances observed by the pilots at sea. They were first made in the 13th century in Italy, and later in Spain and Portugal, with later 15th and 16th century charts noted for their cartographic accuracy. With the advent of widespread competition among seagoing nations during the Age of Discovery, Portugal and Spain considered such maps to be state secrets. The English and Dutch relative newcomers found the description of Atlantic and Indian coastlines extremely valuable for their raiding, and later trading, ships. The word portolan comes from the Italian adjective portolano, meaning "related to ports or harbors", or "a collection of sailing directions". Portolan maps all share the characteristic rhumbline networks, which emanate out from compass roses located at various points on the map. These better called

"windrose lines" are generated by observation and the compass, and designate lines of bearing. These charts, actually rough maps, were based on accounts by medieval Europeans who sailed the Mediterranean and Black Sea coasts.

The oldest extant portolan is the Carta Pisana, dating from approximately 1296 and the oldest preserved Majorcan Portolan chart is the one made by Angelino Dulcert who produced a portolan in 1339. This led towards two families of Portolan charts: the ones that are purely nautical and those that are nautical and geographical. The Catalan portolan charts are of this second type, being usually made in Majorca.

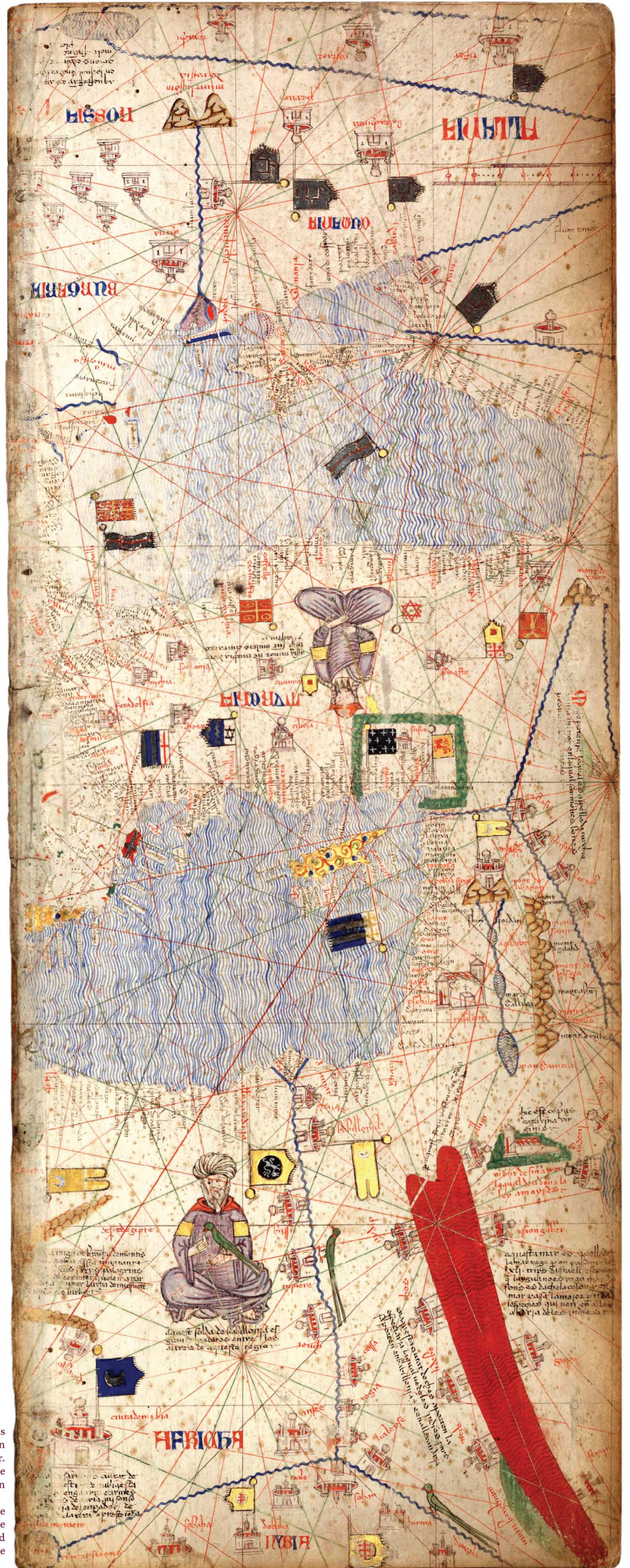
Abraham Cresques, *Catalan atlas*, Folio 9, 1375

Carte Pisane
c. (1258 - 1291)
1045 mm x 502 mm
Paris, Bibliothèque Nationale

Vesconte Maggiolo, *Portolan* (1541)

The *Catalan World Atlas* was produced by the Majorcan cartographic school and is attributed to **Cresques Abraham**. It has been in the royal library of France (now the Bibliothèque nationale de France) since the time of Charles V. The Catalan Atlas originally consisted of 6 vellum leaves folded down the middle painted in various colors including gold and silver. The first two leaves contain texts in Catalan language covering cosmography, astronomy, and astrology. These texts are accompanied by illustrations. The texts and illustration emphasize the Earth's spherical shape and the state of the known world. They also provide information to sailors on tides and how to tell time at night.

Unlike many other nautical charts, the Catalan Atlas is read with the north at the bottom. As a result of this the maps are oriented from left to right, from the Far East to the Atlantic. The first two leaves, forming the oriental portion of the Catalan Atlas, illustrate numerous religious references as well as a synthesis of medieval mappae mundi (Jerusalem located close to the centre) and the travel literature of the time, notably Marco Polo's *Book of Marvels* and the *Travels and Voyage* of Sir John Mandeville.

ПАНО 7

КАРТА ОТ ЕБСТОРФ

Картата от Ебсторф от 13 век е най-голямата средновековна карта, известна досега. Въпреки че оригиналът е загубен по време на Втората световна война, той е добре известен от редица снимки, литографии и факсимилета. През 1951-1953 г. са създадени три репродукции, една от които може да се види в манастира в Ебсторф, където е намерена през 1830 г.

Оригиналът е бил от 30 единични парчета козя кожа, съшити заедно, с размери 3,5 x 3,5 метра и навита на руло. Въпреки че картата е част от жанра, наречен „Марра Мунди“ (идеализирано представяне на познатия свят), тя се различава с големия си размер и компактността на информацията. Според историка Гудрун Пишке тя съдържа 2345 записа - 1500 текста, 845 рисунки, показващи сгради (500), реки, езера, морета и други водни пътища, острови (60), хора (45) и животни (60). Към това трябва да се добавят множество религиозни мотиви. Както всички Маррае Мунди, картата е ориентирана на изток. Самата земя образува тялото на Христос, с дланите му отсрани и стъпалата отдолу. В центъра е Йерусалим и представяне на възкресението в златна рамка. Картата е визуална енциклопедия за познанието на света ок. 1250. Обхваща теология, география, биология, светска и евангелска, както и митове и бестиарии. Както при другите маррае мунди, интензивно се спори за какво са били предназначени. Дали са обект на поклонение, украса, медитация, образование? Няма единодушие за това, кой би могъл да е създателят на картата, въпреки че някои смятат, това е Gervase, монах в Ebstorf от 1222 до 1234. Научен анализ на осем различни почерка на писарите, представени в карта и идентифицирани по архива в Ebstorf позволява датирането на картата до ок. 1300 г.

PANOUL 7

HARTA EBSTORF

Harta Ebstorf din secolul al XIII-lea este cea mai mare hartă medievală cunoscută până acum. Deși originalul a fost pierdut în timpul celui de-al Doilea Război Mondial, este bine cunoscut dintr-o serie de fotografii, litografii și facsimile. Între 1951-1953 au fost create trei reproducii, dintre care una poate fi văzută la манастира de la Ebstorf, unde a fost găsită în 1830.

Originalul este format din 30 de bucăți simple de piele de capră, cusute împreună, măsurând în total 3,5 x 3,5 metri și înfășurate. Deși harta face parte din genul numit Mappa Mundi (reprezentări idealizate ale lumii cunoscute), aceasta diferă prin dimensiunea sa și prin compactitatea informațiilor. Potrivit istoricului Gudrun Pischke, acesta conține 2345 de înregistrări - 1500 de texte, 845 de imagini care prezintă clădiri (500), râuri, lacuri, мări și alte căi navigabile, insule (60), oameni (45) și animale (60). La aceasta ar trebui adăugate numeroase motive religioase. Ca toate hărțile de tip Mappae Mundi, harta este orientată spre est. Pământul însuși formează trupul lui Hristos, după cum mărturisește imaginea lui atârnată mai jos. În centru, încadrată cu o linie aurită, găsim o prezentare a Învierii, care are loc în centrul Ierusalimului. Harta este o enciclopedie vizuală a lumii cunoscute la 1250. Acoperă domenii ca teologia, география, биология, история seculară și история Мântuirii, precum și митuri sau бестиариul medieval. Ca și în alte hărți de tip Mappae Mundi, се деzbate intens pentru ce a fost concepută această hartă. Hărțile au fost menite să fie обiecte de devotament, decor, медитация, educatione? Nici acum nu există un acord în ceea ce privește cine ar fi putut face harta, deși unii cred că persoana responsabilă pentru hartă a fost Gervasius din Ebstorf, prior la манастира de aici între 1222 și 1234. În cele din urmă, analiza științifică a opt tipuri de scriere folosite la întocmirea hărții și corelarea cu diferiți cărturari identificați ca fiind activi în архива de la Ebstorf, a permis o datare a hărții la cca. 1300.

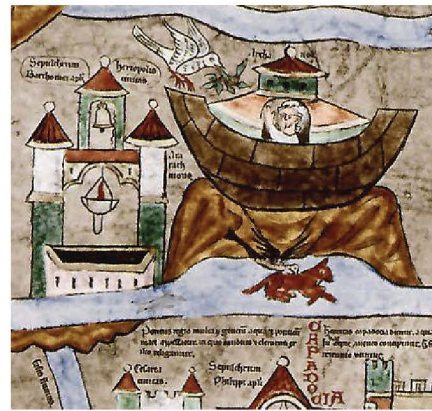
EBSTORF MAP

The Ebstorf Map from the 13th century is the largest medieval map hitherto known of. Although the original was lost during WW2 it is well known from a number of photos, lithographs and facsimiles. In 1951 -1953 three reproductions were created, one of which may be seen at the convent at Ebstorf, where it was found in 1830. The original consisted of 30 single pieces of goat-skin, sewn together, measuring 3.5 x 3.5 metres, and rolled up. Although the map is part of the genre called "Mappa Mundi" (idealised representations of the known world) it differs by its sheer size and its compactness of information. According to the historian Gudrun Pischke it holds 2345 entries – 1500 pieces of texts, 845 pictures showing buildings (500), rivers lakes, seas and other waterways, islands (60), people (45) and animals (60). To this should be added numerous religious motifs. Like all Mappae Mundi the map is oriented

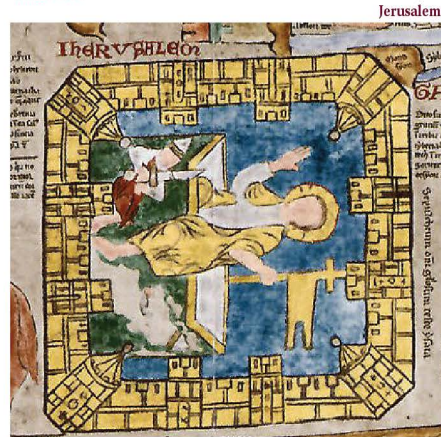
towards the east. The earth itself forms the body of Christ, as witnessed by his feet dangling below. In the centre we find a gold-framed presentation of the resurrection, located smack in the middle of Jerusalem. The map is a visual encyclopaedia of the knowledge of the world ca. 1250. It covers theology, geography, biology, secular history and the history of salvation as well as myths and bestiaries. As with other mappae mundi it is intensively debated what they were for. Were the maps meant to be objects of devotion, decoration, meditation, education? Neither is there in any sense agreement as to who might have made the map, although some believe the person responsible for the map was Gervase of Ebstorf, prior at Ebstorf from 1222 to 1234. Finally scientific analysis of eight different hands of scribes represented in the map and identified as active in the archive at Ebstorf has enabled a dating of the map to ca. 1300.

Ebstorf Map

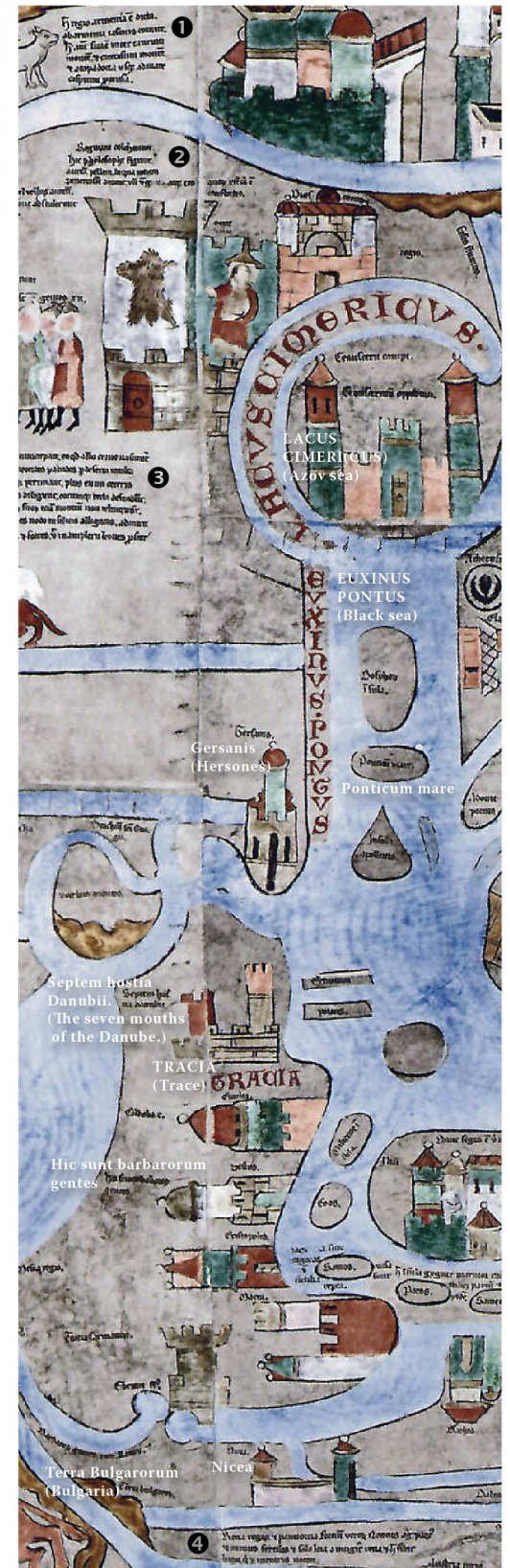
Noah's Ark

Jerusalem

Transcription and translation:

- 1 Hec autem sita est inter Taurum montem et Caucasum montem, et a Capadocia usque ad mare Caspium protensa. (Here is the Armenia region, named after Armenia, a companion of Jason. The area lies between the Taurus and the Caucasus and extending from Cappadocia to the Caspian Sea.)
- 2 Regnum Colchorum. Hic philosophi fingunt auream pellem, de qua Jasonem penetrasse dicunt, unde etiam Grecorum et Troianorum effecta est conflictio. (The realm of Colchians. Here the philosopher locate the Golden Fleece, for whose Jason said to have come into the country, and from which the war between Greeks and Trojans arose.)
- 3 Hanc regionem que Albania dicitur, XXVI gentes inhabitant, a candore populi nuncupate, eo quod albo crine nascuntur. Hec ab oriente sub mari Caspio surgens, per ora m oceanii septentrionalis usque ad Meotides paludes per deserta multa ostenditur. Huius terre canes tant ingentes sunt tanteque feritatis, ut tauros leonesque perimant. (This landscape that is Albania, inhabiting 26 tribes, which are named after their dazzling white color and white-haired come to the world. The area begins in the east on the Caspian Sea and extends along the coast of northern ocean over many desert areas up to the Meotidischen swamps. The dogs here are so huge and so wild that they can kill bulls and lions.)
- 4 Retia et Pannonia fortium virorum. Noricus ager parvus et minus fertilis et solo leta. Coniungitur Retia, et hic sunt Huni qui et Meraris vocati. (Rhaetia and Pannonia, the country's strongmen. The Norische farmland is scarce and not very fertile. Rhaetian borders, and here the Huni live also named Merari (mistakenly for Avari?))

ПАНО 8

ПИЕТРО ВЕСКОНТЕ

Италианският географ Пиетро Весконте е пионер в областта на портоланите. Неговите морски карти са сред най-ранните, точно картографиращ средиземноморските и черноморските региони. Той постепенно създава и по-точни изображения на бреговете на Северна Европа. В своята карта на света от 1321 г. той привнася своя опит като производител на портолани; картата въвежда нечувана за времето си точност в жанра *mappa mundi*. Картата на света, както и картата на Светата земя и планът на Акра и Йерусалим са направени за включване в „*Liber secretorum fidelium crucis*“ („*Книгата на тайните на верните на Кръста*“) на Марино Сануто.

PANOUL 8

PIETRO VESCONTE

Geograful italian Pietro Vesconte a fost un pionier în domeniul hărților de tip portolan. Hărțile sale nautice sunt printre primele care au cartografiat cu precizie regiunile Mediteranei și ale Mării Negre. De asemenea, a realizat, progresiv, descrieri mai precise ale litoralului din nordul Europei. În harta sa cu reprezentarea lumii realizată la 1321, îndelunga sa experiență de realizator de portulane și-a spus cuvântul; harta a introdus o precizie nemaiîntâlnită până atunci în tipul *mappae mundi*. Harta lumii, precum și o hartă a Țării Sfinte și planurile orașelor Accra și Ierusalim au fost făcute pentru a fi incluse în *Liber secretorum fidelium crucis* al lui Marino Sanuto.

PIETRO VESCONTE

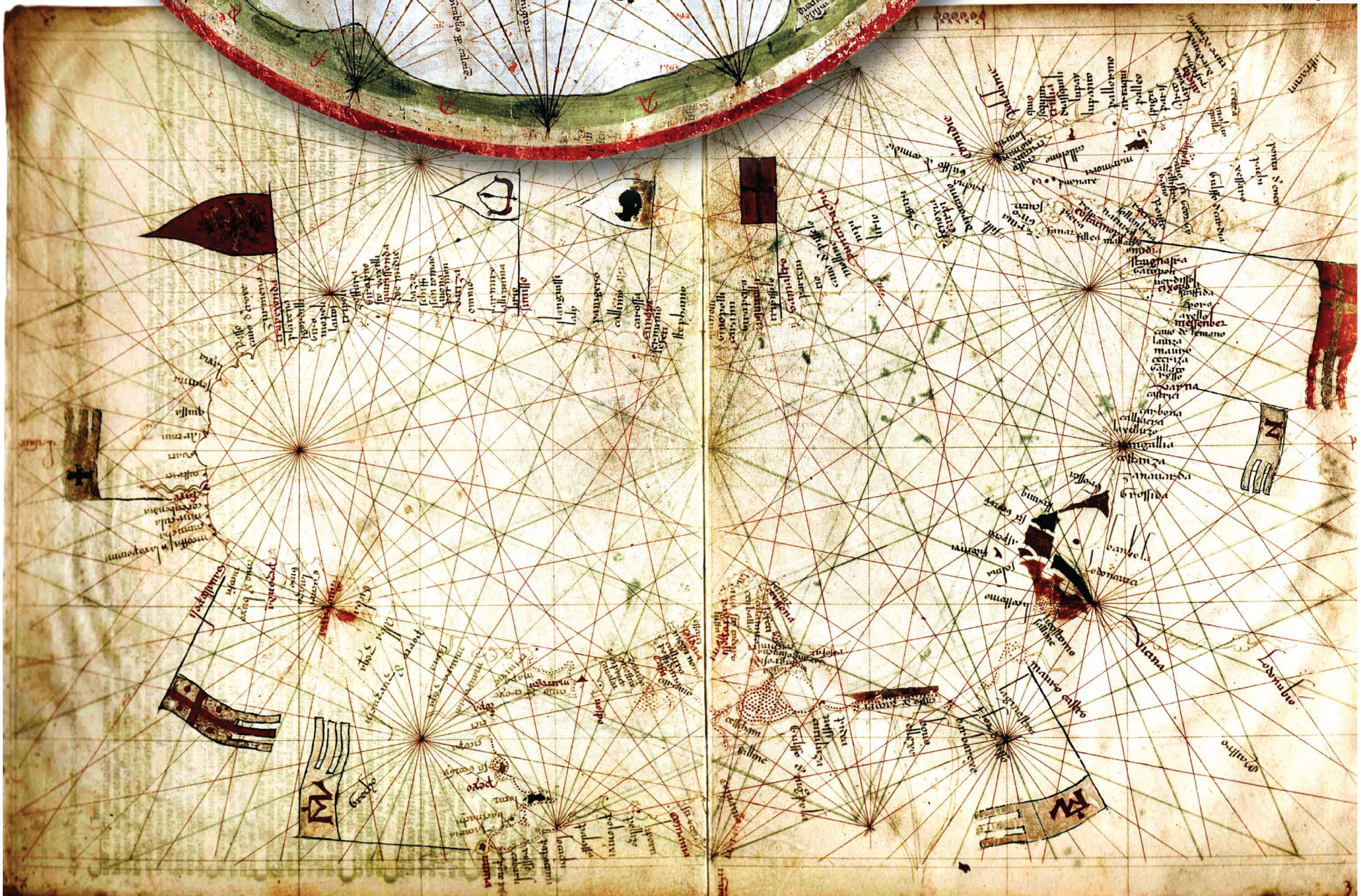
Pietro Vesconte, *Portrait of a cartographer*, assumed to be Pietro Vesconte himself, from the 1318 Vesconte atlas. The image is on the top left corner of the fourth sheet (chart of central Mediterranean) of the 7-sheet Vesconte atlas held (Port. 28) by Museo Correr in Venice, Italy.

Pietro Vesconte's world map created circa 1311, generally considered to be one of the earliest surviving examples of a modern map of the world. Vesconte's map, in its earliest form, survives in a 14th century manuscript work by Marino Sanudo (left), which was reproduced for the first time in print (detail, top) in Johann Bongars' *Orientalium expeditionum historia. Gesta Dei per Francos, sive Orientalium expeditionum, et regni Francorum Hierosolimitani historia* (Hanau, 1611). While not as broadly disseminated as the maps of Claudius Ptolemy, the Vesconte/Sanudo map shown above is perhaps the single most important surviving cartographic artifact of the early 14th century, providing great insight into the modern conception of the world, over 150 years prior to the first printed maps.

Italian geographer **Pietro Vesconte** was a pioneer of the field of the portolan chart. His nautical charts are among the earliest to map the Mediterranean and Black Sea regions accurately. He also produced progressively more accurate depictions of the coastlines of northern Europe. In his world map of 1321 he brought his experience as a maker of portolans to bear; the map introduced a previously unheard of accuracy to the *mappa mundi* genre. The world map, as well as a map of the Holy Land and plan of Acre and Jerusalem were made for inclusion in Marino Sanuto's *Liber secretorum fidelium cruces*.
Pietro Vesconte, *Black sea map*, 1321

ПАНО 9

ОПИЦИНУС ДЕ КАНИСТРИС

Опицинус де Канистрис (1296 до ок. 1350) от Павиа, работил в папския двор в Авиньон, е нарисувал поредица от въображаеми карти, като според текст, написан между 1334 и 1338, е използвал морски карти. Картите на Канистрис са фантастични антропоморфни гледни точки към географията, картографията и религията, стил, който ще се превърне в популярна форма на социален и политически коментар през 17 - 19 век.

На 31 март 1334 г. Опицин се разболява. В дневника си той описва как тялото му бавно се парализира; той временно губи способността си да говори и голяма част от паметта си. Но по време на това заболяване Опицин има божествено видение: „вътрешните ми очи бяха отворени, за да различа образите на земята и морето“. Тези „образи“ били видения на континенти и океани, трансформирани в човешки фигури. Когато Опицин се възстановява от болестта си, той възвръща използването на дясната си ръка и приема това изцеление за знак от Бога - той пише, че ръката и ръката му се движат само когато ги използва, за да направи рисунки на своите видения. Представянето и тълкуването на този божествен образ на земята ще заеме голяма част от остатъка от живота му. В над осемдесет оцелели рисунки, които сега се съхраняват във Ватиканската библиотека, той експериментира как да разкрие смисъла, който е бил сигурен, че Бог е вложил във виденията му. Неговото послание е трудно за дешифриране и свидетелства за енциклопедичната култура на автора. Опицин използва цялото си познание, за да изгради космическа идентичност. Неговите цветни антропоморфни карти на средиземноморската област, прецизни и любопитно организирани, илюстрират "добри" и "лоши" герои и животни, върху които той проектира себе си и враговете си. Използването на символи, неговият вкус към дискриминиране и манипулиране (думи, числа, интервали) и привличането му към неприличното и скатологичното са вездесъщи и са силно свързани със сходни теми, срещани обилно в средновековната култура.

PANOUL 9

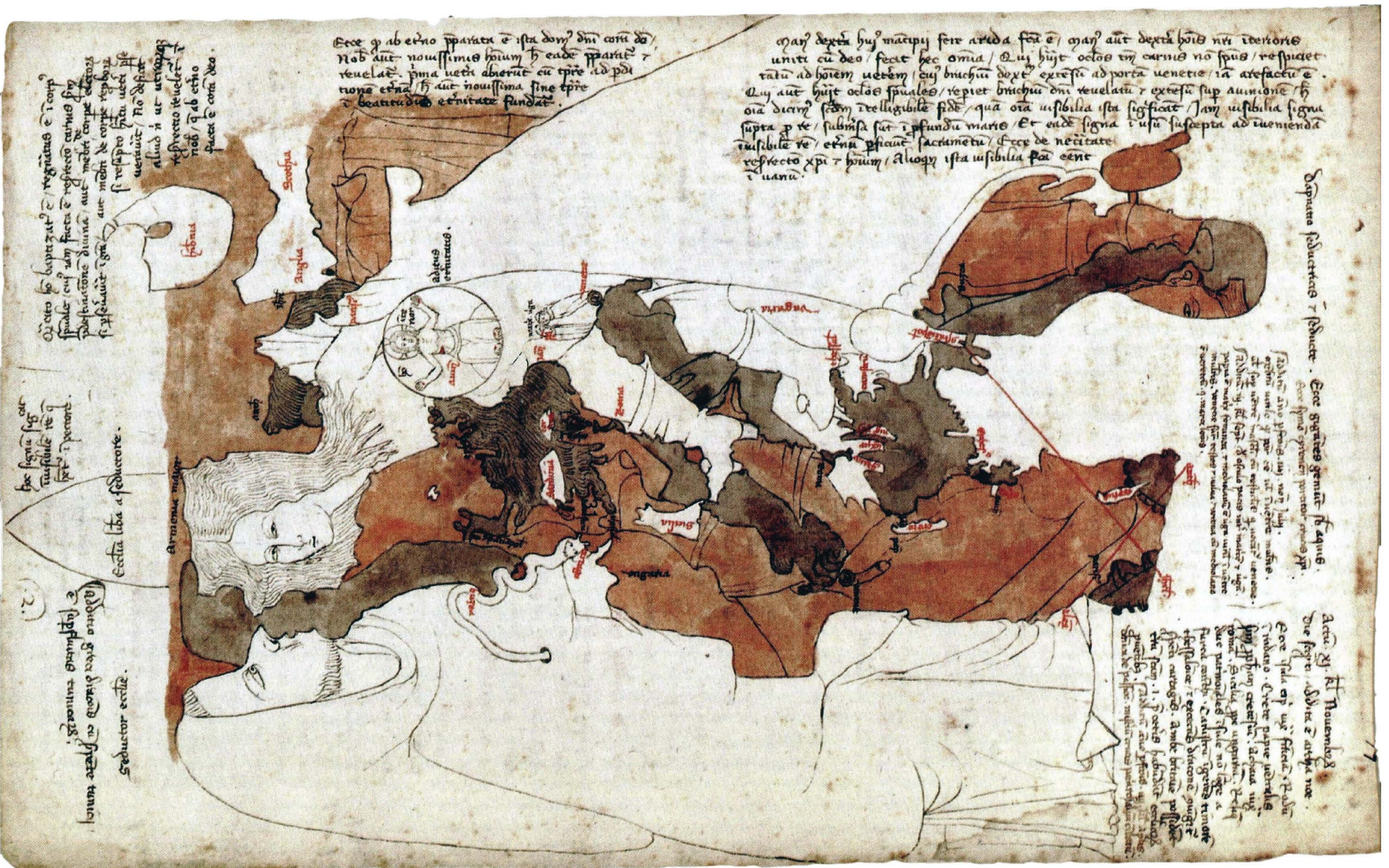
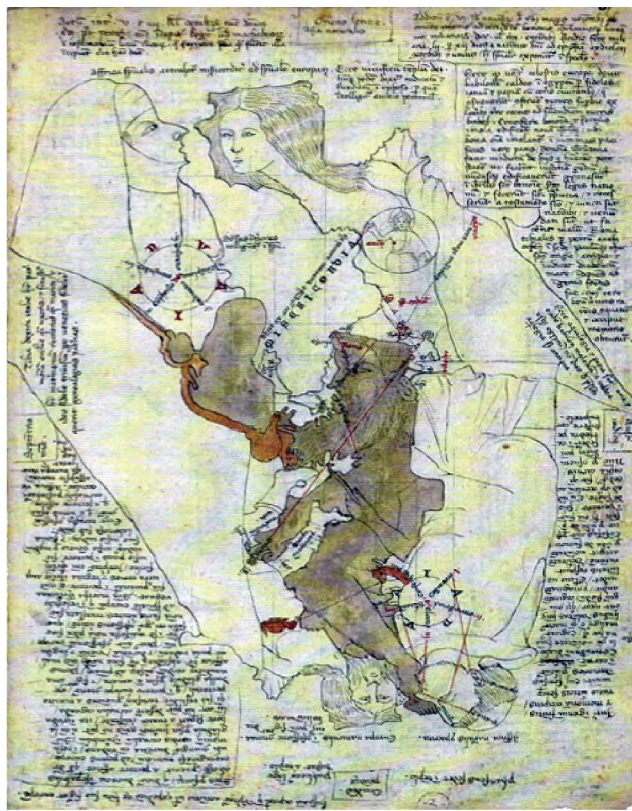
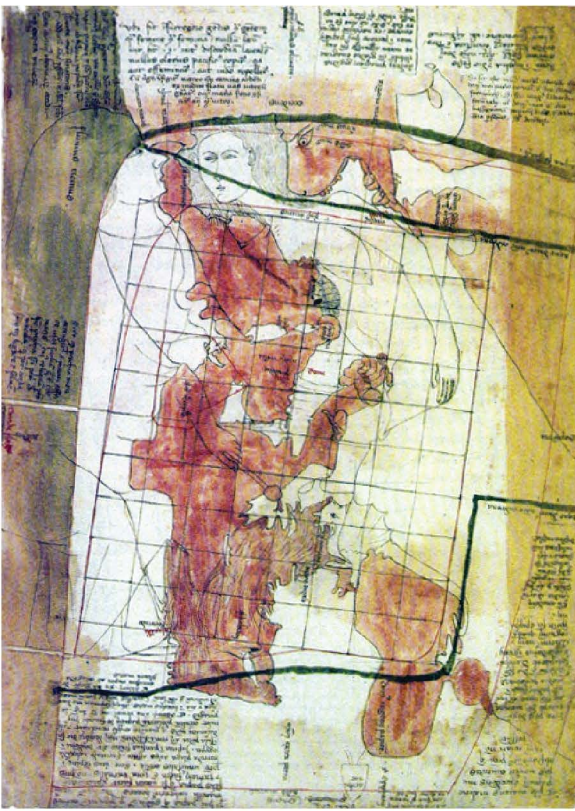
OPICINUS DE CANISTRIS (secolul al XIV-lea)

Opicinus de Canistris (1296 până la cca. 1350), originar din Pava și care a lucrat la curtea papală din Avignon, a desenat o serie de hărți imaginative, utilizând la întocmirea acestora, așa cum rezultă dintr-un text scris între 1334 și 1338, hărți nautice. Hărțile lui Canistris sunt perspective antropomorfe fanteziste asupra geografiei, cartografiei și religiei, un stil care urma să devină o formă populară de comentarii sociale și politice în secolele XVII - XIX.

La 31 martie 1334, Opicinus s-a îmbolnăvit. În cartea sa, el detaliază cum trupul său a paralizat progresiv; și-a pierdut temporar capacitatea de a vorbi și o mare parte din memorie. Dar în timpul acestei boli, Opicinus a avut o viziune divină: „ochii mei interiori au fost deschși pentru a discerne imaginile pământului și ale mării“. Aceste „imagini“ erau viziuni ale continentelor și oceanelor transformate în figuri umane. Pe măsură ce Opicinus și-a revenit din boală, și-a recăpătat folosirea mâinii drepte și a luat această vindecare ca fiind un semn de la Dumnezeu (scrie că brațul și mâna lui se vor mișca numai atunci când le va folosi pentru a face desene din viziunile sale). Reprezentarea și interpretarea acestei imagini divine a pământului vor ocupa o mare parte din restul vieții sale. În peste optzeci de desene care s-au păstrat în Biblioteca Vaticanului, el a experimentat cum ar putea revela sensul viziunii sale din timpul bolii, viziune pe care că era sigur că Dumnezeu i-a trimis-o. Mesajul transmis de Opicinus este greu de descifrat totuși, în pofida culturii enciclopedice a autorului. Opicinus și-a folosit toate cunoștințele pentru a construi o identitate cosmică. Hărțile sale cu reprezentare antropomorfă și realizate color, ale zonei mediteraneene, precise și curios organizate, ilustrează personaje și animale „bune“ și „rele“, în care se proiectează pe sine dar și pe dușmanii săi. Utilizarea simbolurilor, gustul său pentru disimulare și manipulare (cuvinte, numere, spațiu) și atracția sa pentru obscen și scatologic sunt omniprezente și se raportează puternic la teme similare găsite în general în cultura medievală.

OPICINUS DE CANISTRIS (XIV c.)

Opicinus de Canistris (1296 to ca. 1350), a Pavian who worked at the papal court in Avignon, drew a series of imaginative maps, while acknowledging in a text written between 1334 and 1338 his use of nautical charts. Canistris' maps are fanciful anthropomorphic perspectives on geography, cartography and religion, a style that was to become a popular form of social and political commentary in the 17th - 19th centuries. On the 31st of March, 1334, Opicinus fell sick. In his day-book he details how his body slowly became paralyzed; he temporarily lost his ability to speak, and much of his memory. But during this illness, Opicinus had a divine vision: "my interior eyes were opened to discern the images of the earth and the sea." These "images" were visions of continents and oceans transformed into human figures. As Opicinus recovered from his illness, he regained the use of his right hand, and he took this healing to be a sign from God — he writes that his arm and hand would only move when he used them to make drawings of his visions. The representation and interpretation of this divine image of the earth would occupy much of the rest of his life. In over eighty surviving drawings, now kept in the Vatican Library, he experimented with how he could uncover the meaning that he was sure God had planted in the vision he saw. His message is difficult to decipher and witness to the encyclopaedic culture of its author. Opicinus used all his knowledge to construct a cosmic identity. Its colour anthropomorphic maps of the Mediterranean area, precise and curiously organised, illustrate "good" and "bad" characters and animals on which he projects himself and his enemies. The use of symbols, his taste for dissimulating and manipulating (words, numbers, space), and his attraction to the obscene and scatological are omnipresent and relate strongly to similar themes found broadly in medieval culture.

ПАНО 10

КАРТА НА ФРА МАУРО ОТ 1459 г.

Фра Мауро (починал 1464 г.) е италиански картограф, живял във Венецианската република. Той създава най-подробната и точна карта на света дотогава, картата Fra Mauro. Мауро е бил монах от манастира Свети Михаил, разположен на остров Мурано във Венецианската лагуна. Фра Мауро е роден преди или около 1400 година. В младостта си Мауро е пътувал много като търговец и войник. До 1450 г. той съставя забележителна mappa mundi - карта на света - с изненадваща точност, включително обширни писмени коментари, отразяващи географските познания на неговото време. Фра Мауро създава картата по поръчка на португалския крал Алфонсо V. Андреа Бианко, моряк-картограф, сътрудничи на Фра Мауро при създаването на картата, както свидетелстват плащанията, направени му между 1448 и 1459 г. Картата е завършена на 24 април 1459 г. и изпратена до Португалия, но това копие не оцелява. Заедно с картата има писмо от дожа на Венеция. То е предназначено за принц Хенри Навигатора, чичо на Алфонсо V. Това насърчава принца да продължи да финансира проучвателни пътувания. Фра Мауро почива на следващата година, докато прави копие на картата за Синьорията на Венеция. Копието е завършено от Андреа Бианко. Възпоменателен медал от периода, издаден в чест на неговото картографско произведение, описва фра Мауро като „chosphographus incomparabilis“.

Картата представлява кръгла планисфера, изчертана върху пергамент и поставена в дървена рамка с размери над два на два метра. Тя включва Азия, Индийския океан, Африка, Европа и Атлантическия океан. Ориентирана е с юг отгоре.

Картата на света Fra Mauro е голямо картографско произведение. Изработването му отнема няколко години и е много скъпо за производство. Картата съдържа стотици подробни илюстрации и повече от 3000 описателни текста. Това е най-подробното и точно представяне на света, създадено дотогава. То бележи края на базираната на Библията география в Европа и началото на възприемането на по-научен начин за правене на карти, поставяйки точността пред религиозните или традиционните вярвания. Обикновено картата е изложена в музея Museo Correr във Венеция, Италия.

PANOUL 10

HARTA LUMII A LUI FRA MAURO 1459

Fra Mauro (născut în jurul anului 1400 și mort în 1464), cartograf italian, a fost călugăr al Mănăstirii Sf. Mihail, situată pe insula Murano, în laguna venețiană. El a realizat cea mai detaliată și precisă hartă a lumii până în acel moment, hartă cunoscută după numele său, Fra Mauro. În tinerețe, Mauro călătorise mult ca negustor și soldat. Până în 1450 a compus o mare mappa mundi - o hartă a lumii - cu o precizie surprinzătoare, incluzând comentarii scrise extinse care reflectă cunoștințele geografice ale timpului său. Fra Mauro a realizat harta care îi poartă numele la cererea regelui Alfonso al V-lea al Portugaliei. Andreia Bianco, marinar-cartograf, a colaborat cu Fra Mauro la realizarea hărții, după cum mărturisesc plățile făcute între 1448 și 1459. Harta a fost finalizată la 24 aprilie 1459 și trimisă în Portugalia, dar copia nu a supraviețuit. Împreună cu harta era o scrisoare de la Dogele Veneției. A fost destinată prințului Henry Navigatorul, unchiul lui Alfonso al V-lea. Îl încuraja pe prinț să continue finanțarea călătoriilor exploratorii. Fra Mauro a murit în anul următor, în timp ce făcea o copie a hărții pentru Signoria de la Veneția. Copia a fost completată de Andreia Bianco. O medalie comemorativă realizată în cinstea operei sale cartografice îl descrie pe Fra Mauro drept chosphographus incomparabilis.

Harta este un planisfer circular desenat pe pergament și așezat într-un cadru de lemn care măsoară peste patru metri pătrați. Include Asia, Oceanul Indian, Africa, Europa și Atlantic. Acest planisfer este orientat cu vârful înspre sud.

Harta lumii a lui Fra Mauro este o operă cartografică majoră. A durat câțiva ani până a fost finalizată și a fost foarte costisitoare. Harta conține sute de ilustrații detaliate și peste 3000 de texte descriptive. Era cea mai detaliată și exactă reprezentare a lumii care fusese produsă până în acel moment. Acesta marchează sfârșitul geografiei bazate pe Biblie în Europa și începutul adoptării unui mod mai științific de a face hărți, plasând precizia înaintea credințelor religioase sau tradiționale. Harta este de obicei expusă în muzeul „Museo Correr” din Veneția, în Italia.

FRA MAURO WORLD MAP 1459

Fra Mauro (died 1464) was an Italian cartographer who lived in the Republic of Venice. He created the most detailed and accurate map of the world up until that time, the Fra Mauro map. Mauro was a monk of the Monastery of St. Michael, located on the island of Murano in the Venetian Lagoon. Fra Mauro was born before or around the year 1400. In his youth, Mauro had traveled extensively as a merchant and a soldier. By 1450 he composed a great mappa mundi - a world map - with surprising accuracy, including extensive written comments reflecting the geographic knowledge of his time. Fra Mauro created the map under a commission by King Afonso V of Portugal. Andrea Bianco, a sailor-cartographer collaborated with Fra Mauro in creating the map, as payments made to him between 1448 and 1459 testify. The map was completed on 24 April 1459, and sent to Portugal, but that copy didn't survive. Along with the map was a letter from the Doge of Venice. It was intended for Prince Henry the Navigator, Afonso V's uncle. It encouraged the prince to continue funding exploratory journeys. Fra Mauro died the following year, while he was making a copy

of the map for the Signoria of Venice. The copy was completed by Andrea Bianco. A commemorative medal of the period struck in honor of his cartographic work describes Fra Mauro as "chosphographus incomparabilis".

The map is a circular planisphere drawn on parchment and set in a wooden frame that measures over two by two meters. It includes Asia, the Indian Ocean, Africa, Europe and the Atlantic. It is oriented with south at the top.

The Fra Mauro world map is a major cartographical work. It took several years to complete and was very expensive to produce. The map contains hundreds of detailed illustrations and more than 3000 descriptive texts. It was the most detailed and accurate representation of the world that had been produced up until that time. It marks the end of Bible-based geography in Europe and the beginning of embracing a more scientific way of making maps, placing accuracy ahead of religious or traditional beliefs. The map is usually on display in the museum Museo Correr in Venice in Italy.

Bust of Fra Mauro Camaldolese, by Giuseppe Soranzo of 1881. The bust is part of the Panteon Veneto, kept in Palazzo Loredan in Campo Santo Stefano in Venice.

Image made by NASA - compares the Fra Mauro map to a modern satellite image. NASA describes the comparison as "stunning" and notes how accurate parts of the map are considering the methods that were available at the time.

Fra Mauro, Mappa Mundi, 1459

Black Sea (Pontus Eusinus) on the Fra Mauro map

ПАНО 11

МАРТИН ВАЛДЗЕЕМЮЛЕР – ИМЕНУВАНЕ НА НОВИЯ СВЯТ

Мартин Валдземюлер (Martin Waldseemüller; 11 септември 1470 - 16 март 1520) е немски картограф. Той и Матиас Рингман имат признанието за първата записана употреба на името Америка, в чест на флорентинския изследовател Америго Веспучи, върху картата *Universalis Cosmographia* от 1507 г..

На 25 април 1507 г., той изготвя глобус и голяма стенна карта на света, използвайки информацията от пътуванията на Колумб и Веспучи (*Universalis Cosmographia*). И на двете се използва на името "Америка". Към глобуса и картата има книга *Cosmographiae Introductio* (Въведение в космографията).

Във въведението, написано от Матиас Рингман, е обяснено защо името Америка е предложено за тогавашния Нов свят или Четвъртата част на света: „Но сега тези части са по -широко изследвани, а също и друга четвърта част е открита от Америго Веспучи (както ще чуем по -долу), и не виждам защо някой би могъл с основание да забрани да се нарича Америка, сякаш "Земя на Америго", или Америка, от откривателя си Америкус, човек с проникателен характер; тъй като и Европа, и Азия са получили имената си от жени“.

През 1513 г. Валдземюлер изглежда е променил мнението си за името, вероятно поради протести относно ролята на Веспучи в откриването и именуването на Америка, или просто внимателно е изчаквал официалното откриване на цялото северозападно крайбрежие на това, което сега се нарича Северна Америка като отделно от Източна Азия. В преработката на атласа на Птолемей континентът е обозначен просто като *Terra Incognita* (непозната земя). Въпреки преработката, 1000 копия от картата на света са разпространени тогава и първоначалното предложение се е наложило. Докато Северна Америка все още се нарича Индия в документите за известно време, в крайна сметка тя също бива наречена Америка.

Стенната карта е загубена за дълго време, но през 1901 г. е намерено копие в Германия. То все още е единственото оцеляло копие и е закупено от Библиотеката на Конгреса през май 2003 г. Пет копия от глобуса са оцелели под формата на печатни карти „goges“, предназначени да бъдат изрязани и залепени върху дървена сфера. Само една от тях днес се намира в Америка, в библиотеката на Джеймс Форд Бел, Университета в Минесота, три копия са в Германия (Bayerische Staatsbibliothek, LMU Мюнхен, Stadtbibliothek Offenburg), едно копие е в Лондон, Великобритания, в частна колекция.

PANOUL 11

MARTIN WALDSEEMÜLER - DENUMIREA NOII LUMI

Martin Waldseemüller (latinizat Martinus Ilacomylus, Ilacomilus sau Hylacomylus; 11 septembrie 1470 - 16 martie 1520) a fost un cartograf german. El și Matthias Ringmann sunt creditați cu prima utilizare înregistrată a cuvântului America, în cinstea exploratorului florentin Amerigo Vespucci, și care apare pe harta *Universalis Cosmographia* din 1507.

La 25 aprilie 1507, în calitate de membru al *Gymnasium Vosagense* la Saint Dieu, a produs o hartă a lumii globulară și o hartă a lumii de perete, folosind informațiile din călătoriile lui Columb și Vespucci (*Universalis Cosmographia*), ambele purtând prima utilizare a numelui "America". Hărțile globulare și de perete au fost însoțite de o carte *Cosmographiae Introductio*, o „Introducere în cosmografie”. În *Introducere*, scrisă de Matthias Ringmann, se explică de ce numele Americii a fost propus pentru Lumea Nouă de atunci, sau pentru a patra parte a lumii:

„Dar acum aceste părți au fost explorate pe scară mai largă și, de asemenea, o altă a patra parte a fost descoperită de Americus Vesputius (așa cum se va auzi în cele ce urmează) și nu văd de ce cineva ar trebui să interzică o denumire care în mod justificat poate fi numită Amerige, precum "Teritoriul Americilor", sau America, de la descoperitorul său Americus, un om cu un caracter perspicace; întrucât atât Europa, cât și Asia și-au primit numele de la femei”.

În 1513, Waldseemüller pare să fi avut alte gânduri despre acest nume, probabil din cauza protestelor contemporane cu privire la rolul lui Vespucci în descoperirea și denumirea Americii, sau doar urmărind cu atenție descoperirea oficială a întregii coaste de nord-vest a ceea ce se numește acum America de Nord, separat de Asia de Est. În lucrarea sa de refacere a atlasului lui Ptolemeu, continentul este etichetat pur și simplu *Terra Incognita* (pământ necunoscut). În ciuda revizuirii, 1.000 de exemplare ale hărții lumii au fost distribuite de atunci, iar sugestia originală a luat amploare. Deși America de Nord a fost încă numită „Indii” în documente o bună bucată de timp, în cele din urmă a fost denumită și „America”. Harta de perete a fost pierdută mult timp, dar o copie a sa a fost găsită în Germania în 1901. Este singura copie cunoscută care a supraviețuit, și a fost achiziționată de Biblioteca Congresului în mai 2003. Cinci exemplare ale hărții globulare supraviețuiesc sub formă de hărți tipărite care erau destinate decupării și lipirii pe un glob de lemn. Doar una dintre acestea se află astăzi în America, la Biblioteca James Ford Bell, Universitatea din Minnesota, trei exemplare sunt în Germania (Bayerische Staatsbibliothek, LMU München, Stadtbibliothek Offenburg) și un exemplar se află în Londra, Marea Britanie, în proprietate privată.

MARTIN WALDSEEMÜLLER - NAMING OF A NEW WORLD

Martin Waldseemüller (Latinized Martinus Ilacomylus, Ilacomilus or Hylacomylus; 11 September 1470 – 16 March 1520) was a German cartographer. He and Matthias Ringmann are credited with the first recorded usage of the word America, on the 1507 map *Universalis Cosmographia* in honour of the Florentine explorer Amerigo Vespucci.

On 25 April 1507, as a member of the Gymnasium Vosagense at Saint Diey, he produced a globular world map and a large world wall map using the information from Columbus and Vespucci's travels (*Universalis Cosmographia*), both bearing the first use of the name "America". The globular and wall maps were accompanied by a book *Cosmographiae Introductio*, an introduction to cosmography.

In the Introduction, written by Matthias Ringmann, it is explained why the name America was proposed for the then New World, or the Fourth Part of the World:

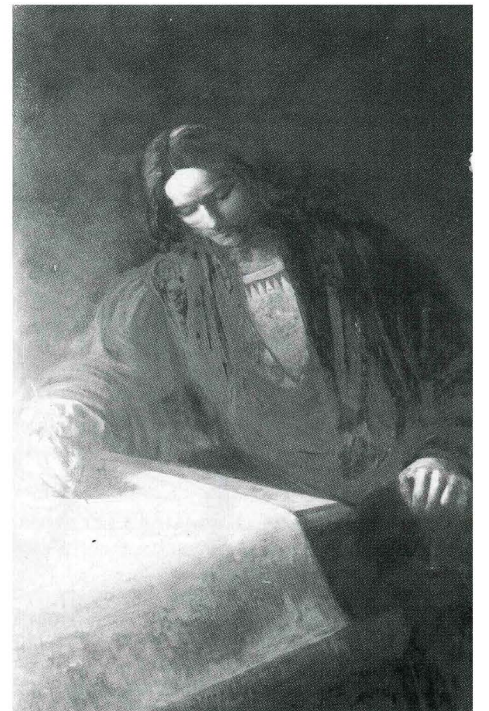
But now these parts have been more widely explored, and also another fourth part has been discovered by Americus Vesputius (as will be heard in the following), and I do not see why anyone should justifiably forbid it to be called Amerige, as if "Americus' Land", or America, from its discoverer Americus, a man of perceptive character; since both Europa and Asia have received their names from women.

In 1513, Waldseemüller appears to have had second thoughts about the name, probably due to contemporary protests about Vespucci's role in the discovery and naming of America, or just carefully waiting for the official discovery of the whole northwestern coast of what is now called North America, as separated from East Asia. In his reworking of the Ptolemy atlas, the continent is labelled simply *Terra Incognita* (unknown land). Despite the revision, 1,000 copies of the world maps had since been distributed, and the original suggestion took hold. While North America was still called Indies in documents for some time, it was eventually called America as well.

The wall map was lost for a long time, but a copy was found in Germany in 1901. It is still the only copy known to survive, and it was purchased by the Library of Congress in May 2003. Five copies of the globular map survive in the form of "gores" printed maps that were intended to be cut out and pasted onto a wooden globe. Only one of these lies in the Americas today, residing at the James Ford Bell Library, University of Minnesota, three copies are in Germany (Bayerische Staatsbibliothek, LMU Munich, Stadtbibliothek Offenburg), one copy is in London, UK, in private hands.

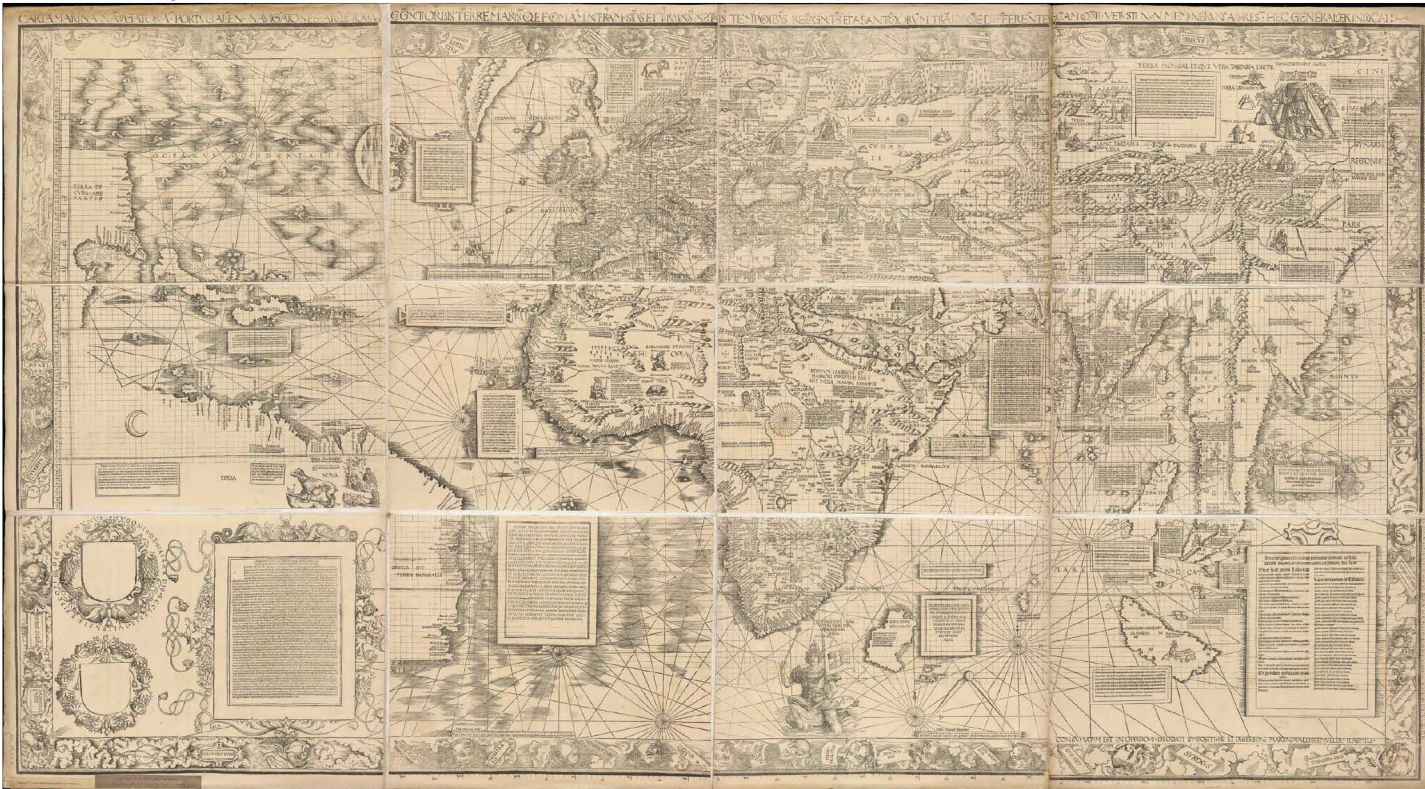

Waldseemüller's 1507 map

Cartographer Martin Waldseemüller in a 19th century phantasy portrait formerly in the Theatre of Saint-Dié-des-Vosges; lost today. Author: Gaston Save (1844-1901)

Waldseemüller's 1513 map

Fragment from Waldseemüller's 1507 map with the new continent name

Fragment from Waldseemüller's 1507 map with Black Sea Region

Fragment from Waldseemüller's 1507 map with Amerigo Vespucci portrait

ПАНО 12

ПИРИ РЕЙС (1465–1553)

Ахмед Мухиддин Пири (1465–1553), по-известен като Пири Рейс (на турски: Pîrî Reis или Hacı Ahmed Muhiddin Pîrî Bey), е османски адмирал, географ и картограф. Днес той е известен предимно със своите карти и диаграми, събрани в неговата *Kitab-ı Bahriye* (Книга за навигация), книга, която съдържа подробна информация за навигацията, както и много точни диаграми (за времето си), описващи важните пристанища и градове на Средиземно море. Той печели слава като картограф, когато малка част от първата му карта на света (изготвена през 1513 г.) е открита през 1929 г. в двореца Топкапъ в Истанбул. Неговата карта на света е най-старият известен турски атлас, показващ Новия свят, и една от най-старите карти на Америка (най-старата известна карта на Америка, която все още съществува, е картата, нарисувана от Хуан де ла Коса през 1500 г.). Картата на Пири Рейс е центрирана върху Сахара на географската ширина на тропика Рак.

През 1528 г. Пири Рейс начертава втора световна карта, от която е оцелял малък фрагмент (показващ Гренландия и Северна Америка от Лабрадор и Нюфаундленд на север, до Флорида, Куба, Испаньола, Ямайка и части от Централна Америка на юг). Според придружаващия текст, той е нарисувал картите си, използвайки около 20 чужди диаграми и карти на света (арабски, испански, португалски, китайски, индийски и гръцки), включително една от Христофор Колумб. Екзекутиран е през 1553 г.

PANOUL 12

PIRI REIS (1465–1553)

Ahmed Muhiddin Piri (1465–1553), mai cunoscut sub numele de Piri Reis (în turcă: Pîrî Reis sau Hacı Ahmed Muhiddin Pîrî Bey), a fost un amiral, geograf și cartograf otoman. El este cunoscut astăzi în primul rând pentru hărțile și graficele sale colectate în *Kitab-ı Bahriye* (Cartea Navigației), o carte care conține informații detaliate despre navigație, precum și diagrame foarte precise (pentru timpul lor) care descriu porturile și orașele importante din Marea Mediterană. El a câștigat faima de cartograf când o mică parte a primei sale hărți a lumii (pregătită în 1513) a fost descoperită în 1929 la Palatul Topkapi din Istanbul. Harta sa cu prezentarea lumii este cel mai vechi atlas turcesc cunoscut care prezintă Lumea Nouă și una dintre cele mai vechi hărți ale Americii (cea mai veche hartă cunoscută și existentă, a Americii este harta desenată de Juan de la Cosa în 1500). Harta lui Piri Reis este centrată pe Sahara, la latitudinea Tropicului Racului.

În 1528, Piri Reis a desenat o a doua hartă a lumii, din care se păstrează un mic fragment (care arată Groenlanda și America de Nord din Labrador și Newfoundland în nord, până la Florida, Cuba, Hispaniola, Jamaica și părți din America Centrală în sud). Potrivit textului său, el își desenase hărțile folosind aproximativ 20 de diagrame străine și mappae mundi (în arabă, spaniolă, portugheză, chineză, indiană și greacă), inclusiv o hartă a lui Cristofor Columb. A fost executat în 1553.

PIRI REIS (1465–1553)

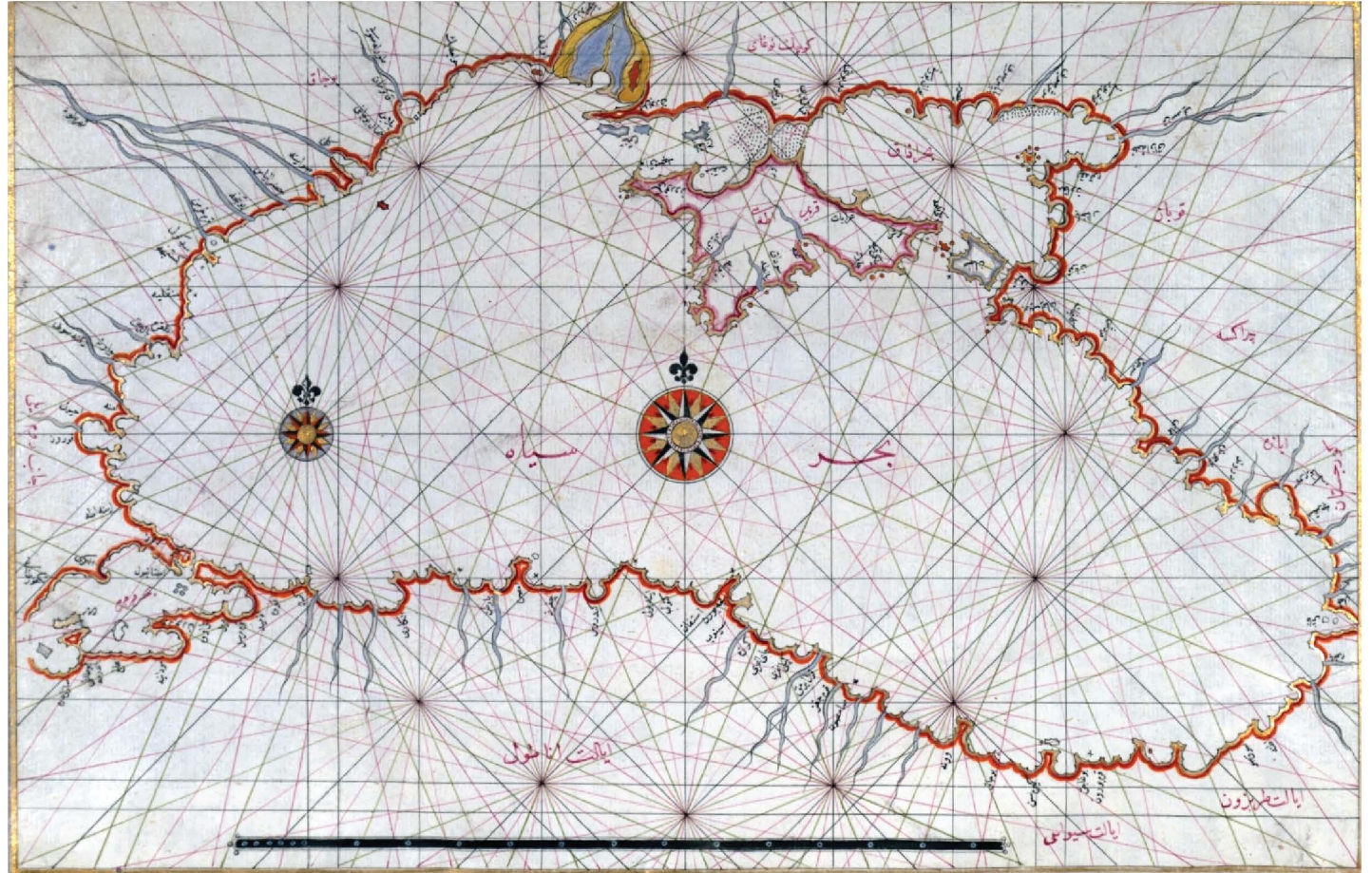
Ahmed Muhiddin Piri (1465–1553), better known as **Piri Reis** (Turkish: Piri Reis or Hacı Ahmed Muhiddin Piri Bey), was an Ottoman admiral, geographer, and cartographer. He is primarily known today for his maps and charts collected in his *Kitab-ı Bahriye* (Book of Navigation), a book that contains detailed information on navigation, as well as very accurate charts (for their time) describing the important ports and cities of the Mediterranean Sea. He gained fame as a cartographer when a small part of his first world map (prepared in 1513) was discovered in 1929 at the Topkapı Palace in Istanbul. His world map is the oldest known Turkish atlas showing the New World, and one of the oldest maps of America still in existence anywhere (the oldest

known map of America that is still in existence is the map drawn by Juan de la Cosa in 1500). **Piri Reis'** map is centered on the Sahara at the latitude of the Tropic of Cancer.

In 1528, **Piri Reis** drew a second world map, of which a small fragment (showing Greenland and North America from Labrador and Newfoundland in the north to Florida, Cuba, Hispaniola, Jamaica and parts of Central America in the south) still survives. According to his imprinting text, he had drawn his maps using about 20 foreign charts and mappae mundi (Arab, Spanish, Portuguese, Chinese, Indian and Greek) including one by Christopher Columbus. He was executed in 1553.

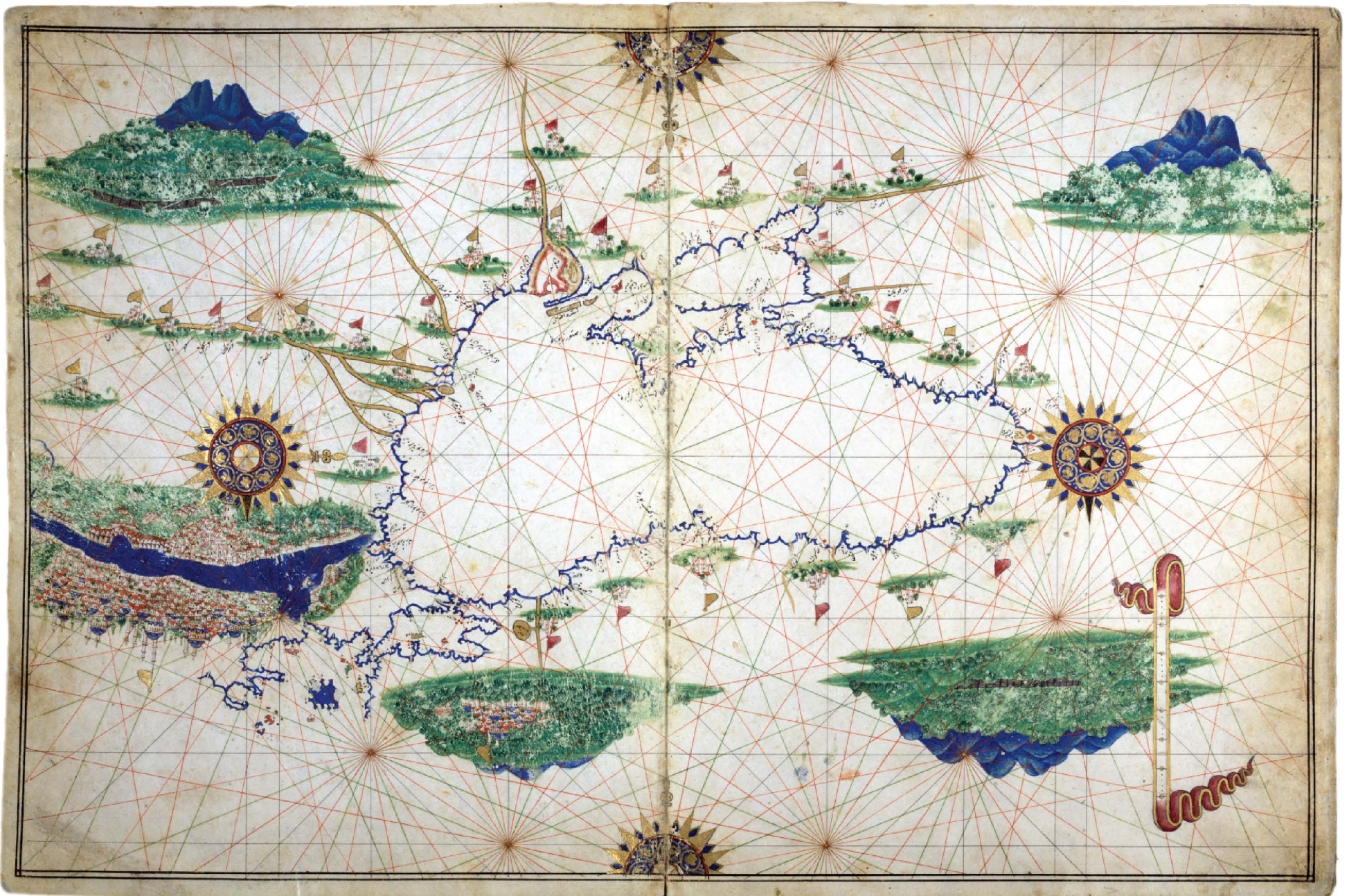

Statue of Piri Reis

Originally composed in 1525 and dedicated to Sultan Süleyman I ("The Magnificent"), this great work by Piri Reis on navigation was later revised and expanded. Walters manuscript W.658, made mostly in the late 17th century, is based on the later expanded version and has some 240 exquisitely executed maps and portolan charts. They include a world map (fol. 41a) with the outline of the Americas, as well as maps of coastlines (bays, capes, peninsulas), islands, mountains, and cities of the Mediterranean basin and the Black Sea. The work starts with the description of the coastline of Anatolia and the islands of the Aegean Sea, the Peloponnese peninsula, and the eastern and western coasts of the Adriatic Sea. It then proceeds to describe the western shores of Italy, southern France, Spain, North Africa, Palestine, Israel, Lebanon, Syria, western Anatolia, various islands north of Crete, the Sea of Marmara, Bosphorus, and the Black Sea. It ends with a map of the shores of the Caspian Sea (fol. 374a).

Anonymous, Black sea map, XVI century
Walters Art Museum

ПАНО 13

КЛАВДИЙ ПТОЛЕМЕЙ, ЛОРАН ФРИС

Лоран Фрис е френски лекар и математик, роден около 1485 г. в Мюлуз. Установява се в Страсбург, където среща Петър Апиан и издателя Йоханес Грюнингер, което го кара да се интересува от Географията на Птолемей.

Тази птолемеевска карта, обхващаща Балканите от Адриатическо море до Черно море, е от ренесансов атлас с карти, базиран на т. нар. първи модерен атлас на Мартин Валдземюлер. За първи път към традиционните карти на Птолемей се добавят значителен брой карти с най-новите географски проучвания и наблюдения. Традиционните карти могат да бъдат намерени в ранните ръкописи и от 1477 г. нататък също в печатни версии на Географията.

Този първи модерен атлас е публикуван през 1513 и 1520 г. в Страсбург от Йохан Шот и обхваща 27 карти по Птолемей и 20 съвременни карти. Между 1522 и 1541 г. се появяват четири допълнителни издания с карти в намален размер, гравирани от Лоран Фрис, отпечатани от Йохан Кобергер в Страсбург (1522, 1525), от Мелхиор и Гаспар Трешел в Лион (1535) и във Виена (1541). Последните две издания са редактирани от Мигел Сервет.

Картите на последните четири издания са отпечатани от същите дървени матрици. Специална характеристика на изданието от 1541 г. е липсващият текст върху някои съвременни карти. Това се дължи на влиянието на калвинизма, особено след като текстът на гърба на картата на Светата земя предизвика спорове. Много от първите три издания са изгорени, което кара Сервет да премахне някои текстове. Независимо от това, Сервет е изгорен на клада през 1553 г., осъден от Калвин за неговите доктринални ереси, въпреки че първоначалният текст е от Пиркхаймер.

Картата е изпълнена с древни наименования и преувеличени планински вериги. Латински текст на гърба. Хартията е с воден знак - чепка грозде.

Клавдий Птолемей е математик, астроном и географ, който е работил в Александрия, тогава част от Римската империя, през 2 век сл. Хр. Един от най-учените и влиятелни хора на своето време, неговите теории доминират както в астрономията, така и в географията в продължение на близо 1500 години. Неговите писания са поддържани живи от арабски учени през Средновековието и се появяват отново в Европа през Възраждането. Раждането на книгопечатането води до широко разпространение на неговите велики трудове по астрономия и география. Има няколко издания на неговата *Geographia*, започващи от 1477 г. Тези ранни издания съдържат карти, базирани на оригиналните му писания, известни като Птолемееви карти. С увеличаването на географските познания, с откритията на Колумб, Магелан, Кабот и други са добавени карти на Новия свят и са преработени картите на Стария свят. Географията на Птолемей продължава да се преразглежда и публикува от някои от най-важните картографи, включително Мартин Валдемюлер, Себастиан Мюнстер, Джакомо Гасталди, Йодокус Хондиус и Жерар Меркатор (чието последно издание е публикувано през 1730 г.).

PANOUL 13

CLAUDIUS PTOLEMY, LAURENT FRIES

Laurent Fries a fost un medic și matematician francez născut în jurul anului 1485 la Mulhouse. Stabilat la Strassbourg, i-a întâlnit pe Peter Apian și pe editorul Johannes Grüninger, iar în urma schimbului de informații pe care l-a avut cu aceștia, a devenit interesat de *Geographia* lui Ptolemeu.

Această hartă ptolemeică, care acoperă Balcanii de la Marea Adriatică la Marea Neagră, provine dintr-un atlas renascentist cu hărți gravate pe lemn, bazat pe așa-numitul prim atlas modern al lui Martin Waldseemüller. Pentru prima dată, un număr semnificativ de hărți cu cele mai recente explorări geografice și observații sunt adăugate la hărțile tradiționale atribuite lui Ptolemeu. Hărțile tradiționale pot fi găsite în manuscrisele timpurii și, începând cu 1477, și în versiunile tipărite ale *Geographia*-ei.

Acest prim atlas modern a fost publicat în 1513 și 1520 la Strassbourg de Johann Schott și cuprinde 27 de hărți de gravură pe lemn după Ptolemeu și 20 de hărți moderne. Între 1522 și 1541, au apărut patru ediții suplimentare cu hărți, în dimensiuni reduse, gravate de Laurent Fries, tipărite de Johann Koberger la Strassbourg (1522 și 1525) și de Melchior și Gaspar Trechsel în Lion (1535) și în Vienne (1541). Pentru ultimele două ediții a fost responsabil Michael Servetus.

Hărțile ultimelor patru numere au fost tipărite din aceleași blocuri de lemn. O caracteristică specială a ediției din 1541 este textul lipsă de pe verso a unor hărți moderne. Acest lucru se datorează acțiunii calvinismului, mai ales că textul de pe verso al hărții Țării Sfinte a provocat controverse. Multe dintre primele trei ediții au fost arse, ceea ce l-a determinat pe Servet să nu pună textul pe verso. Cu toate acestea, Servetus a fost ars pe rug în 1553, condamnat de Calvin pentru ereziile sale doctrinare, deși textul este originar din Pirkheimer.

Harta este plină de nume de locuri antice și lanțuri muntoase, texte latine pe verso, iar materialul este înfrumusețat de filigran cu reprezentarea stilizată a unor struguri.

Claudius Ptolemeu a fost un matematician, astronom și geograf care a lucrat în Alexandria, pe atunci parte a Imperiului Roman, în secolul al II-lea d.Hr. Unul dintre cei mai învățați și influenți oameni ai timpului său, teoriile sale au dominat atât astronomia, cât și geografia timp de aproape 1500 de ani. Scrierile sale au fost păstrate în viață de către savanții arabi în Evul Mediu și au reapărut în Europa în timpul Renașterii. Nașterea tipografiei a dus la o largă diseminare a marilor sale lucrări de astronomie și geografie. Au existat mai multe ediții ale cărții *Geographia*, începând cu 1477. Aceste ediții timpurii conțineau hărți bazate pe scrierile sale originale, cunoscute sub numele de „hărți ptolemeice”. Pe măsură ce cunoștințele geografice au crescut odată cu explorările lui Columb, Magellan, Cabot și altele, au fost adăugate hărți ale Lumii Noi, iar hărți ale Lumii Vechi au fost revizuite. *Geographia* lui Ptolemeu a continuat să fie revizuită și publicată de unii dintre cei mai importanți cartografi, inclusiv Martin Waldseemüller, Sebastian Munster, Giacomo Gastaldi, Jodocus Hondius și Gerard Mercator (a cărui ultimă ediție a fost publicată în 1730).

CLAUDIUS PTOLEMY, LAURENT FRIES

Laurent Fries was a French physician and mathematician born around 1485 in Mulhouse. He settled finally in Strassburg where he met Peter Apian and the publisher Johannes Grüninger which made him interested in the Ptolemy Geographia.

This Ptolemaic map covering the Balkans from the Adriatic to the Black Sea is from a Renaissance atlas with woodcut maps, based on the so-called first modern atlas of Martin Waldseemüller. For the first time, a significant number of maps with the latest geographical surveys and observations are added to the traditional Ptolemy maps. The traditional maps can be found in early manuscripts and from 1477 onwards also in printed versions of the Geographia.

This first modern atlas was published 1513 and 1520 in Strasbourg by Johann Schott and comprehends 27 woodcut maps after Ptolemy and 20 modern maps. Between 1522 and 1541, four additional editions appeared with maps in reduced size engraved by Laurent Fries, printed by Johann Koberger in Strasbourg (1522 and 1525) and by Melchior and Gaspar Trechsel in Lion (1535) and in Vienne (1541). For the last two editions Michael Servetus was responsible.

The maps of the last four issues were printed from the same woodblocks. A special feature of the 1541 edition is the missing text on verso of some modern maps. This is due to the action of Calvinism, especially since the text on verso of the Holy Land map provoked controversy. Many of the first three editions were burned, which led Servetus to abdicate on some text on verso. Nevertheless, Servetus was burnt at the stake in 1553, condemned by Calvin for his doctrinal heresies, although the text is originally from Pirckheimer.

The map is filled with ancient place names and exaggerated mountain ranges. Latin text on verso. Paper with a bunch of grapes watermark.

Claudius Ptolemy was a mathematician, astronomer and geographer who worked in Alexandria, then a part of the Roman Empire, in the 2nd century AD. One of the most learned and influential men of his time, his theories dominated both astronomy and geography for nearly 1500 years.

Claudius Ptolemy

His writings were kept alive by Arabic scholars during the Middle Ages and reemerged in Europe during the Renaissance. The birth of printing led to wide dissemination of his great works on astronomy and geography. There were a number of editions of his Geographia beginning in 1477. These early editions contained maps based on his original writings, known as Ptolemaic maps. As geographic knowledge increased with the explorations of Columbus, Magellan, Cabot and others, maps of the New World were added, and maps of the Old World were revised. Ptolemy's Geographia continued to be revised and published by some of the most important cartographers including Martin Waldseemüller, Sebastian Münster, Giacomo Gastaldi, Jodocus Hondius, and Gerard Mercator (whose last edition was published in 1730).

Title page of the book

Laurent Fries, *Europae Tabula nona Continet lazige Metanastas*, from *Claudii Ptolemaei Alexandrini Geographicae Enarrationis*, Vienne, 1541 (Collection "Diplomatic Institute")

ПАНО 14

ФЕРНАН ВАШ ДОУРАДО (1520 – 1580) ДИОГО ХОМЕМ (1521 – 1576)

Фернан Ваш Доурадо (около 1520 г. в Гоа - Португалска Индия - около 1580 г.) е португалски картограф от шестнадесети век, принадлежащ към третия период на старата португалска морска картография, която се характеризира с изоставяне на птолемеевото влияние в представянето на Ориента и въвеждане на по-добра точност при изобразяването на земи и континенти. Малко се знае за тази историческа личност. Неговите произведения са с изключително качество и красота. Повечето от неговите ръкописни карти са с относително голям мащаб и са включени в морски атласи. Неговата карта на северозападното крайбрежие на Африка, показана по-горе, се изпълнява с помощта на така наречения "модел на обикновена карта", където наблюдаваните географски ширини и магнитни посоки са нанесени директно в равнината, с постоянен мащаб, сякаш Земята е плоска. До приемането на проекцията на Меркатор, това е най-модерният графичен метод в Европа.

Диого Хомем (1521–1576) е португалски картограф, син на Лопо Хомем, официален географ на краля на Португалия и член на семейство картографи.

Поради обвинение в убийство е принуден да напусне Португалия, първо в Англия, а след това във Венеция. Именно там той създава множество ръкописни атласи и карти на Средиземноморието.

Работата на Диого Хомем е с изключително графично качество и красота, съхранявана в Италия, Австрия, Обединеното кралство, Франция, САЩ и Португалия.

Представената тук карта очертава бреговете на Черно и Мраморно море и на Азовско море. В средата на Черно море е поставена задължителната роза на ветровете с 32 посоки на вятъра.

PANOUL 14

FERNÃO VAZ DOURADO (1520 – 1580) DIOGO HOMEM (1521 – 1576)

Fernão Vaz Dourado (1520 născut în Goa - India portugheză – decedat în 1580) a fost un cartograf portughez din secolului al XVI-lea, aparținând celei de-a treia perioade a vechii cartografii nautice portugheze, care se caracterizează prin abandonarea influenței ptolemeice în reprezentare Orientului și introducerea unei precizări mai bune în descrierea ținuturilor și continentelor. Se știe puțin despre această figură istorică. Lucrările sale au o calitate și o frumusețe extraordinare. Majoritatea manuscriselor hărților sale sunt pe o scară relativ mare și sunt incluse în atlasele nautice. Diagrama sa, referitoare la coasta de nord-vest a Africii, este executată folosind așa-numitul „model de diagramă simplă”, unde latitudinile și direcțiile magnetice observate au fost reprezentate direct în plan, cu o scară constantă, ca și cum Pământul ar fi plat. Până la adoptarea metodei de cartografiere a proiecției Mercator, aceasta a fost cea mai avansată metodă de cartografiere din Europa.

Diogo Homem (1521-1576) a fost un cartograf portughez, fiul lui Lopo Homem, geograful oficial al regelui Portugaliei și membru al unei familii de cartografi.

Din cauza unei condamnări pentru crimă, în care a fost găsit vinovat, a fost forțat să se exileze din Portugalia, mai întâi în Anglia și apoi la Veneția. Aici a produs numeroase atlasuri și diagrame manuscrise, multe dintre ele ale Mării Mediterane.

Opera lui Diogo Homem are o calitate grafică și o frumusețe excepțională, fiind păstrată în Italia, Austria, Regatul Unit, Franța, SUA și Portugalia.

Harta prezentată aici prezintă coastele Mării Negre și Marmara și ale Mării Azov. În mijlocul Mării Negre se pune obligatoriu „roza vânturilor” cu cele 32 de direcții ale vântului.

FERNÃO VAZ DOURADO (1520 – 1580), DIOGO HOMEM (1521 – 1576)

Fernão Vaz Dourado (c. 1520 in Goa - Portuguese India – c. 1580) was a Portuguese cartographer of the sixteenth century, belonging to the third period of the old Portuguese nautical cartography, which is characterised by the abandonment of Ptolemaic influence in the representation of the Orient and introduction of better accuracy in the depiction of lands and continents. Little is known about this historical figure. His works are of an extraordinary quality and beauty. Most of his manuscript charts are of relatively large scale and are included in nautical atlases. His chart of the northwestern coast of Africa, displayed above is executed using the so-called "plain chart model", where observed latitudes and magnetic directions were plotted directly into the plane, with a constant scale, as if the Earth were flat. Until the adoption of the Mercator projection charting method, this was the most advanced charting method in Europe.

Diogo Homem (1521–1576) was a Portuguese cartographer, son of Lopo Homem, the official geographer to the King of Portugal and member of a family of cartographers. Due to a crime of murder, in which he was connivent, he was forced to exile from Portugal, first in England, and then in Venice. It was there that he produced numerous manuscript atlases and charts, many of them of the Mediterranean.

The work of Diogo Homem is of an exceptional graphical quality and beauty, being kept in Italy, Austria, United Kingdom, France, the USA and Portugal.

The map here presented outlines the coasts of the Black and Marmora Seas and of the Sea of Azov. In the middle of the Black Sea is put the obligatory rose of the winds with 32 wind directions.

Diogo Homem - Map of the Black sea (circa 1559), Drawing, coloured, 58,6 x 44 cm, National Library of France – Paris. The places marked in red are: scutari (Uskudar), pen de rachia (Eregli), samastro (Amasra), castele (Cide), sinopi (Hamsi koyu), simiso (Samsun), vatica (Fatsa), lauona (Çam Br.), chirisonda (Giresun Adası), trapazonda (Trabzon), lauati (Batumi), faxio (Rioni R.), saustopoli (Sukhumi), peconda (Pitsunda), mauro laco (Gelendzhik Bay), matriga (Taman), copa (Temryuk), lopexo (Primorsko-Akhtarsk), f. tanais (River Don), cabardy (Taganrog), cumania (Kyrlyvka), pidea (Zalinyi Port), licostoma (Vilkove), zanauarda (Midia Cape), chaliacra (Kaliakra Cape), verna (Varna), sixopoli (Sozopol), g. de stagnara (Igneada), constantinopoli (Istanbul), gazaria (Crimea), uospro (Kerch), cafa (Feodosiya), soldaia (Sudak), zembano (Balaklava)

Fernão Vaz Dourado (c. 1520 – c. 1580), Nautical chart, part of a nautical atlas drawn in 1570 and now kept in the Huntington Library, USA. The places marked in red are: carpi (Kerpe), pötanasi (Eregli), sanasto (Amasra), castellas (Cide), sinopi (Sinop), planitemga (Ballıca), fadida (Fatsa), lleona (Çam Br.), serizoda (Giresun Adası), trapazomda (Trabzon), ilipotimo (Khobi R.), sanistopoli (Sukhumi), c. giro (Bzyb), alazeqia (Lazarevskoye), lloelho (Taman), tanai (Azov), tanarde (Taganrog), palonizi (Bilosarais'ka Beak), cominia (Kyrlyvka), pidera (Kinburns'ka Beak), grote de come (Berezans'kyi Firth), moncristo (Bilhorod-Dnistrovskiy), listima (Kiliya), s. lordi (Bratul Sulina), raxaira (Kaliakra Cape), garia (Varna), mesember (Nesebär), estachunine (Igneada), constantinopla (Istanbul), graisar (Crimea), temero (Balaklava)

ПАНО 15

ФРАНЧЕСКО ГИЗОЛФИ КАРТА НА ЧЕРНО МОРЕ ОТ 1565

Марко Франческо Гизолфи, забележителен майстор от Генуа от средата на шестнадесети век, създател на глобуси и на група атласи с морски карти. Всички „карти“ имат тесни рамки с изрисувани арабски, поразително сходни и в някои случаи идентични. Атласите „Ghisolfi“ никога не са били предназначени за практическа употреба от моряци. Те са базирани на морската картография и може да се каже, че това е краят на линията, простираща се до луксозните портолански атласи, направени за принцове и монарси от по-ранен период. Атласите съдържат таблица за отклонения; зодиак; девет карти в портолански стил (със значителни неморски детайли на сушата; Тихия океан, атлантическото крайбрежие на Северна Америка, Западна Индия и Магелановия проток; Атлантическия океан на изток до Червено море; Африка и Индийския океан, Европа, планисфера в овалната проекция на Бордоне, заобиколена от 12 красиви ветрови глави; карта на света; и набор от земни кълба. Днес са запазени по-малко от десет гизолфийски атласа. Представената тук карта на Черно море е направена за Франческо Медичи и Йоана Австрийска (в брак от 1565 г.), защото на задната корица са гербовете на Медичите и на императорската фамилия на Австрия. Атласите „Ghisolfi“ са последните производни на „истински“ портолански карти. Колкото и красиви да са картите в тях, много от тях вече са били архаични.

PANOUL 15

HARTA MĂRII NEGRE A LUI FRANCESCO GHISOLFI 1565

Marco Francesco Ghisolfi, maestru genovez de la mijlocul secolului al XVI-lea, fabricant de globuri пământești, a produs un grup de atlasuri de hărți marine. Toate „hărțile“ au margini înguste cu design arăbesc, izbitor de asemănătoare și, în unele cazuri, identice. Atlasele „Ghisolfi“ nu au fost niciodată destinate utilizării practice de către marinari. Acestea sunt derivate din cartografia nautică și se poate spune că sunt capătul liniei care se întinde până la luxosele atlasuri portolane realizate pentru prinți și monarhi dintr-o perioadă anterioară. Atlasul conține un tabel de declinare; un zodiac; nouă diagrame în stil portolan; conține și un detaliu non-maritim considerabil pe uscat; Oceanul Pacific care se extinde pe coasta Americii de Nord, Indiilor de Vest și strâmtoarea Magellan; Oceanul Atlantic spre est până la Marea Roșie; Africa și Oceanul Indian; Europa (cu o veche insulă britanică în care Scoția este separată de Anglia și Țara Galilor); Spania și Africa de Nord; vestul Mediteranei; Italia și estul coastei Adriaticii; Estul Mediteranei; Marea Neagră. Există, de asemenea, trei delimitări „mondiale” - un planisfer cu proiecția ovală tip Bordone, înconjurat de 12 capete de reprezentări ale vânturilor frumos ornate; o hartă a lumii; un set de sfere cu imagini ale mai multor reprezentări ptolemeice și ale celor patru elemente fundamentale; pe marginile superioare și inferioare ale ultimei sferă, există cinci imagini ale celor 12 semne ale zodiacului. Mai puțin de zece atlasuri Ghisolfi sunt înregistrate astăzi. Harta Mării Negre prezentată aici a fost făcută pentru Francesco de Medici și Ioana de Austria (care s-au căsătorit în 1565) deoarece pe coperta din spate se află brațele despărțite ale Casei Medici și ale Casei Imperiale a Austriei. Atlasele „Ghisolfi” au fost ultimele derivate ale diagramelor portolane „autentice”. Oricât de frumoase erau hărțile din ele, multe dintre ele erau deja depășite ca informație și reprezentare.

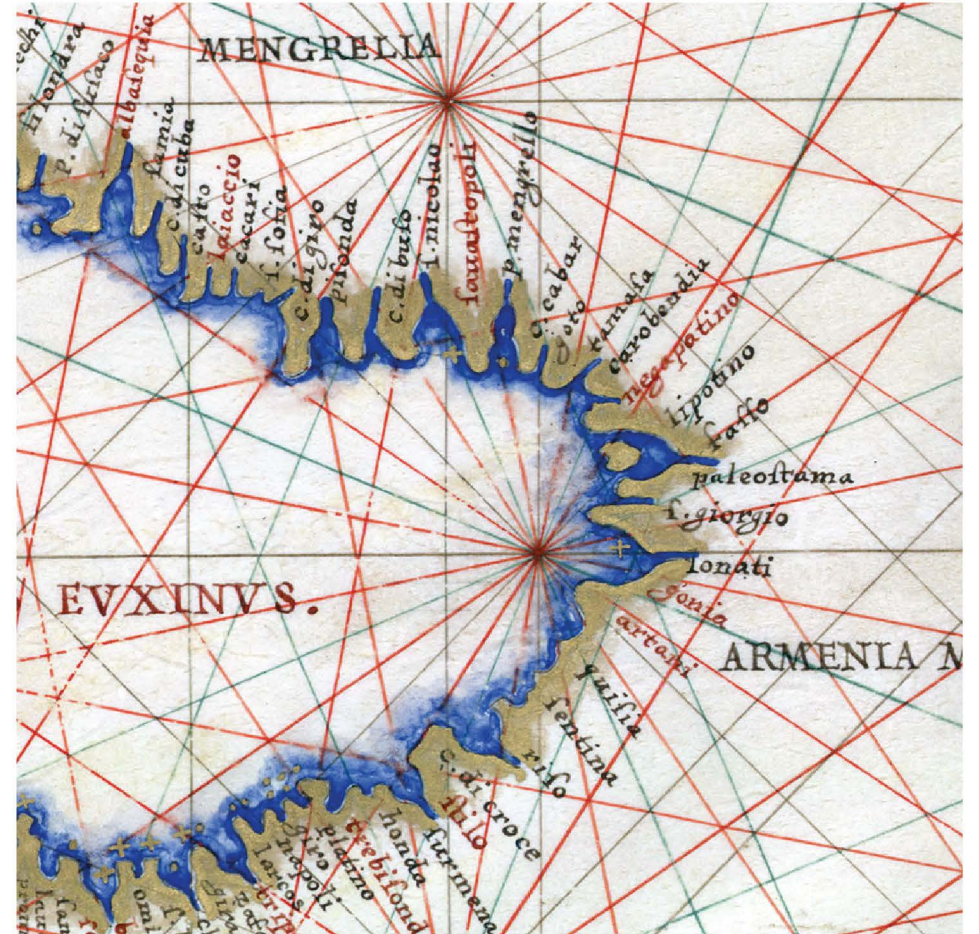
FRANCESCO GHISOLFI'S BLACK SEA MAP 1565

Marco Francesco Ghisolfi, a notable mid-sixteenth century Genoese master, maker of globes produced a group of atlases of sea maps. All the 'maps' have narrow borders of arabesque design, strikingly similar and in some cases identical. The 'Ghisolfi' atlases were never intended for practical use by seamen. They are derived from nautical cartography and may well be said to be the end of the line stretching back to the luxurious portolan atlases made for princes and monarchs of an earlier period. The atlases contains a declination table; a zodiac; nine portolan-style charts (with considerable non-maritime detail on the land; Pacific Ocean extending to the Atlantic coast of North America, the West Indies and the Strait of Magellan; the Atlantic Ocean eastwards to the Red Sea; Africa and the Indian Ocean; Europe (with an antiquated British Isles in which Scotland is separated from England and Wales); Spain and N. Africa; Western

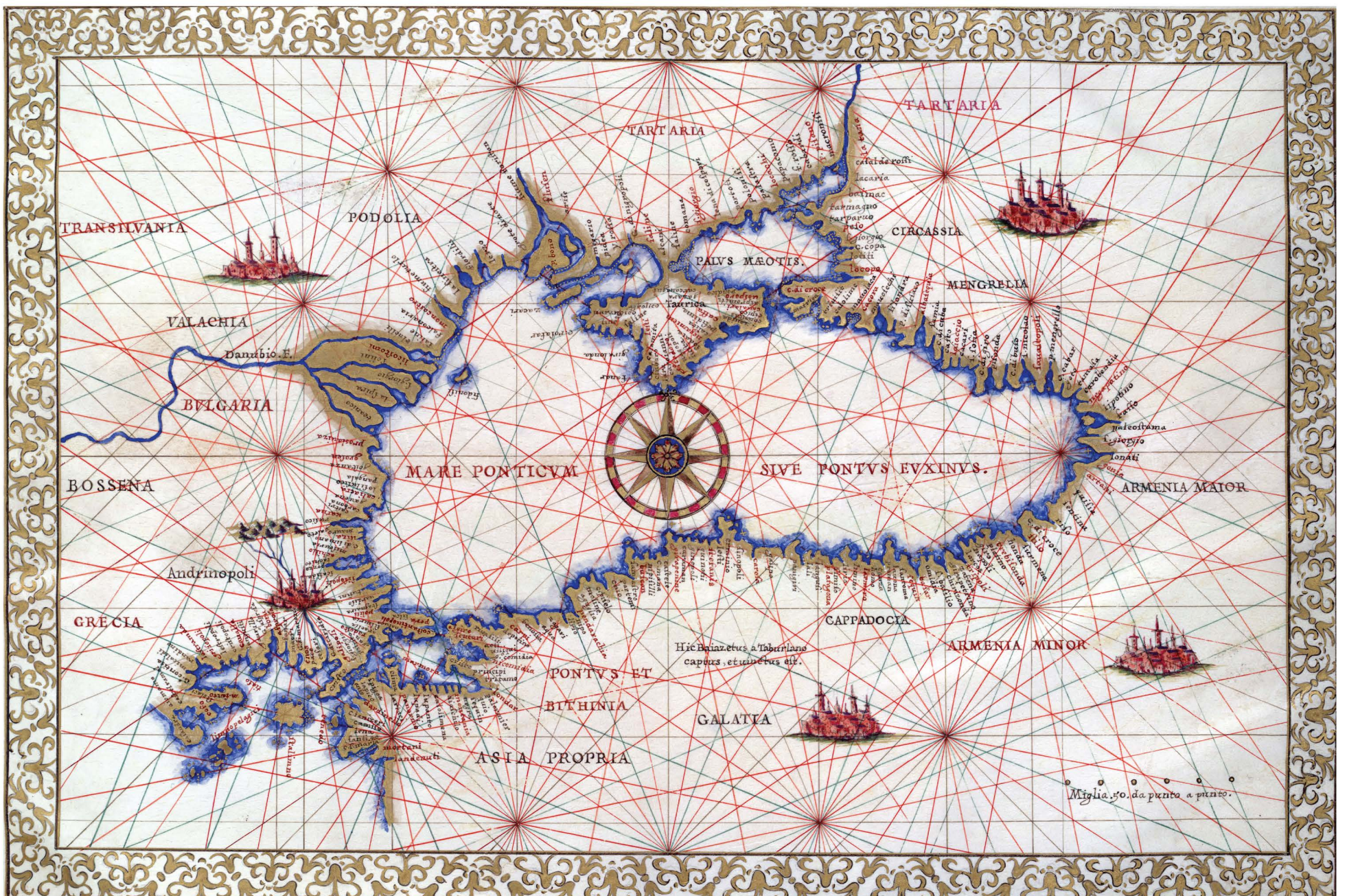
Mediterranean; Italy and the eastern Adriatic coast; Eastern Mediterranean; Black Sea. There are also three 'world' delineations — a planisphere on the oval Bordone projection, surrounded by 12 beautifully illuminated windheads; a world map; and a set of globe gores with pictures of the several Ptolemaic elements and the four elements; on the upper and lower margins of the last, there are five pictures of the 12 signs of the zodiac. Fewer than ten Ghisolfi atlases are recorded today. The map of the Black sea presented here have been made for Francesco Medici and Joan of Austria (who married in 1565) because on the back cover there are the parted arms of the Medici and the Imperial House of Austria. The 'Ghisolfi' atlases were the last of the derivatives of 'genuine' portolan charts. Beautiful as the maps in them were, many of them were already archaic.

West coast of Black sea with marked in red: sisopoli (Sozopol), uiza (Obzor), uarna (Varna), caliacra (Kaliakra Cape), grosen (Sinoe Lake), proslauiza (Kituk Island), licostozni (Óf), moncastro (Mangalia)

East coast of Black sea with marked in red: albasequia (Lazarevskoe), laiaccio (Adler), saustopoli (Sukhumi), negapatino (Inguri River), gonja (Gonio), artani (Archavi), stilo (Of), trabezunda (Trabzon)

Francesco Ghisolfi (1533-1560), Italy, Black sea map from a Portolan atlas of sea-charts (USA, San Marino, Huntington Library, HM-28)

ПАНО 16

ГОЛЯМАТА ПЛАНИСФЕРА НА УРБАНО МОНТЕ 1587

Урбано Монте (1544-1613) е роден и израснал в Милано. Благодарение на статуса и богатството на семейството си, Монте води спокоен живот; той никога не е заемал публична длъжност и е бил в състояние да преследва своите научни интереси. На 41 години интересите му се насочват окончателно към географията, тема, която ще го занимава до края на живота му. През 1587 г. той завършва карта на света на шестдесет ръкописни листа, която първоначално изглежда е била придружена от географски трактат. Тези листове са проектирани така, че всяка отделна карта да може да бъде изрязана от заобикалящата я хартия, а след това всички листове, събрани в пръстени, да образуват кръгова карта в северна полярна проекция с диаметър три метра. Монте дава подробни инструкции за това как да се съберат листата на картата и наистина на всеки лист има бележки, указващи кой лист трябва да бъде над този лист и кой по-долу. Картографът уверява, че няма начин картата да бъде сглобена неправилно. Фактът, че картата е проектирана да се завърта, означава, че зрителят може да донесе частта от картата, която го интересува, за проверка, и всички елементи на картата, както текстовете, така и декорациите, са ориентирани така като гледани от външния ръб на картата навътре. Картата е по-подходяща за вертикално изобразяване на стена, а не хоризонтално: ако се показва хоризонтално, няма да има добър начин зрителят да види частите на света на север от екватора, тоест в центъра на карта. Ако картата се показва вертикално, с окото на зрителя горе-долу на нивото на екватора, цялата карта е подходяща за справки. Решението на Монте да направи своята огромна карта въртяща се около центъра ѝ като начин да направи детайлите на картата - многото изображения и описателни текстове - достъпни за зрителя е необичайно и вероятно оригинално.

Наскоро Картовият център на Дейвид Ръмзи в Станфорд, където се съхранява ръкописът, дигитално събра всички 60 листа в сложна карта, публично достъпна на сайта www.davidrumsey.com. Шедьовърът на Монте се разкрива за първи път, след векове, както е бил замислен, 3-метрова планисфера в полярна азимутална проекция. Най-голямата световна карта от 16 век вече е визуална реалност.

PANOUL 16

MAREA PLANISFERĂ A LUI URBANO MONTE 1587

Urbano Monte (1544-1613) este născut și crescut la Milano. Datorită statutului și bogăției familiei sale, Monte a avut o viață îndestulată; nu a ocupat niciodată funcții publice și și-a putut urmări interesele științifice. La 41 de ani, interesele sale s-au orientat definitiv spre geografie, un subiect care l-a studiat pentru tot restul vieții sale. În 1587 a completat o hartă a lumii pe șaiseci de foi de manuscrise, care pare să fi fost inițial însoțită de un tratat geografic. Acele foi au fost proiectate astfel încât fiecare hartă propriu-zisă să poată fi tăiată dintr-o foaie și apoi toate hărțile să poată fi asamblate în inele, pentru a forma o hartă circulară pe o proiectie polară nordică de trei metri în diametru. Monte continuă să ofere instrucțiuni detaliate cu privire la modul de asamblare a foilor hărții și, într-adevăr, pe fiecare foaie există note care indică foaia (foile) care ar trebui să fie deasupra acelei foi și care sunt cele de mai jos. Cartograful s-a asigurat că harta nu poate fi asamblată incorect. Faptul că harta a fost concepută pentru a fi rotită înseamnă că privitorul ar putea apropia partea de hartă care îl interesează pentru vizionare, iar toate elementele hărții, atât textele, cât și decorațiunile, sunt orientate astfel ca să fie văzute privind de la marginea exterioară a hărții spre interior. Harta este mai potrivită pentru afișarea verticală pe un perete decât pentru orizontală: dacă ar fi afișată orizontal, nu ar exista o modalitate bună pentru vizualizator de a vedea teritoriile de la nord de ecuator. Dacă harta ar fi afișată vertical, cu ochii privitorului mai mult sau mai puțin la nivelul ecuatorului, toată harta ar fi consultabilă. Decizia lui Monte de a-și face uriașa hartă rotativă în jurul centrului său ca modalitate de a face accesibile privitorului detaliile hărții - numeroasele imagini și texte descriptive - este una neobișnuită și probabil originală.

Recent, Centrul de hărți David Rumsey de la Stanford, unde se află manuscrisul acum, a asamblat digital toate cele 60 de foi într-o hartă compozită, disponibilă public pe site-ul www.davidrumsey.com. Capodopera lui Monte a fost dezvăluită pentru prima dată, la distanță de secole, după cum s-a intenționat, pe o planisferă de 3 metri pe proiectia azimutală polară. Cea mai mare hartă mondială a secolului al XVI-lea este în cele din urmă o realitate vizuală.

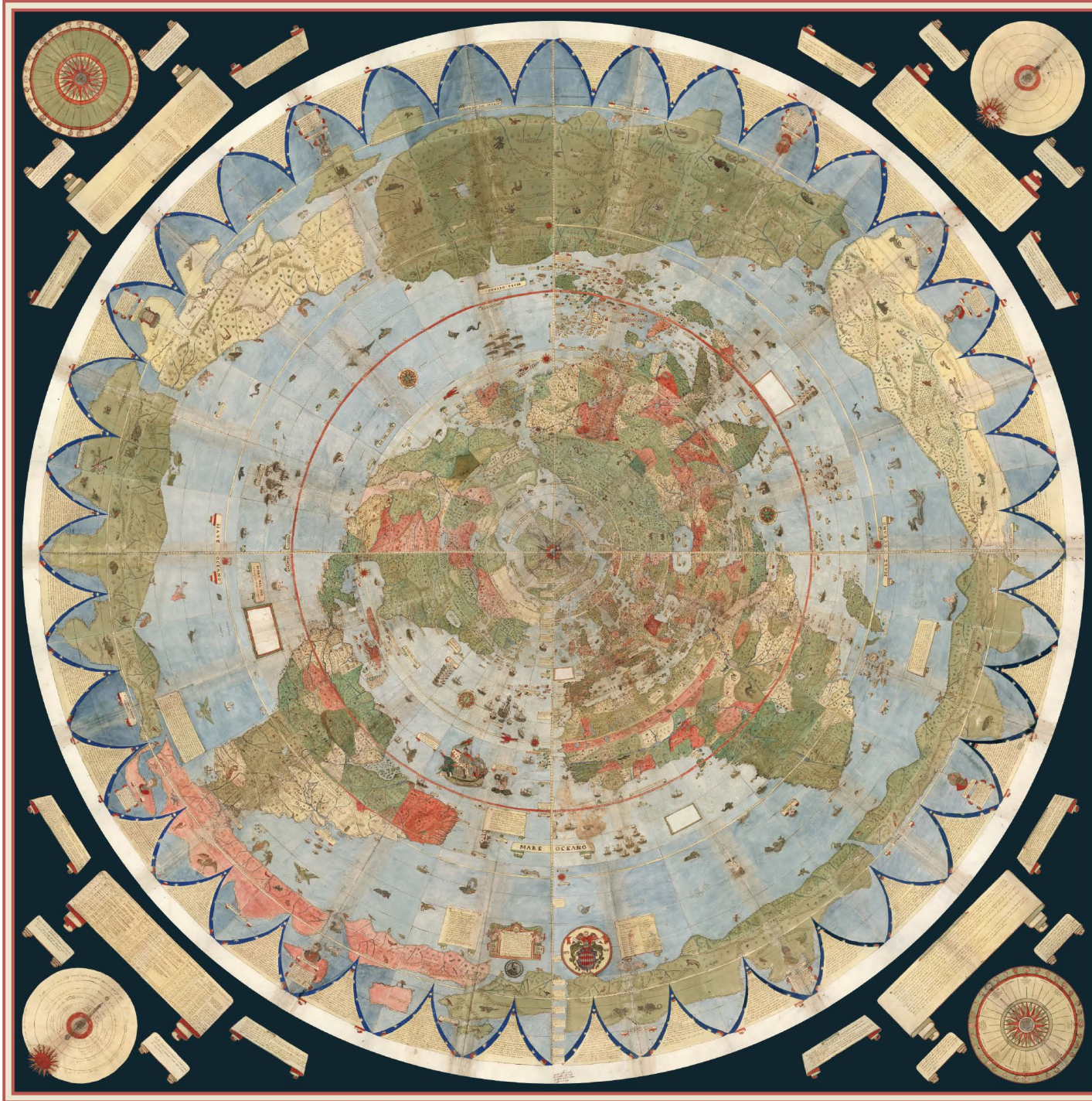
URBANO MONTE'S LARGE PLANISPHERE 1587

Urbano Monte (1544-1613) is born and raised in Milan. Thanks to his family's status and affluence, Monte had a leisurely life; he never held public office and was able to pursue his scholarly interests. At age 41, his interests turned definitively to geography, a topic that would occupy him for the rest of his life. In 1587 he completed a world map on sixty manuscript sheets that seems originally to have been accompanied by a geographical treatise. Those sheets were designed so that in each the map proper could be cut from its surrounding paper, and then all of the sheets assembled in rings to form a circular map on a north polar projection three meters in diameter. Monte proceeds to give detailed instructions on how to assemble the sheets of the map, and indeed on each sheet there are notes indicating which sheet(s) should be above that sheet, and which below. The cartographer made sure that there was no way the map could be assembled incorrectly. The fact that the map was designed to be rotated means that the viewer could bring the part of the map he or she was interested in close for inspection, and all of the elements of the map, both the texts and the decorations, are oriented so as to be

viewed looking from the outer edge of the map inward. The map is better suited to vertical display on a wall rather than horizontal: if it were displayed horizontally, there would be no good way for the viewer to see the parts of the world north of the equator, that is, in the center of the map. If the map were displayed vertically, with the viewer's eye more or less at the level of the equator, all of the map would be consultable. Monte's decision to make his huge map rotatable about its center as a way to make the details of the map —the many images and descriptive texts— accessible to the viewer is an unusual and probably original one.

Recently, The David Rumsey Map Center at Stanford, where the manuscript is held now, digitally assembled all 60 sheets in a composite map, publicly available at site www.davidrumsey.com. Monte's masterwork was revealed for the first time, after centuries, as it was intended, a 3 meter planisphere on the polar azimuthal projection. The single largest world map of the 16th century is finally a visual reality.

Urbano Monte 1587, Composite map, sheets 1-60, Courtesy of David Rumsey Map Collection

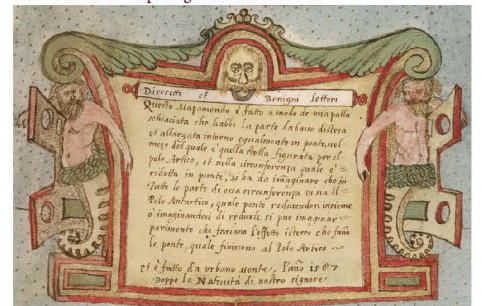
Urbano Monte, 45 years old, self-portrait. Fragment from sheet 42.

Urbano Monte, coat of arms. Fragment from sheet 42.

Cartouche of the map. Fragment from sheet 42.

Fragment from the sheet 6 of the map with Black Sea (Mare Magiore).

ПАНО 17

EUROPA REGINA

Специална група от антропоморфни карти от 16 век, възприемаща античния мит за финикийската принцеса Европа, показват Европа с очертанията на женска фигура. Архетипната версия (Париж 1537) е създадена от Йоханес Пурш (1516–1542), тиролски поет и придворен. Придружаващо стихотворение илюстрира произхода на тази символика в тогавашната политика. Картата е възвеличаване на Хабсбургската династия с израз на обща надежда за мир. Много странни детайли на картата могат да бъдат обяснени с тогавашни исторически конфигурации. По-късните интерпретации на картата в произведения на Хайнрих Бюнтинг (1587 г.) и Себастиан Мюнстер (1588 г.) губят политическия си произход в полза на проста дидактическа цел. Друго копие е проектирано и гравирано през 1587 г. от Матиас Квад (1557–1613) за кьолския издател Йохан Бусемахер. То има своите корени в тогавашните войни в Долните Рейнландски области.

Явно нарисувана на ръка версия на картата на Пурш е била представена на Карл V в Италия, вероятно заедно със стихотворението *Europa lamentans*. Единствената релевантна дата за това предаване е късното лято (22 август - 21 октомври) на 1535 г., по време на престоя на Чарлз в Сицилия. Веднага след това Йоханес Пуч заминава от Италия за Франция, където пристига през ноември 1535 г., в Орлеан.

PANOUL 17

EUROPA REGINA

Un grup special de hărți antropomorfe din secolul al XVI-lea, care adoptă mitul antic al prințesei feniciene Europa, arată Europa cu contururile unei figuri feminine. Versiunea arhetipului (Paris 1537) a fost creată de Johannes Putsch (1516–1542), poet și om de curte tirolez. Un poem însoțitor ilustrează originile acestui simbolism în politica contemporană. Harta este un omagiu adus Casei de Habsburg, cu expresia unei speranțe generale pentru pace. Multe detalii ciudate ale hărții pot fi explicate din constelații istorice. Copiile reduse ulterioare ale hărții în lucrările lui Heinrich Bünting (1587 și urm.) și Sebastian Münster (1588 și urm.) au abandonat mediile politice în favoarea unui scop didactic simplu. Un alt exemplar a fost proiectat și gravat în 1587 de Matthias Quad (1557–1613) pentru editorul din Köln Johann Bussemacher. A avut propriile însemnări în războaiele contemporane din Rinelandul de Jos.

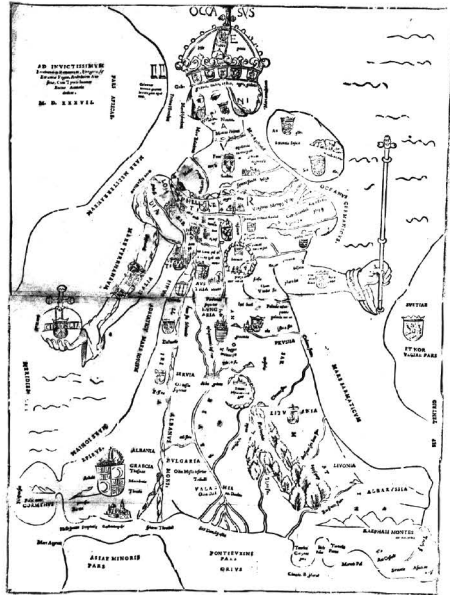
O versiune aparent desenată manual a hărții lui Pursh îi fusese prezentată lui Carol al V-lea în Italia, probabil împreună cu poemul *Europa lamentans*. Singura dată relevantă pentru acest fapt este sfârșitul verii (22 august - 21 octombrie) a anului 1535, în timpul șederii lui Carol al V-lea în Sicilia. Imediat după aceea, Johannes Putsch a părăsit Italia, plecând în Franța, unde a ajuns în noiembrie 1535 la Orléans.

EUROPA REGINA

A special group of 16th century anthropomorphic maps, adopting the antique myth of the Phoenician princess Europa, show Europe with the outlines of a female figure. The archetype version (Paris 1537) was created by **Johannes Putsch** (1516–1542), a Tyrolean poet and courtier. An accompanying poem illustrates the origins of this symbolism in contemporary politics. The map is a glorification of the House of Habsburg, with the expression of a general hope for peace. Many strange map details can be explained from historical constellations. Later reduced adoptions of the map in works by **Heinrich Bünting** (1587ff.) and **Sebastian Münster** (1588ff.) have lost the political backgrounds in favour of a simple didactical purpose.

Another copy was designed and engraved in 1587 by **Matthias Quad** (1557–1613) for the Cologne publisher **Johann Bussemacher**. It had its own roots in the contemporary wars in the Lower Rhineland.

An apparently hand-drawn version of the Pursh's map had been presented to **Charles V** in Italy, probably together with the poem **Europa lamentans**. The only relevant date for this handing over is the late summer (22 August – 21 October) of the year 1535, during Charles' sojourn in Sicily. Immediately after that Johannes Putsch left Italy for France, where he arrived in November 1535 in Orléans.

The original 1537 Paris edition by Johannes Putsch (Tiroler Landesmuseum Ferdinandeum, Innsbruck).

Johann Putsch's poem *Europa lamentans* (Original Latin text with an English translation by Wulf Bodenstein)

EUROPA LAMENTANS
Lamentatio Europae ad Carolum V. Caesarem et Ferdinandum Romanorum regem fratres.

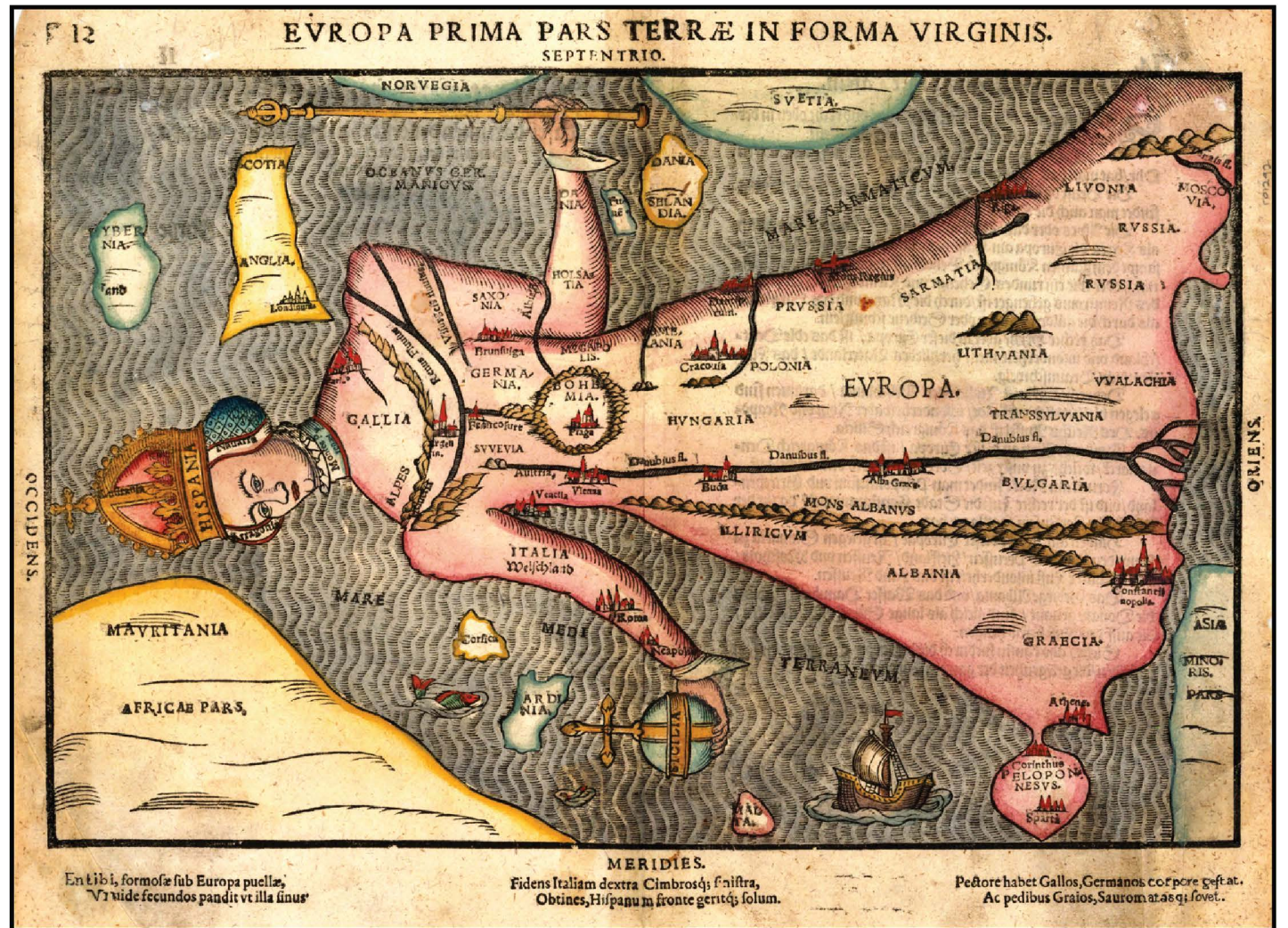
Quis tandem mihi finis erit, quae fata labores
Ingentes casusque feroces fortesque nefandas
Attollent? Quae me tandem fortuna iacentem
Restituet primae disiecti sideris aurae?
Tot sedes, tot bella tuli, tot proelia vidi
Sanguinea Aeneaeque acies, certamina Turni,
Gottorum strages infestantesque catervas
Gallorum Dacosque truces et Marte feroces
Marcomanos, diramque cruenti Caesaris iram
In patriam obstupui saevamque immitis Athilae
Infelix timui rabiem, qui quae arma Suevi
Induperatoris, triplicata vulnera Othonom
Exhausi. Quot sola dedit mihi Roma tumultus,
Nequitiam perpressa suam? Nec talia metam
Attingunt, nunc multa acie, nunc ense coruscus.
Inceptant alia insani certamina Reges

Evulsis inferre comis et rumpere pacem.
Heu mihi, quot tantis nondum saturata periculis,
In nova bella ruam? mea mi telluris opimae
Fertilitas nocet atque externos allicit hostes.
En caput oppressum trucibus relabascit ut Anglis,
Dextera Romanos nimiumque experta tyrannos
Respicit in terram fugiuntque e sanguine vires.
Sola potens armis, medio Germania constans
Corpore, firmatas posuit sibi fortius arces.
Sum fidi custos thalami, sum maxima summae
Servatrixque pudicitiae, sed semper iniquis

Poscor venundorque prociis, modo Turca scelestus,
Nunc Arabes, iam Tartar emit. Quid plurima dicam
in steriles ventos? Vos, o clarissima mundi
Sydera, vos gemini fratres, quibus aurea gaudet
Saecula, tam diros belli compescite amores
Armorumque minas. In vobis tota recumbit
Spes, virtus et grata quies omnique potestas
Contra hostes. Agite aethereis sub Marte triumphos
Accipite, ita sacri cecinerunt omnia vates
Promisitque Deus patribus. Vos ocyus ergo
Semidei, vos Palladios decerpit ramos
Arbore et aeternam sancto foedere pacem
Reddite percussis populis requiemque colonis
Donate et meriti vobis solvantur honores.

EUROPE LAMENTING
Europe's complaint to Emperor Charles V and his brother Ferdinand, King of the Romans

What is going to be my destiny, which fate will put an end to the immense distress, the cruel vicissitudes and forces of providence? Which divine ordinance will finally restore a first glimmer of hope for our fallen planet? So many attacks and wars have I suffered, so many bloody fights did I see, the battles of Aeneas, the combats of Turnus, the massacres of the Goths, the hordes of the devastating Gauls, the murderous Daci, and the ferocious Marcomans. I was shocked by Caesar's wrath against his own native country. In my misfortune I dreaded the violent rages of furious Attila, having endured the armed engagements of the Swabians and the wounds inflicted thrice by the Ottomans. How much trouble did Rome not cause me, having to suffer her debauchery? But these matters have not come to an end yet, as now we are threatened by more actions on the battlefield, to be fought with the sword. Some senseless kings in their madness launch new wars and break the peace. Alas, have I not run enough risks to rush headlong into a new war? The fertility of my rich soil is a handicap as it attracts enemies from abroad. Thus my head sways, oppressed by the cruel English, and the right arm which has suffered exceedingly under the Roman tyrants drops down towards earth, while the veins lose their vigour. Faithful and mighty Germany alone, in the centre of my body, has energetically armed herself. I am the guardian of the nuptial chambers, the strongest protector of absolute chastity, but always am I being proposed to and even offered to be bought, be it by the treacherous Turk, the Arab or even the Tatar. What more shall I speak vainly into the wind? Oh you most brilliant stars of the world, the two brothers who are the joy of the golden age, do curb the infatuation with war and the threat of the arms. On you reposes all hope, valour, gracious tranquillity and all force against the enemy. Receive the divine triumph obtained in the sign of Mars as foretold by the holy prophets and promised our fathers by God himself. So therefore go and pick olive branches from the tree, ye half gods, and give frightened humanity a lasting peace, and quietude to the inhabitants, so that the well-deserved honours may be bestowed upon you.

Heinrich Bünting, *Europa Prima Pars Terrae In Forma Virginis* and *Asia Secunda Pars Terrae In Forma Pegasis*; Hanover / 1581 (ca), Heinrich Bünting (ca. 1545 – 1606) was a German Protestant priest. Because of diverging theological opinions, he had to spend part of his life as a freelance author. His best known work is the *Itinerarium sacrae scripturae*. Das ist: Ein Reisebuch über die ganze heilige Schrift (first published Helmstedt; Jacobus Lucius, 1581), a geographical compendium to accompany the lecture of the Bible. The book had more than 60 editions until the middle of the 18th century. They are illustrated with different sets of maps. An interesting series appeared first in a 1587 Wittenberg edition. It includes – besides some “normal” maps of the world, Africa and the Bible Lands – three unusual items: a floromorphic world map in the form of a clover leaf (more correct: of a Marienblume, a symbol of Bünting's home Hannover); a zoomorphic map of Asia in the form of the mythical horse Pegasus; an anthropomorphic map of Europe in the form of a queen.

Iesus Christus magnus ille Belloropontes, omnium unitorum occisor ascendens Pegasum, hoc est, in Asia fontem doctrinae aperiens, Soli mos vicit, & chimaram interfecit, horribile monstrum quod flammis macedonens caput & pectus Leonis habuit, ventrem autem Caprae, & caudam Draconis hoc est Superavit ac Interfecit filius antiquum illum Draconem Diabolum, sublati peccato mare ad inferos.

ПАНО 18

СЕБАСТИАН МЮНСТЕР (1488 – 1552) КОСМОГРАФИЯ

Себастиан Мюнстер (20 януари 1488 - 26 май 1552) е немски картограф. През 1505 г. той влиза във францисканския орден. Четири години по-късно постъпва в манастир, където става ученик на Конрад Пеликан в продължение на пет години. Мюнстер завършва обучението си в Университета в Тюбинген през 1518 г. Негов наставник е Йоханес Щьофлер. Той издава *Mappa Europae* (карта на Европа) през 1536 г. През 1540 г. публикува латинско издание на *Geographia* на Птолемей с илюстрации. Изданието от 1550 г. съдържа рисунки на градове, портрети и костюми. Неговата *Космография* от 1544 г. е най-ранното немско описание на света. *Космографията* е едно от най-успешните и популярни произведения на 16 век. Тя е преминала през 24 издания за 100 години. Този успех се дължи освен на завладяващите дърворезби, и на това, че за първи път са въведени отделни карти за всеки от четирите континента - Америка, Африка, Азия и Европа. Тя е най-важният труд за възраждането на географията в Европа от 16 век. Последното немско издание е публикувано през 1628 г., много след смъртта на автора. Умира в Базел от чумата през 1552 г. Надгробният му камък го описва като Езра и Страбон на германците.

PANOUL 18

SEBASTIAN MÜNSTER (1488 – 1552) COSMOGRAPHIA

Sebastian Münster (20 ianuarie 1488 - 26 mai 1552) a fost un cartograf german. În 1505, a intrat în ordinul franciscanilor. Patru ani mai târziu, a intrat într-o mănăstire unde a devenit student al lui Konrad Pelikan timp de cinci ani. Münster și-a finalizat studiile la Universitatea Tübingen în 1518. Consilierul său a fost Johannes Stöfler. A lansat o *Mappa Europae* (harta Europei) în 1536. În 1540 a publicat o ediție latină cu ilustrații a operei *Geographia* a lui Ptolemeu. Ediția din 1550 conține orașe, portrete și costume. *Cosmographia* sa din 1544 a fost cea mai veche descriere germană a lumii, fiind una dintre cele mai reușite și populare lucrări din secolul al XVI-lea. Au fost tipărite 24 de ediții în 100 de ani. Acest succes s-a datorat gravurilor de lemn fascinante, pe lângă includerea primelor hărți separate pentru fiecare dintre cele patru continente - America, Africa, Asia și Europa. A fost cel mai important cartograf care a contribuit la revigorarea geografiei în Europa secolului al XVI-lea. Ultima ediție germană a fost publicată în 1628, mult după moartea sa.

A murit la Basel de ciumă în 1552. Piatra de mormânt l-a descris ca fiind „Ezra” și „Strabon” al germanilor.

SEBASTIAN MÜNSTER (1488 – 1552) - COSMOGRAPHIA

Portrait of Sebastian Münster
by C. Amberger, c. 1552

Sebastian Münster (20 January 1488 – 26 May 1552) was a German cartographer. In 1505, he entered the Franciscan order. Four years later, he entered a monastery where he became a student of Konrad Pelikan for five years. Münster completed his studies at the Universität Tübingen in 1518. His graduate adviser was Johannes Stöfler. He released a *Mappa Europae* (map of Europe) in 1536. In 1540 he published a Latin edition of Ptolemy's *Geographia* with illustrations. The 1550 edition contains cities, portraits, and costumes. His *Cosmographia* of 1544 was the earliest German description of the world. The *Cosmographia* was one of the most successful and popular works of the 16th century. It passed through 24 editions in 100 years. This success was due to the fascinating woodcuts in addition to including the first to introduce separate maps for each of the four continents - America, Africa, Asia and Europe. It was most important in reviving geography in 16th century Europe. The last German edition was published in 1628, long after his death.

He died at Basel of the plague in 1552. His tombstone described him as the Ezra and

Sebastian Münster, *Cosmographia*, 1588, *Europa Regina*

Sebastian Münster, *Geographia*, 1550, Basel, *Tabula Europae IX*

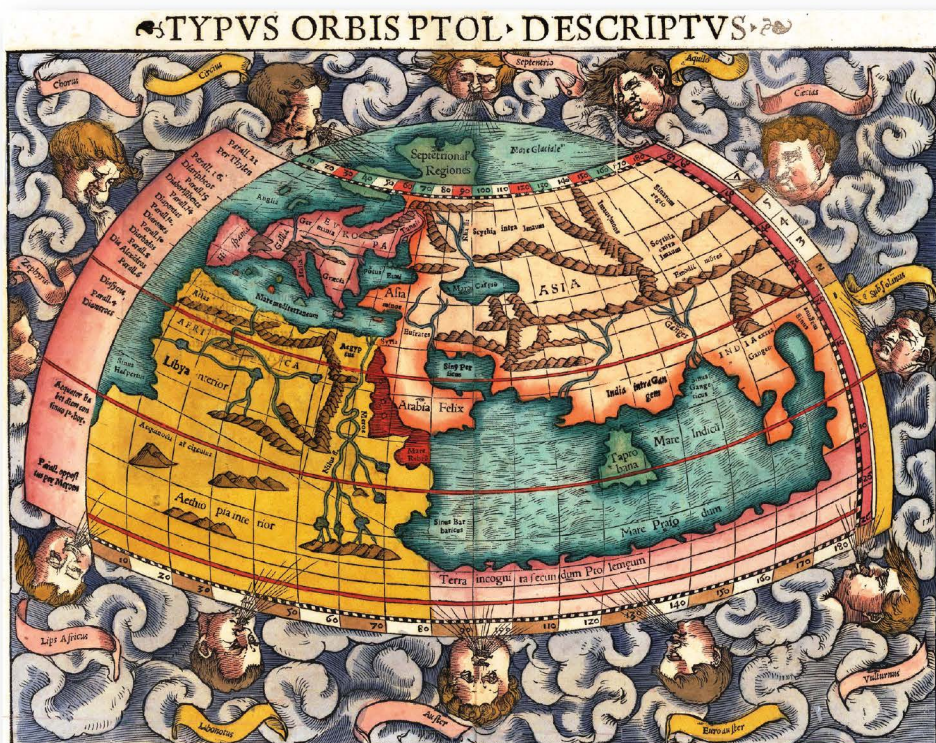
Cover of the last edition of *Cosmographia*, 1628

Sebastian Münster, *Cosmographia*, 1552, Basel, East coast of the Pontus Euxini

Sebastian Münster, *Cosmographia*, 1552, Basel, West coast of the Pontus Euxini

Sebastian Münster, *Typus Orbis Ptol. Descriptus* (Ptolemy world map), 1552, Basel, Heinrich Petri
Decorative woodcut map probably cut by the Hans Holbein. It is surrounded by clouds and twelve named blowing wind heads and shows the predominant conception of the world geography prior to the discovery of the New World.

Old 100 DM banknote, depicting Münster's effigy.

ПАНО 19

АБРАХАМ ОРТЕЛИУС (1527—1598)

Абрахам Ортелиус, фламандски Абрахам Ортелс или Абрахам Вортелс (роден на 14 април 1527 г., Антверпен - починал на 4 юли 1598 г., Антверпен) е фламандски картограф и търговец на карти, книги и антики, който публикува първия модерен атлас, *Theatrum orbis terrarum* (1570; „Театър на света“).

Обучен като гравьор, Ортелиус започва своята книжовна и антикварна дейност около 1554 г. Около 1560 г., под влиянието на Герхард Меркатор, Ортелиус се интересува от картографирането. През 1564 г. той публикува първата си карта, *Typus Orbis Terrarum*, осемлистна стенна карта на света, на която той идентифицира *Regio Patalis* и *Locach* като продължение на север от *Terra Australis*, достигащо до Нова Гвинея. В рамките на десетилетие той съставя карти на света по проекция във формата на сърце (1564), на Египет (1565) и на Азия (1567), както и първото издание на *Theatrum*, което съдържа 70 карти, получени от 87 авторитетни източника и гравирани в унифициран стил. Разширяван и актуализиран в последователни издания до края на 1612 г., *Theatrum* изглежда е най-популярният атлас на своето време. Ортелиус е назначен за географ на Филип II Испански (1575). Факсимиле на Театъра е публикувано през 1964 г.

PANOUL 19

ABRAHAM ORTELIUS (1527—1598)

Abraham Ortelius, Abraham Ortels sau Abraham Wortels (născut la 14 aprilie 1527, Anvers - mort la 4 iulie 1598, Anvers), cartograf flamand și comerciant de hărți, cărți și antichități, a publicat primul atlas modern, *Theatrum orbis terrarum* (1570; „Teatrul lumii“).

Pregătit ca gravor, în jurul anului 1554 Ortelius și-a deschis o afacere cu comercializare de cărți și antichități. În jurul anului 1560, sub influența lui Gerardus Mercator, Ortelius a devenit interesat de cartografiere. În 1564 a publicat prima sa hartă, *Typus Orbis Terrarum*, o hartă a lumii de perete compusă din opt părți, pe care a identificat *Regio Patalis* cu *Locach* ca o extensie spre nord a zonei *Terra Australis*, ajungând până în Noua Guinee. Într-un deceniu a compilat hărți ale lumii pe o proiecție în formă de inimă (1564), a Egiptului (1565) și a Asiei (1567), precum și prima ediție a *Theatrum*-ului, care conținea 70 de hărți provenite de la 87 de autorități și gravat într-un stil uniform. Completat și actualizat în ediții succesive până la sfârșitul anului 1612, *Theatrum* pare să fi fost cel mai popular atlas al timpului său. Ortelius a fost numit geograf al regelui Filip al II-lea al Spaniei (1575). Un facsimil al *Theatrum*-ului a fost publicat în 1964.

ABRAHAM ORTELIUS (1527–1598)

Abraham Ortelius by Peter Paul Rubens

Abraham Ortelius, Flemish **Abraham Ortels** or **Abraham Wortels** (born April 14, 1527, Antwerp — died July 4, 1598, Antwerp), Flemish cartographer and dealer in maps, books, and antiquities, who published the first modern atlas, *Theatrum orbis terrarum* (1570; “Theatre of the World”).

Trained as an engraver, **Ortelius** about 1554 set up his book and antiquary business. About 1560, under the influence of Gerardus Mercator, **Ortelius** became interested in mapmaking. In 1564 he published his first map, *Typus Orbis Terrarum*, an eight-leaved wall map of the world, on which he identified the Regio Patalis with Locach as a northward extension of the Terra Australis, reaching as far as New Guinea. Within a decade he compiled maps of the world on a heart-shaped projection (1564), of Egypt (1565), and of Asia (1567), as well as the first edition of the *Theatrum*, which contained 70 maps derived from 87 authorities and engraved in a uniform style. Enlarged and kept up to date in successive editions until late 1612, the *Theatrum* appears to have been the most popular atlas of its time. **Ortelius** was appointed geographer to Philip II of Spain (1575). A facsimile of the *Theatrum* was published in 1964.

The decorative title page from the 1612 edition of Ortelius' *Theatrum Orbis Terrarum*, the first modern Atlas.

Abraham Ortelius, *Argonautica*. *Illustrissimo Principi Carolo Comiti Arenbergio, Baroni Septimontii, Domino Miravartii, Equiti Aurei Velleris, etc.*, Hand-colored copper-engraved map, 342 x 490 mm, with inset of Thessaly and Bithynia. Depicts the mythical journey of Jason and the Argonauts, with a vignette of the fleece guarded by two bulls and a dragon. This map appeared in the *Pargeron*, Ortelius's atlas of the ancient world.

Abraham Ortelius, *Typus Orbis Terrarum*, 1570

ГЕРАРДУС МЕРКАТОР (1512 - 1594) ПЪРВИЯТ АТЛАС

Епохата на Великите географски открития, която започва с Колумб, заедно с убедителната демонстрация на Магелан, че Земята е кръгла, създава търсене на нови карти и изправя картографите пред проблема как да изобразят сферичната Земя върху равна повърхност. От различните решения или „проекции“ най-доброто е това на Gerardus Mercator, което се използва и до днес. Меркатор използва за първи път термина „атлас“ за колекция от карти.

Роден е като Герхард Кремер в Рупелмонд във Фландрия. Баща му е обущар, но фамилията означава „търговец“ и Герхард я превежда на латински като Меркатор, след като баща му и майка му почиват, когато той е в тийнейджърските си години. Един пра-чичо, свещеник, му осигурява получаването на добро образование и след като завършва университета в Лувен през 1532 г., изучава математика, география и астрономия при Джема Фризиус, водещата фигура в тези области. Научава занаята за гравирание от местен експерт на име Гаспар Ван дер Хайден и тримата мъже заедно изработват карти, глобуси и астрономически инструменти за богати покровители, включително императора на Священата Римска империя Карл V.

През 1538 г. Меркатор създава карта на света в проекция, оформена като двойка сърца. Неспособността му да приеме разказа на Библията за създаването на Вселената му създава проблеми с инквизицията през 1544 г. и той прекарва няколко месеца в затвора по подозрение за ерес, но е освободен. Джон Ди, английски математик, астролог и мъдрец, идва в Лувен през 1548 г. и той и Меркатор стават близки приятели.

През 1552 г. Меркатор се премества в Дуйсбург в Херцогство Клив в Германия. Там създава картографска работилница с персонал от гравьори и усъвършенства проекцията на Меркатор, която използва в карта на света, която създава през 1569 г. В нея се използват прави линии, разположени по начин, който осигурява точно съотношение на географска ширина и дължина при всяка точка и се оказва благодат за моряците, въпреки че той самият никога не е прекарал ден в морето. През 1580-те той започва да публикува своя атлас, кръстен на героя, който държи света на раменете си в гръцката митология. Инсулт в началото на 1590-те частично парализират Меркатор и го оставят почти сляп. Умира през 1594 г. на 82 -годишна възраст и е погребан в Салваторкирхе в Дуйсбург.

GERARDUS MERCATOR (1512 – 1594) PRIMUL ATLAS

Епока descoperirilor care a început cu Columb, împreună cu demonstrația concludentă a lui Magellan că Pământul este rotund, a creat o cerere pentru noi hărți și i-a confruntat pe cartografi cu problema descrierii Pământului sferic pe o suprafață plană. Dintre diferitele soluții sau „proiecții”, cea mai bună a fost cea a lui Gerardus Mercator (Gerhard Kremer), care este în uz și astăzi. De asemenea, Mercator a fost cel care a folosit mai întâi termenul „atlas” pentru o colecție de hărți.

Gerhard Kremer s-a născut la Rupelmonde în Flandra. Tatăl său era un cizmar, dar numele de familie însemna „negustor”, iar Gerhard l-a transformat în latină ca Mercator, după ce părinții au murit când era adolescent. Un unchi care a fost preot s-a asigurat că va obține o educație bună și, după ce a absolvit Universitatea din Louvain, în 1532, a studiat matematică, geografie și astronomie sub îndrumarea lui Gemma Frisius, cel mai renumit profesor al Țărilor de Jos în aceste domenii. El a învățat meșteșugul gravurii de la un expert local numit Gaspar Van der Heyden și cei trei bărbați au lucrat împreună la realizarea hărților, globurilor și instrumentelor astronomice pentru nobili bogăți, inclusiv pentru împăratul Carol al V-lea.

În 1538 Mercator a realizat o hartă a lumii pe o proiecție în formă de pereche de inimi. Incapacitatea sa de a accepta relatarea biblică despre creația universului l-a făcut să aibă probleme cu Inchiziția în 1544 și a petrecut câteva luni în închisoare pentru suspiciunea de erezie, înainte de a fi eliberat. John Dee, matematician englez, astrolog și filosof, a petrecut un timp în Louvain din 1548, el și Mercator devenind prieteni apropiați.

În 1552, Mercator s-a mutat la Duisburg, în Ducatul Cleves din Germania. A înființat acolo un atelier cartografic cu personalul său de gravori și a perfecționat proiecția Mercator, pe care a folosit-o pe harta lumii pe care a creat-o în 1569. Folosea linii drepte distanțate într-un mod care să ofere un raport exact de latitudine și longitudine în orice punct, ceea ce s-a dovedit un avantaj pentru marinari, deși el însuși nu a petrecut niciodată o zi pe mare. În anii 1580 a început să-și publice atlasul, numit după gigantul care ținea lumea pe umeri în mitologia greacă. Accidentele vasculare cerebrale de la începutul anilor 1590 l-au paralizat parțial pe Mercator și l-au lăsat aproape orb. A murit în 1594 la vârsta de 82 de ani și a fost îngropat în Salvatorkirche din Duisburg.

GERARDUS MERCATOR (1512 – 1594) - THE FIRST ATLAS

The age of discovery that began with **Columbus**, along with **Magellan's** conclusive demonstration that the Earth is round, created a demand for new maps and confronted cartographers with the problem of how to depict the spherical Earth on a flat surface. Of the various solutions, or 'projections', the best was that of **Gerardus Mercator**, which is still in use today. It was also **Mercator** who first used the term 'atlas' for a collection of maps.

He was born **Gerhard Kremer** at Rupelmonde in Flanders. His father was a cobbler, but the surname meant 'merchant' and Gerhard turned it into Latin as Mercator after his father and mother died when he was in his teens. A great-uncle who was a priest made sure that he got a good education and after graduating from the University of Louvain in 1532 he studied mathematics, geography and astronomy under **Gemma Frisius**, the Low Countries' leading figure in these fields. He learned the craft of engraving from a local expert called **Gaspar Van der Heyden** and the three men worked together in the making of maps, globes and astronomical instruments for wealthy patrons, including the Holy Roman Emperor Charles V.

In 1538 Mercator produced a map of the world on a projection shaped like a pair of hearts. His inability to accept the Bible's account of the universe's creation got him into trouble with the Inquisition in 1544 and he spent some months in prison on suspicion of heresy before being released. **John Dee**, the English mathematician, astrologer and sage, spent time in Louvain from 1548 and he and Mercator became close friends.

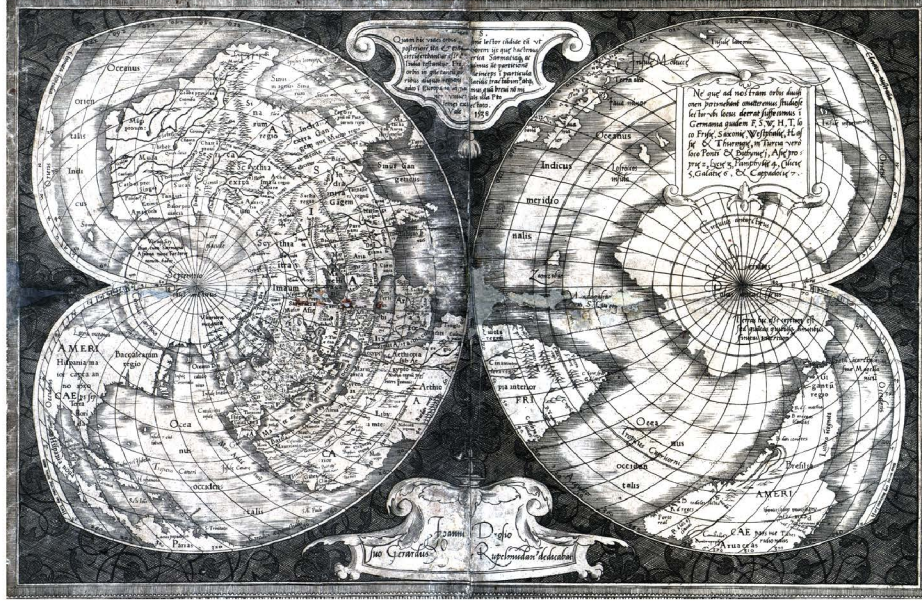
In 1552 Mercator moved to Duisburg in the Duchy of Cleves in Germany. He set up a cartographic workshop there with his staff of engravers and perfected the Mercator projection, which he used in the map of the world he created in 1569. It employed straight lines spaced in a way that provided an accurate ratio of latitude and longitude at any point and proved a boon to sailors, though he never spent a day at sea himself. In the 1580s he began publishing his atlas, named after the giant holding the world on his shoulders in Greek mythology. Strokes in the early 1590s partly paralysed Mercator and left him almost blind. He died in 1594 at the age of 82 and was buried in the Salvatorkirche in Duisburg.

The frontispiece of the 1595 atlas (*Atlas sive Cosmographicae meditationes de fabrica mundi et fabricati figura*. Gerardo Mercatore Rupelmundano, Dvisbvirgi Clivorum [1595])

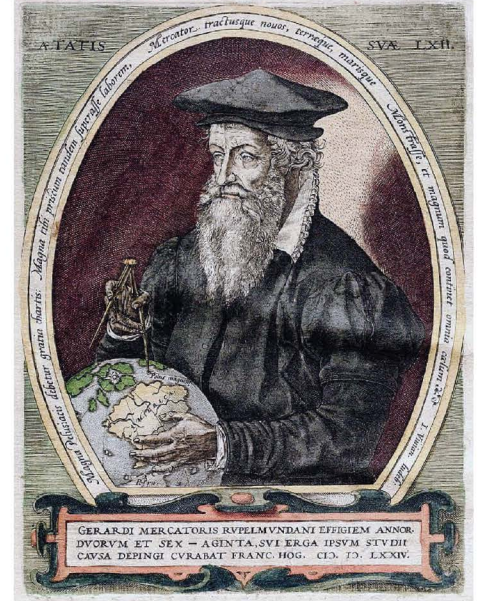

Mercator's first map of the world on Double Cordiform Projection usually referred to as *Orbis Imago*, 1538

Only two copies of the map are extant. This is the first map to apply the name America to the North American continent as well as to South America and to differentiate North and South America as separate continents. In using the term "America" in this way, Mercator shares responsibility with Martin Waldseemüller for naming the Western Hemisphere.

This portrait appears in the 1596 version of his Atlas. It was made in 1574, when Mercator was 62, by the engraver Frans Hogenberg who contributed many of the topographical images in *Civitates Orbis Terrarum*.

Mercator's most famous map: *Nova et Aucta Orbis Terrae Descriptio ad Usam Navigantium Emendate Accommodata*, (A new and more complete representation of the terrestrial globe properly adapted for use in navigation). The large size of what was a wall map meant that it did not find favour for use on board ship but, within a hundred years of its creation, the Mercator Projection became the standard for marine charts throughout the world and continues to be so used to the present day.

The Black sea and the cartouche from the map of Europe in the 1595 atlas (*Atlas sive Cosmographicae meditationes de fabrica mundi et fabricati figura*. Gerardo Mercatore Rupelmundano, Dvisbvirgi Clivorum [1595])

Two maps with parts of Black sea from 1595 atlas (*Atlas sive Cosmographicae meditationes de fabrica mundi et fabricati figura*. Gerardo Mercatore Rupelmundano, Dvisbvirgi Clivorum [1595])

ПАНО 21

ФАМИЛИЯТА САНСОН - ФРЕНСКАТА КАРТОГРАФСКА ДИНАСТИЯ

Никола Сансон д'Абевил (1600-1667), Никола Сансон-син (1625-1648), Гийом Сансон (1633-1703), Адриен Сансон (1639-1718) и Пиер Мулар Сансон (16 ??-1730)

Сред френските картографи от втората трета на XVII век се откроява Никола Сансон (1600-1667), основател на дълга династия картографи. Неговата традиция е продължена от синовете му Гийом и Адриен в сътрудничество с редактора Алексис Юбер Жайо, а по-късно и от зет му Пиер Мулар. С усилията на рода Сансон и с подкрепата на Кралската академия на науките и спонсорството на Луи XIV, центърът на картографирането се премества от Холандия във Франция през последната трета на XVII век. В младостта си Никола Сансон, изглежда, започва да използва картографирането като начин да илюстрира историческите си съчинения. Той подготвя поредица от карти, нарисувани толкова добре, че впечатляват Мелхиор Таверниер, неговият първи издател и кардинал Ришельо, който му дава титлата „Редовен географ на краля“. Сансон дава уроци по география както на Луи XIII, така и на Луи XIV. Плодовит автор, той е публикувал през живота си много карти с Пиер Мариет, издател на най-известните му произведения, включително „Общи карти на всички части на света“ (1658) - първият световен атлас, публикуван във Франция и препечатван няколко пъти с все по-голям брой карти. В допълнение към съвременните Никола Сансон прави исторически карти, с цялата географска информация от древността. Всъщност неговите карти се актуализират непрекъснато с внимание към детайлите и премахване на декоративния стил, характеризиращ картографската продукция на неговото време. Работата на Sanson обаче е оценена и за качеството на гравиранието и елегантността и изтънчеността на декоративните барокови картуши. Никола Сансон често е наричан „баща на френската картография“ и той е такъв не само образно, но и буквално.

PANOUL 21

FAMILIA SANSONS - O DINASTIE FRANCEZĂ DE CARTOGRAFI

Nicolas Sanson d'Abbeville (1600-1667), Nicolas Sanson - fiu (1625-1648), William Sanson (1633-1703), Adrien Sanson (1639-1718) și Pierre Moullart Sanson (16 ?? - 1730)

Printre cartografi francezi din a doua treime a secolului al XVII-lea се numără Nicolas Sanson (1600-1667), fondatorul unei lungi dinastii de cartografi. Tradiția sa a fost continuată de fii săi Guillaume și Adrien în colaborare cu editorul Alexis Hubert Jaillot, iar mai târziu de fiul său mic Pierre Moullart. Odată cu eforturile familiei Sanson și cu sprijinul Academiei Regale de Științe și finanțarea lui Ludovic al XIV-lea, centrul cartografiei a fost mutat din Olanda în Franța, în ultima treime a secolului al XVII-lea. În tinerețe, се pare că Nicolas Sanson înceпе să folosească картографиерата ca modalitate de a ilustra opera sa istorică. El a pregătит o serie de hărți desenate atât de bine, încât îl impresionează pe Melchior Tavernier, primul său editor, și pe cardinalul Richelieu, care l-a numit „geografът obișnuit al regelui“. Sanson a dat lectii de geografie atât lui Ludovic al XIII-lea, cât și lui Ludovic al XIV-lea. Un autor prolific, a publicat în decursul vieții sale multe cărți în colaborare cu Pierre Mariette, editor care a publicat cele mai faimoase lucrări ale lui, inclusiv „Hărți generale ale tuturor părților lumii“ (1658) - primul atlas mondial publicat în Franța și reeditat de mai multe ori, cu un număr tot mai mare de hărți. Pe lângă hărțile moderne, Nicolas Sanson a creat hărți istorice, cu toate informațiile geografice disponibile, începând din antichitate. Într-adevăr, hărțile sale au fost actualizate continuu, cu atenție la detalii și cu eliminarea stilului decorativ, care caracterizează producția cartografică a timpului său. Cu toate acestea, opera lui Sanson este apreciată și pentru calitatea gravurii și eleganța și rafinementul cartuşelor sale decorative baroce. Nicolas Sanson este adeseа numit drept „tatăl cartografiei franceze“.

THE SANSONS - A FRENCH DYNASTY OF MAPMAKERS

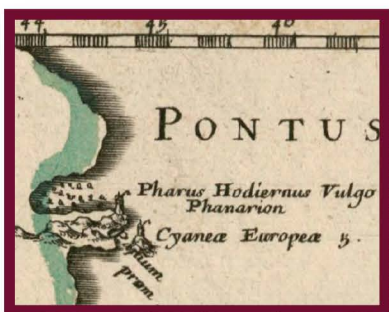
Nicolas Sanson d'Abbeville (1600-1667), Nicolas Sanson - son (1625-1648), William Sanson (1633-1703), Adrien Sanson (1639-1718) and Pierre Moullart Sanson (16?? - 1730)

Among the French cartographers of the second third of the seventeenth century stands **Nicolas Sanson** (1600-1667), founder of a long dynasty of mapmakers. His tradition was continued by his son **Guillaume** and **Adrien** in collaboration with the editor **Alexis Hubert Jaillot**, and later by his little son **Pierre Moullart**. With the family Sanson efforts and with the support of the Royal Academy of Sciences, and the sponsorship of Louis XIV, the center of mapmaking was moved from Netherlands to France in the last third of the seventeenth century. In his youth, **Nicolas Sanson**, it seems, begins to use mapping as a way to illustrate his historical work. He prepared a series of maps drawn so well, that they impress **Melchior Tavernier**, his first editor, and Cardinal Richelieu who called the "Ordinary geographer of the King". Sanson gave geography lessons to both Louis XIII and Louis XIV. A prolific author, he has published in his lifetime many cards with **Pierre Mariette**, who published his most famous works, including "General Maps of All Parts of the World" (1658) - the first world atlas published in France and reprinted several times with an increasing number of maps. In addition to the modern **Nicolas Sanson** made historic maps, with all geographic information of antiquity available. Indeed, its maps updated continuously with attention to detail and the removal of the decorative style that characterizes the cartographic production of his time. However, the work of Sanson is also appreciated for the quality of engraving and the elegance and refinement of its decorative baroque carriages. **Nicolas Sanson** is often called "father of French cartography" and he is not only figuratively, but literally.

Nicolas Sanson - son, Mer Noire ou Mer Maieure. par N. Sanson le fils Geographe du Roy

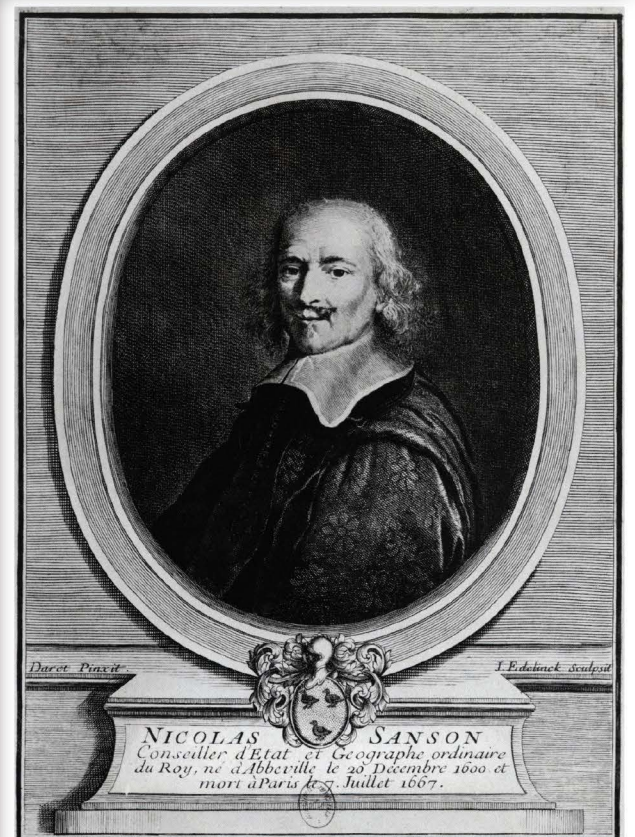
Guillaume Sanson (1633-1703), *La Mer Méditerranée divisée en Mer de Levant, et de Ponant, Subdivisée en leurs Principales Parties ou Mers / ou sont remarqués ses principaux Golfs, Caps ou Promontoires, Ports de Mers / Dressé par le Sr. Sanson, Geographe ordinaire du Roi, 1704, chez H. Jaillot (A Paris)*

Guillaume Sanson (1633-1703), *Anapulus Bosphori Thracii*, 1666
Left: detail of the map with a lighthouse in the Black sea and the mythical island of Cyanea.

Nicolas Sanson, *Ponti Evxini periplus* (The pearl of Pontus Euxinus), 1650, Amsterdam, editor P. Mortier

Conseiller d'Etat et Géographe ordinaire du Roi, né à Abbeville, le 20 Décembre 1600 et mort à Paris le 7 Juillet 1667

ПАНО 22

СЛЕДИТЕ НА ПОСЛЕДОВАТЕЛИТЕ

Традицията на династията Сансон бива продължена от много блестящи френски картографи. Тук са представени творбите на двама сред тях - Пиер Дю Вал и Гийом Делил.

Пиер Дю Вал (1619-1683)

Издател и разпространител на карти. Син на търговец, консул и старейшина от Abbeville; племенник на Никола Сансон. Става географ на краля през 1650 г. В годината на брака си (1654) става свой собствен издател. Специалист по атласи, настолни игри, игри със зарове или с карти, предназначени да учат на география; по подобен начин неговите атласи с малък формат са насочени към студентска клиентела. Той няма истински магазин, но заема няколко стаи на 1-ви и 3-ти етаж на къща на Quai de l'Horloge от 1664 г. Мари Десмарец, вдовица на Пиер Дювал, продължава бизнеса си поне до 1684 г. на същия адрес, а понякога и под името на покойния си съпруг.

Гийом Делил (1675 - 1726)

Френски географ и картограф, ученик на Касини. Син на Клод Делил, също картограф. Делил публикува първите си карти през 1700 г., които помагат за утвърждаването на репутацията му. Той въвежда използването на астрономически данни в картографията. По спорните точки цитира своя източник на картата. Преподава география на младия Луи XV и през 1718 г. получава титлата кралски географ. По поръчка на Петър Велики прави карта на Каспийско море, регион, слабо познат по онова време. Много от имената, които той е дал, все още се използват. Той е автор, наред с други неща, на карта на "Западно море", където за пръв път се появява топонимът Хъдсънов залив. Шестгодишен процес за плагиатство изправя Делил срещу Жан-Батист Нолин. Делил е останал известен със своите корекции, основани на астрономия, планотата на топографията му и грижите, които е отделял на правописа.

PANOUL 22

SUCCESEL SUCCESORILOR

Традицията на династията Сансон а fost continuată de mulți cartografi francezi străluciți. Aici sunt prezentate lucrările a doi dintre ei - Pierre Du Val și Guillaume Delisle.

Pierre Du Val (1619-1683)

Editor și distribuitor de cărți. Fiul unui negustor, консул și consilier din Abbeville; nepot al lui Nicolas Sanson. A devenit географ (obișnuit) al regelui în 1650. Devenit în anul căsătoriei sale (1654) propriul său editor. Specialist în atlase, jocuri de societate sau jocuri de cărți destinate predării geografiei; în mod similar, atlasele sale de format mic se adresează unei clientele de studenți. Nu are un magazin adevărat, dar ocupă mai multe camere la etajul 1 și 3 al unei case de pe Quai de l'Horloge din 1664. Marie Desmaretz, văduva lui Pierre Du Val, a continuat afacerea până în anul 1684 cel puțin, la aceeași adresă și, uneori, sub numele răposatului ei soț.

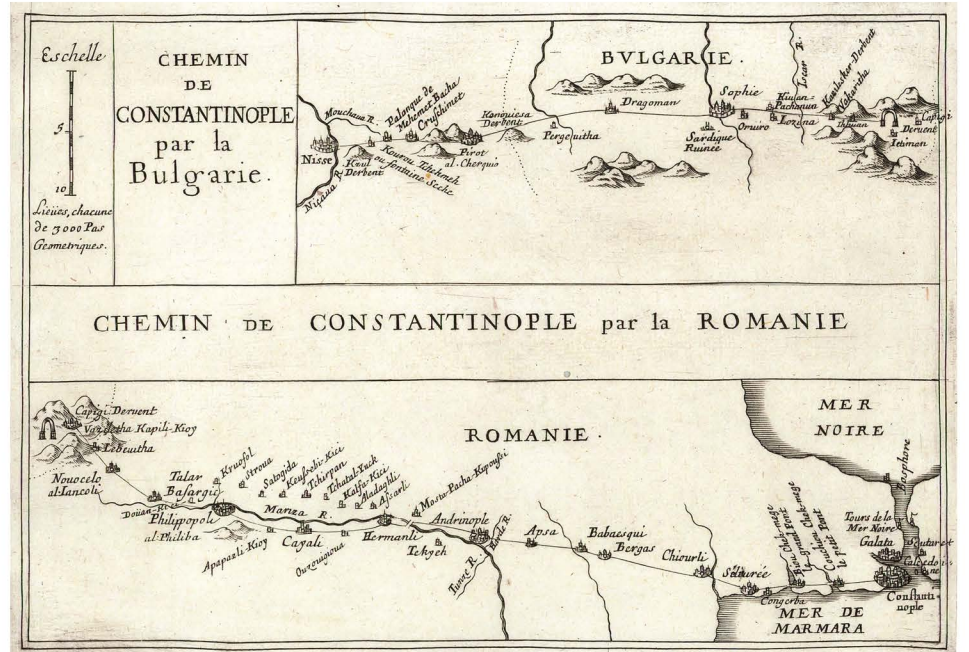
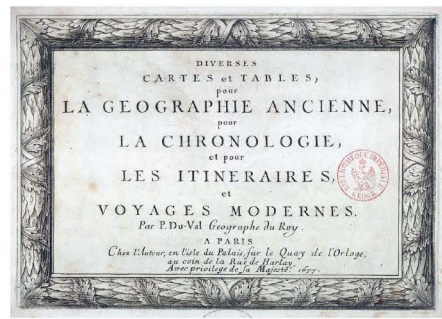
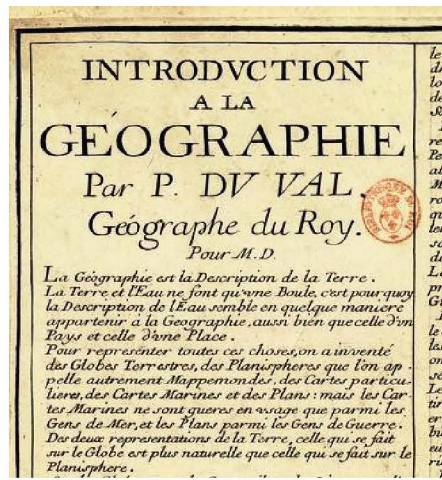
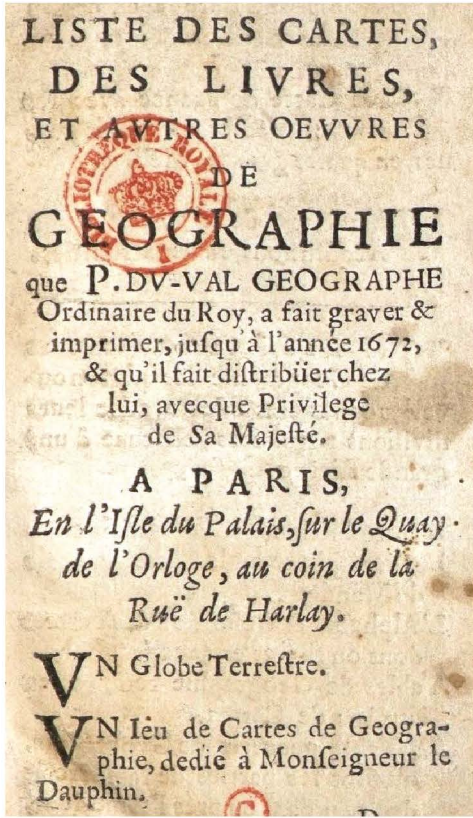
Guillaume Delisle (1675 - 1726)

Un географ și картограф francez, elev al lui Cassini. Este fiul lui Claude Delisle, el însuși картограф. Delisle a publicat primele sale hărți în 1700, ceea ce a contribuit la stabilirea reputației sale. El a introdus utilizarea datelor astronomice în cartografie. Pe punctele discutate, el citează sursa sa pe hartă. A predat geografie tânărului Ludovic al XV-lea și în 1718 a primit titlul de географ regal. El a produs, la comanda lui Petru cel Mare, o hartă a Mării Caspice, o regiune abia cunoscută la acea vreme. Multe dintre numele de locuri pe care le-a dat sunt încă utilizate. Este autor, printre altele, al unei hărți a „Mării Vestului”, unde apare pentru prima dată toponimul Golful Hudson. Un proces de plagiat care a durat șase ani îl opune pe Delisle lui Jean-Baptiste Nolin. Delisle a rămas renumit pentru corecțiile sale bazate pe astronomie, caracterul complet al topografiei sale și grija pe care a acordat-o ortografiei.

THE SUCCESS OF THE SUCCESSORS

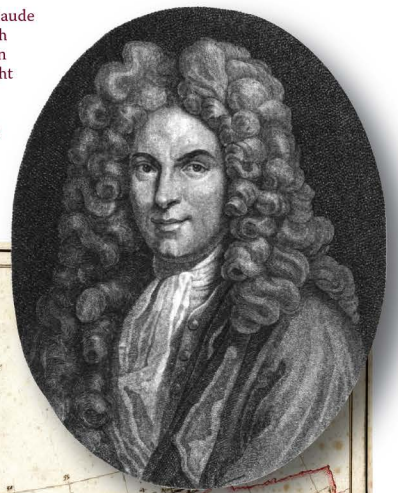
The tradition of the Sanson dynasty was continued by many brilliant French cartographers. Here the works of the two among them are presented - Pierre Du Val and Guillaume Delisle.

Pierre Du Val (1619-1683)
 Publisher and card dealer. Son of a merchant, consul and alderman of Abbeville; nephew of Nicolas Sanson. Became (ordinary) geographer to the King in 1650. Established in the year of his marriage (1654) as his own editor. Specialist in atlases, board games, goose games or card games intended to teach geography; similarly its small format atlases are aimed at a clientele of students. He does not have a real shop but occupies several rooms on the 1st and 3rd floor of a house on the Quai de l'Horloge from 1664. Marie Desmaretz, widow of Pierre Duval, continued her business until at least 1684, at the same address, and sometimes under the name of her late husband.

Pierre Du Val, *Chemin de Constantinople par la Bulgarie / Chemin de Constantinople par la Romaine*, Paris, 1665
 Two detailed maps showing the routes from Bulgaria via Romania to Istanbul in the mid-17th century. Each map gives a meticulous representation of the route, naming a total of around 50 locations along the route.

Guillaume Delisle (1675 - 1726)
 A French geographer and cartographer, a pupil of Cassini. He is the son of Claude Delisle, himself a cartographer. Delisle published his first maps in 1700, which helped establish his reputation. He introduced the use of astronomical data in cartography. On the disputed points, he cites his source on the map. He taught geography to the young Louis XV and in 1718 received the title of royal geographer. He produced, on a commission from Peter the Great, a map of the Caspian Sea, a region barely known at the time. Many of the place names he gave are still in use. He is the author, among other things, of a map of the West Sea, where the toponym Hudson Bay appears for the first time. A six-year plagiarism trial pits Delisle against Jean-Baptiste Nolin. Delisle has remained famous for his astronomical-based corrections, the completeness of its topography, and the care he paid to spelling.

Europe built on the observations of Mrs of the Royal Academy of Sciences and a few others; & on the most recounted memories. By G. de l'Isle Geographe. With Privilege du Roy for 20 years / 1700

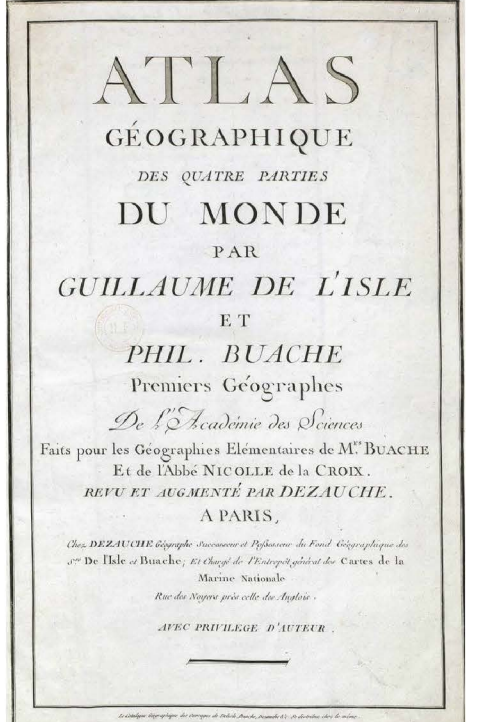

Handwritten map of the Mediterranean in the hand of Guillaume de l'Isle

Globe Terrestre Dressé sur les Observ[at]ions de l'Academie Royale des Sciences et autres memoires / Par son tres humble et tres obéissant Serviteur G. De l'Isle Geograp[h]e; Bery sculptit, 1700

Atlas géographique des quatre parties du Monde: faits pour les géographies élémentaires de Mrs Bauche et de l'Abbé NICOLLE de la CROIX / par Guillaume de l'Isle et Philippe Bauche; rév. et augm. par Dezauche

Orbis romani descriptio seu divisio per themata sub imperatoribus Constantinopolitanis post Heraclii tempora facta

ПАНО 23

КАРТА НА УКРАИНА:

Боплан/Хондиус (1648) & Хоман (1720)

Името Украина е популяризирано на запад с „Описание на Украина“ на Гийом Ла Васер дьо Боплан, публикувано за първи път в Руан през 1651 г. (в издание от 100 екземпляра), с последващи издания, публикувани на френски (1661, 1662, 1663) на латински (1662), холандски (1664), испански (1665 и 1672) и английски (1680). Работата описва Украина като няколко провинции на Кралство Полша, разположени между границите на Московия и границите на Трансилвания.

Боплан, военен инженер, е прекарал значителен период от време в изграждането на крепости в региона през 1630-те години. През 1650 г. неговата карта, озаглавена *Delineatio Specialis et Accurata Ucrainae*, показва палатината на Киев, Брацлав, Подилия, Волиня и част от Русия (Покутия). Друга от картите на Beuplan, публикувана през 1648 г., озаглавена *Delineatio Generalis Camporum Desortum vulgo Ukraina, Cum adjacentibus Provinciis*, показва всички провинции на Полша, като по този начин произнава руските и полски препратки към Украина като „степна граница“ и води до популяризиране на името в Западна Европа.

По-късно регионът е определен със Зборивския договор от 1649 г. Този договор установява казашкия контрол върху регионите, прекъсва претенциите на Полша и създава региона, който на запад ще стане известен като Украина.

Йохан Батист Хоман (1664 - 1724) - Хоман придобива известност като водещ немски картограф, а през 1715 г. е назначен за императорски географ от император Карл VI. През 1716 г. Хоман публикува своя шедьовър *Grosser Atlas ueber die ganze Welt* (Голям атлас на целия свят).

PANOUL 23

HARTA UCRAINEI:

Beauplan/Hondius (1648) & Homann (1720)

Numele Ucraina a fost popularizat în vest de *Description d'Ukraine* scrisă de Guillaume La Vasseur de Beauplan, publicat pentru prima dată la Rouen în 1651 (într-o ediție de 100 de exemplare), cu edițiile ulterioare publicate în franceză (1661, 1662, 1663) latină (1662), olandeză (1664), spaniolă (1665 și 1672) și engleză (1680). Lucrarea descria Ucraina ca fiind constituită din mai multe provincii ale Regatului Poloniei, situate între granițele țaratului Moscovei și frontierele Transilvaniei.

Beauplan, inginer militar, petrecuse o perioadă semnificativă de timp construind cetăți în regiune în anii 1630. În 1650, harta sa intitulată *Delineatio Specialis et Accurata Ucrainae*, arăta palatinatele din Kiev, Bratslav, Podolia, Volinia și o parte din Rus (Pokutia). O altă hartă dintre hărțile lui Beauplan, publicată în 1648, intitulată *Delineatio Generalis Camporum Desortum vulgo Ukraina, Cum adjacentibus Provinciis*, arată toate provinciile Poloniei, recunoscând astfel referințele în limba rusă și poloneză cu privire la Ucraina ca „frontieră stepică” și ducând la popularizarea numelui în Europa de Vest.

Regiunea a fost definită ulterior prin *Tratatul de la Zboriv* din 1649. Acest tratat a stabilit controlul cazacilor asupra regiunilor, anulând astfel pretențiile Poloniei, și a creat regiunea care va deveni cunoscută în vest drept Ucraina.

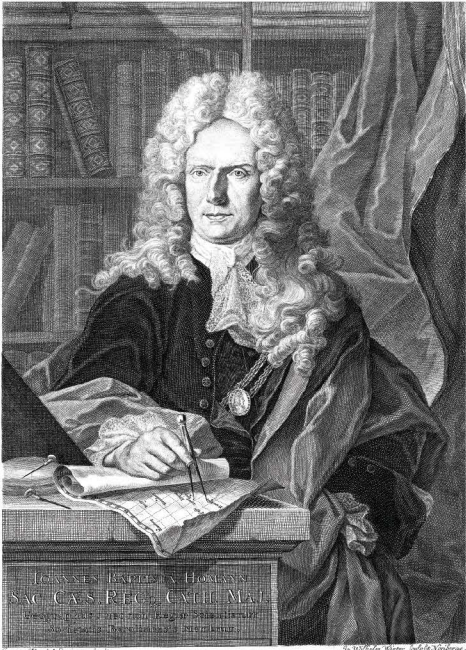
Johann Baptist Homann (1664 - 1724) - Homann a câpătat renume ca principal cartograf german, iar în 1715 a fost numit geograf imperial de către împăratul Carol al VI-lea. În 1716, Homann și-a publicat capodopera *Grosser Atlas ueber die ganze Welt* (Marele Atlas al întregii lumi).

MAPS OF UKRAINE: Beauplan/Hondius (1648) & Homann (1720)

The name Ukraine was popularized in the west by **Guillaume La Vasseur de Beauplan's** *Description d'Ukraine*, first published in Rouen in 1651 (in an edition of 100 copies), with subsequent editions published in French (1661, 1662, 1663) Latin (1662), Dutch (1664), Spanish (1665 and 1672) and English (1680). The work described Ukraine as several provinces of the Kingdom of Poland lying between the borders of Muscovy and the frontiers of Transylvania.

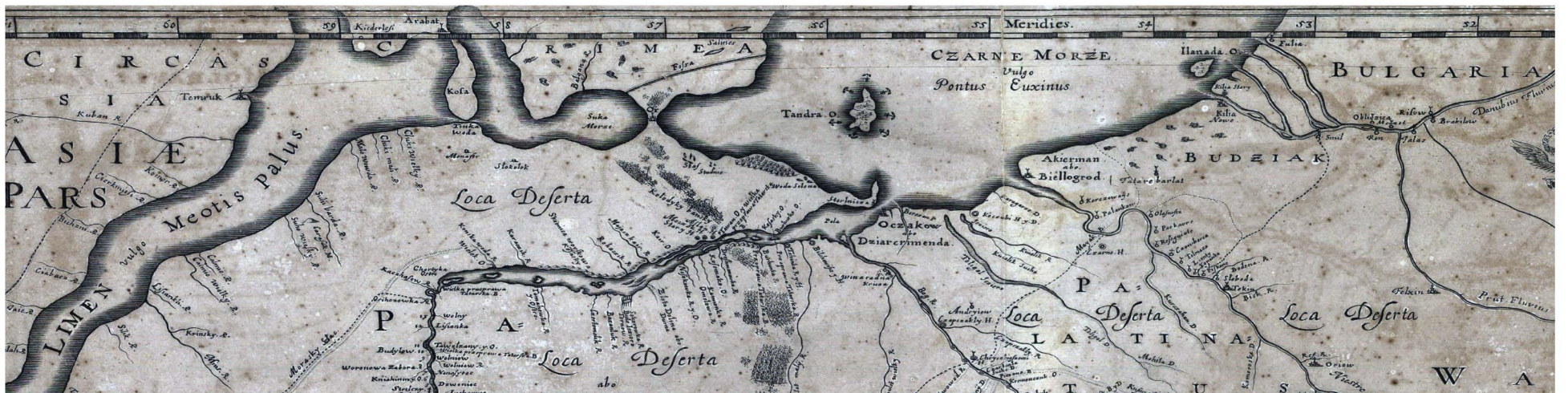
Beauplan, a military engineer, had spent a significant period of time constructing fortresses in the region in the 1630s. In 1650, his map entitled *Delineatio Specialis et Accurata Ucrainae*, showed the palatinates of Kyiv, Bratslav, Podilia, Volhynia and part of Rus (Pokutia). Another of **Beauplan's** maps, published in 1648, entitled *Delineatio Generalis Camporum Desertorum vulgo Ukraina, Cum adjacentibus Provinciis*, shows all of the provinces of Poland, thereby recognizing the Russian and Polish language references to Ukraine as the "steppe frontier" and leading to the popularization of the name in Western Europe.

The region was later defined by the Zboriv Treaty of 1649. This treaty established the Cossack control of the regions and severed Poland's claims and created the region which would come to be known in the west as the Ukraine.

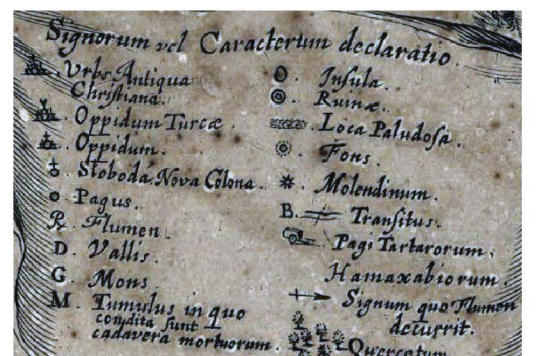
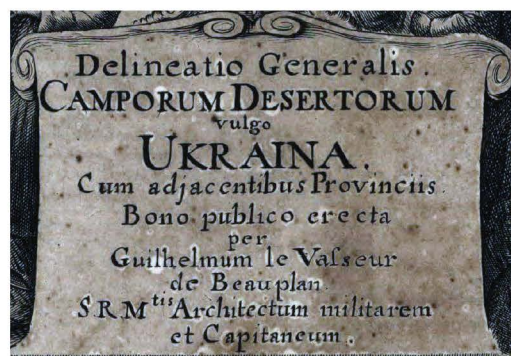
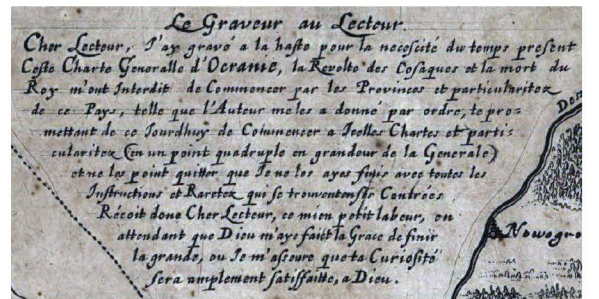
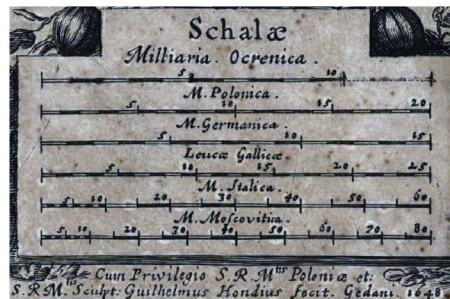

Johann Baptist Homann (1664 – 1724) – Homann acquired renown as a leading German cartographer, and in 1715 was appointed Imperial Geographer by Emperor Charles VI. In 1716 Homann published his masterpiece *Grosser Atlas ueber die ganze Welt* (Grand Atlas of all the World).

Johann Baptiste Homann: *Ukraina quae et Terra Cosaccorum cum vicinis Walachiae, Moldaviae, Minoris q. Tartariae, Provincis exhibita*, Nuremberg / 1720

Delineatio Generalis CAMPORUM DESERTORUM vulgo UKRAINA, Cum adjacentibus Provinciis; Bono publico erecta per **Guilhelmum le Vasseur de Beauplan** S.R.M.tis Architectum militem et Capitaneum; The Ukraine was divided between Poland and Russia in the 17th century. In order to control this enormous area and to protect it against enemies the Polish king **Ladislav IV** ordered the complete territory to be surveyed and mapped by the French military **Guillaume le Vasseur de Beauplan** (1595-1685). This survey plan of the Ukraine was composed in 1639 by De Beauplan, engraved and published by **Willem Hondius** in 1648 in Gdansk.

ПАНО 24

ХЕРМАН МОЛ (1654 - 1732)

Херман Мол е гравьор, издател и картограф, който е имал свое издателство за книги и карти в Лондон. Той е един от най-изявените английски картографи в края на XVII и XVIII век. Любопитно е, че той предоставя фантастични карти за „Робинзон Крузо“ на Даниел Дефо и „Пътешествията на Гъливер“ на Джонатан Суифт.

Представената карта е изпълнена по заповед на Петър I, руския император и е посветена на него. Тя се появява за първи път в атлас, публикуван през 1714 г. Картата включва картуш посветен за Петър Велики, включително портрет на царя в долната част на картуша, както и редица интересни анотации. Мол е нарисувал картата от скица, подготвена от Корнелис Кройс, Джон Тесинг и капитан Памбург, по указания на царя, с подобрения и корекции от капитан Джон Пери.

Корнелиус Кройс (Cruys) (1655-1727) е вицеадмирал на имперския руски флот. Назначаването на Кройс във военноморския флот на Русия е пряк резултат от пътуването на цар Петър Велики през 1697 г., което включва посещение в Амстердам за изучаване на корабостроенето и сродните изкуства. Царят получава достъп до корабостроителницата на холандската Източноиндийска компания. Там той наема Корнелис Кройс да се присъедини към руския императорски флот като вицеадмирал, където става основен архитект на модернизирването на руския флот по западен образец.

PANOUL 24

HERMAN MOLL (1654 - 1732)

Herman Moll a fost un gravor, editor și cartograf, care a locuit la Londra. A fost unul dintre cei mai distinși cartografi englezi de la sfârșitul secolului XVII – începutul secolului XVIII. Curios, a oferit hărți fanteziste pentru cărțile „Robinson Crusoe” de Daniel Defoe și „Călătoriile lui Gulliver” de Jonathan Swift.

Harta prezentată în expoziție a fost executată din ordinul lui Petru I, împăratul rus și dedicată acestuia. A apărut prima dată în atlasul publicat în 1714. Harta include un cartuș dedicat lui Petru cel Mare, incluzând un portret al țarului în partea de jos a cartușului, precum și o serie de adnotări interesante. Moll a desenat harta inspirându-se dintr-o hartă pregătită de Cornelis Cruys, John Thesing și căpitanul Pamburg, la ordinul țarului, cu îmbunătățiri și corecții de la căpitanul John Perry.

Cornelis Cruys (Cruys) (1655-1727) a fost viceamiral al Marinei Imperiale Ruse. Introducerea lui Cruys în rândurile Marinei ruse a fost ca rezultat direct al implicării țarului Petru cel Mare în cadrul Marii Ambasade din 1697, care a inclus o vizită la Amsterdam, pentru a studia domeniul construcțiilor navale și meșteșugurile conexe. Țarul a obținut accesul la șantierul naval al Companiei olandeze din Indiile de Est, de unde l-a recrutat pe Cornelis Cruys pentru a se alătura Marinei imperiale rusești ca viceamiral, acesta din urmă devenind arhitectul principal al occidentalizării Marinei imperiale ruse.

HERMAN MOLL (1654 - 1732)

Herman Moll was an engraver, publisher, and cartographer, who had his book and map establishment in London. He was one of the most distinguished English cartographers of the late seventeenth and eighteenth centuries. Curiously enough, he provided fanciful maps for Daniel Defoe's Robinson Crusoe and Jonathan Swift's Gulliver's Travels.

The presented map was executed by the order of Peter I, the Russian Emperor, and dedicated to him. It appeared first in the atlas published in 1714. The map includes an ornate dedication cartouche to Peter the Great, including a portrait of the Czar near the bottom of the cartouche as well as a number of interesting annotations. Moll has drawn the map from a map prepared by Cornelis Cruis, John Thesing and Captain Pamburg, at the direction of the Czar, with improvement and corrections from Captain John Perry.

Cornelis Cruis (Cruys) (1655-1727) was Vice Admiral of the Imperial Russian Navy. Cruys introduction to the Russian Navy was as a direct result of Czar Peter the Great's Grand Embassy of 1697, which included a visit to Amsterdam to study shipbuilding and related arts. The Czar gained access to the shipyard of the Dutch East India Company, where he recruited Cornelis Cruys to join the Russian Imperial Navy as Vice Admiral, where he became the primary architect of the westernization of the Russian Navy.

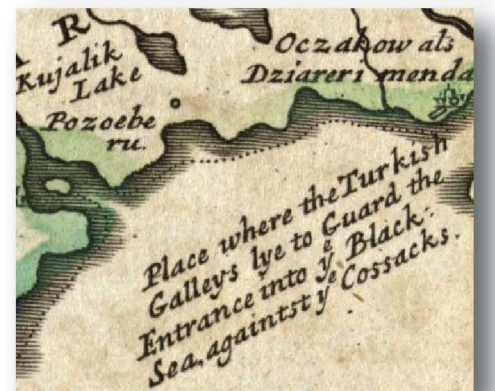
A portrait of Hermann Moll by William Stukeley

The greatest Part of this Map relating to Russia is done by the Czar's order, according to y' Actual Surveys of Cornelius Cruis his Czarrish Majesty's Vice Admiral, John Thesing, Captain Pamburg &c. whereby it appears that all other Maps of this Country yet extant are very erroneous and defective, and the Czar himself in this Noble undertaking was present at y' Soundings in y' Palus Meotis, and y' Straits of Kafa, which are set down in Feet, and those in y' Black Sea in Fathoms.

B. This Map has all the Improvements and Corrections, of Capt. John Perry.

Annotations from the map

Herman Moll, To His Most Serene and August Majesty Peter Alexovitz Absolute Lord of Russia &c. This map of Moscovy, Poland, Little Tartary, and ye Black Sea &c. is most Humbly Dedicated by H. Moll Geographer, 1729 ca, Hand Colored, 102 x 62 cm
Up: the whole map; Down: the Black Sea fragment

Printed for H Moll between Temple Bar &c. I. Bowles at the Black Horse in Cornhill Over against S. Dunstons Church & T. Bowles next to the Chapter house in And for I. King, Print & Mapseller at

JOHN CHARDIN (1643 - 1713)

Жан Шарден (16 ноември 1643 г.-5 януари 1713 г.), роден Жан-Батист Шарден, известен още като сър Джон Шарден, е френски бижутер и пътешественик, чиято десеттомна книга „Пътуванията на сър Джон Шарден“ се счита за една от най-добрите произведения на ранната западна наука за Персия и Близкия изток като цяло. Той е роден в Париж, син на богат търговец, бижутер на Place Dauphine и наследява бизнеса на баща си. През 1664 г. пътува през Константинопол и Черно море, достигайки Персия в началото на 1666 г. Същата година шахът Абас II прави Шарден свой агент за закупуване на скъпоценности. В средата на 1667 г. той посещава Индия и се завръща в Персия през 1669 г. На следващата година пристига в Париж. Публикува разказ за някои събития, на които е бил очевидец в Персия, озаглавен „Le Couronnement de Soleiman Troisième“, Париж, 1671 г. Един учен и благородник, Мирза Сефи, затворник в собствения си дворец в Исфахан, го учи на персийски език и му помогна в изследванията. Шарден отново тръгва на изток през август 1671 г. Той е в Константинопол от март до юли 1672 г. Кавгата между великия везир и френския посланик прави положението на френските поданици опасно и Шарден бяга с малък плавателен съд през Черно море, и прави авантюристично пътешествие през Кафа, през Грузия и Армения до Исфахан, където стига през 1673 г. Престоява в Исфахан четири години, като пътува по цялата земя, от Каспийско море до Персийския залив. При тези пътувания той натрупва богатство и, решавайки да се върне у дома, стига до Европа през 1677 г. През 1681 г. Шарден решава да се установи в Англия поради преследването на протестанти във Франция. Бива добре приет в съда и скоро след това назначен за съдебен бижутер. Той е прогласен за рицар от Чарлз II в Уайтхол, на 17 ноември 1681 г. През 1682 г. е избран за член на Кралското общество. През 1684 г. кралят го изпраща като пратеник в Холандия, където престоява няколко години. При завръщането си в Лондон той посвещава по-голямата част от времето си на ориенталски изследвания.

Сър Джон умира в Чисуик, Лондон през 1713 г. В Уестминстърското абатство има надгробен паметник на Шарден с надпис „сър Джон Шарден - nomen sibi fecit eundo“ („той си създаде име, пътувайки“). Съвременните учени смятат изданието на Voyages от 1711 г. (редактирано от ориенталиста Louis-Mathieu Langlès) за стандартна версия.

Ранните читатели харесват творчеството на Шарден за неговата пълнота и точност и той получава похвали от редица мислители на Просвещението, сред които Монтескьо, Русо, Волтер и Гибон. Персийските учени също признават важността му. Шарден пътува далеч, добре владее персийския език и оставя подробни разкази за местата и хората, които среща. Той също е имал пряк достъп до двора на Сефевидите и неговите описания на съвременната политика и администрация са високо оценени. Като цяло му се вярва като на надежден свидетел, а работата му е използвана като източник за разнообразни изследвания на историята, правителството, икономиката, антропологията, религията, изкуството и културата.

JOHN CHARDIN (1643 - 1713)

Jean Chardin (16 noiembrie 1643 - 5 ianuarie 1713), născut Jean-Baptiste Chardin și cunoscut și sub numele de Sir John Chardin, a fost un bijutier și călător francez, a cărui carte în zece volume „Călătoriile lui Sir John Chardin” este considerată una dintre cele mai bune lucrări occidentale despre Persia și Orientul Apropiat, în general. S-a născut la Paris, fiul unui negustor bogat, bijutier din Place Dauphine și a moștenit afacerea tatălui său. În 1664, a călătorit prin Constantinopol și Marea Neagră, ajungând în Persia la începutul anului 1666. În același an, șahul Abbas al II-lea, l-a făcut pe Chardin agentul său pentru achiziționarea de bijuterii. La mijlocul anului 1667, a vizitat India și s-a întors în Persia în 1669. În anul următor a ajuns la Paris. A publicat o relatare a unor evenimente la care a fost martor ocular în Persia, intitulată „Le Couronnement de Soleiman Troisième”, Paris, 1671. Un nobil învățat, Mirza Sefi, prizonier în propriul său palat de la Isfahan, l-a distrat, l-a instruit în limba persană și l-a asistat în această lucrare. Chardin a început din nou călătoriile sale spre est în august 1671. El a fost la Constantinopol din martie până în iulie 1672. O ceartă între marele vizir și ambasadorul francez a făcut periculoasă poziția supușilor francezi, iar Chardin a scăpat într-o mică navă traversând Marea Neagră, și a făcut o călătorie extrem de aventuroasă prin Caffa, prin Georgia și Armenia până la Ispahan, la care a ajuns în 1673. A rămas la Ispahan patru ani, făcând călătorii speciale în toată țara, de la Marea Caspică la Golful Persic. Prin aceste călătorii a realizat o avere și, hotărând să se întoarcă acasă, a ajuns în Europa în 1677. În 1681, Chardin a decis să se stabilească în Anglia, din cauza persecuției protestanților în Franța. A fost bine primit la curte și, la scurt timp, a fost numit bijutier de curte. A fost numit cavaler de Carol al II-lea la Whitehall, 17 noiembrie 1681. În 1682, a fost ales membru al Societății Regale. În 1684, regele l-a trimis ca ambasador în Olanda, unde a stat câțiva ani. La întoarcerea la Londra și-a dedicat cea mai mare parte a timpului studiilor orientale.

Sir John a murit în Chiswick, Londra, în 1713. Există un monument funerar al lui Chardin în Westminster Abbey, cu inscripția Sir John Chardin - nomen sibi fecit eundo („și-a făcut un nume călătorind”). Savanții moderni consideră ediția din 1711 a cărții sale intitulată Voyages (editată de orientalistul Louis-Mathieu Langlès) ca fiind versiunea standard.

Primii cititori au felicitat opera lui Chardin pentru plenitudinea și fidelitatea ei, iar el a primit laude de la o serie de gânditori ai Iluminismului, printre care Montesquieu, Rousseau, Voltaire și Gibbon. Savanții din Persia garantează, de asemenea, importanța sa. Chardin a călătorit departe, a stăpânit bine limba persană și a lăsat relatări detaliate despre locurile și oamenii pe care i-a întâlnit. De asemenea, a avut acces direct la curtea safavidă, iar descrierile sale despre politica și administrația contemporană sunt foarte apreciate. În general, este considerat un martor de încredere, iar munca sa a fost folosită ca sursă pentru diverse studii despre istoria, guvernarea, economia, antropologia, religia, arta și cultura safavidă.

JOHN CHARDIN (1643 - 1713)

Jean Chardin (16 November 1643 – 5 January 1713), born Jean-Baptiste Chardin, and also known as Sir John Chardin, was a French jeweller and traveller whose ten-volume book *The Travels of Sir John Chardin* is regarded as one of the finest works of early Western scholarship on Persia and the Near East in general.

He was born in Paris, son of a wealthy merchant, jeweller of the Place Dauphine, and followed his father's business. In 1664, he journeyed by Constantinople and the Black Sea, reaching Persia early in 1666. The same year the shah, Abbas II, made Chardin his agent for the purchase of jewels. In the middle of 1667, he visited India and returned to Persia in 1669. The next year he arrived in Paris. He issued an account of some events to which he was an eyewitness in Persia, entitled '*Le Couronnement de Soleiman Troisième*,' Paris, 1671. A learned nobleman, Mirza Sefi, a prisoner in his own palace at Isfahan, had entertained him, instructed him in the Persian language, and assisted him in this work.

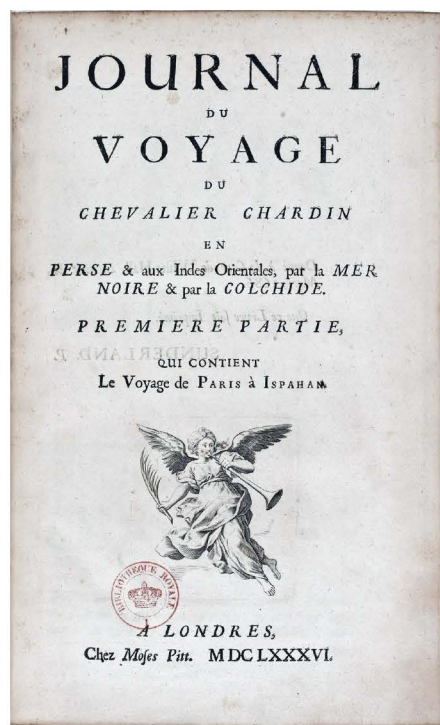
Chardin again started for the East, August 1671. He was at Constantinople from March to July 1672. A quarrel between the grand vizier and the French ambassador made the position of French subjects dangerous, and Chardin escaped in a small vessel across the Black Sea, and made a most adventurous journey by Caffa, and through Georgia, and Armenia to Ispahan, which he reached in 1673. He stayed at Ispahan four years, making particular journeys throughout the land, from the Caspian to the Persian Gulf. By these journeys

he realised a fortune, and, deciding to return home, reached Europe in 1677. In 1681, Chardin determined to settle in England because of the persecution of Protestants in France. He was well received at court, and was soon after appointed court jeweller. He was knighted by Charles II at Whitehall, 17 November 1681. In 1682, he was elected a fellow of the Royal Society. In 1684, the king sent him as envoy to Holland, where he stayed some years. On his return to London he devoted most of his time to oriental studies.

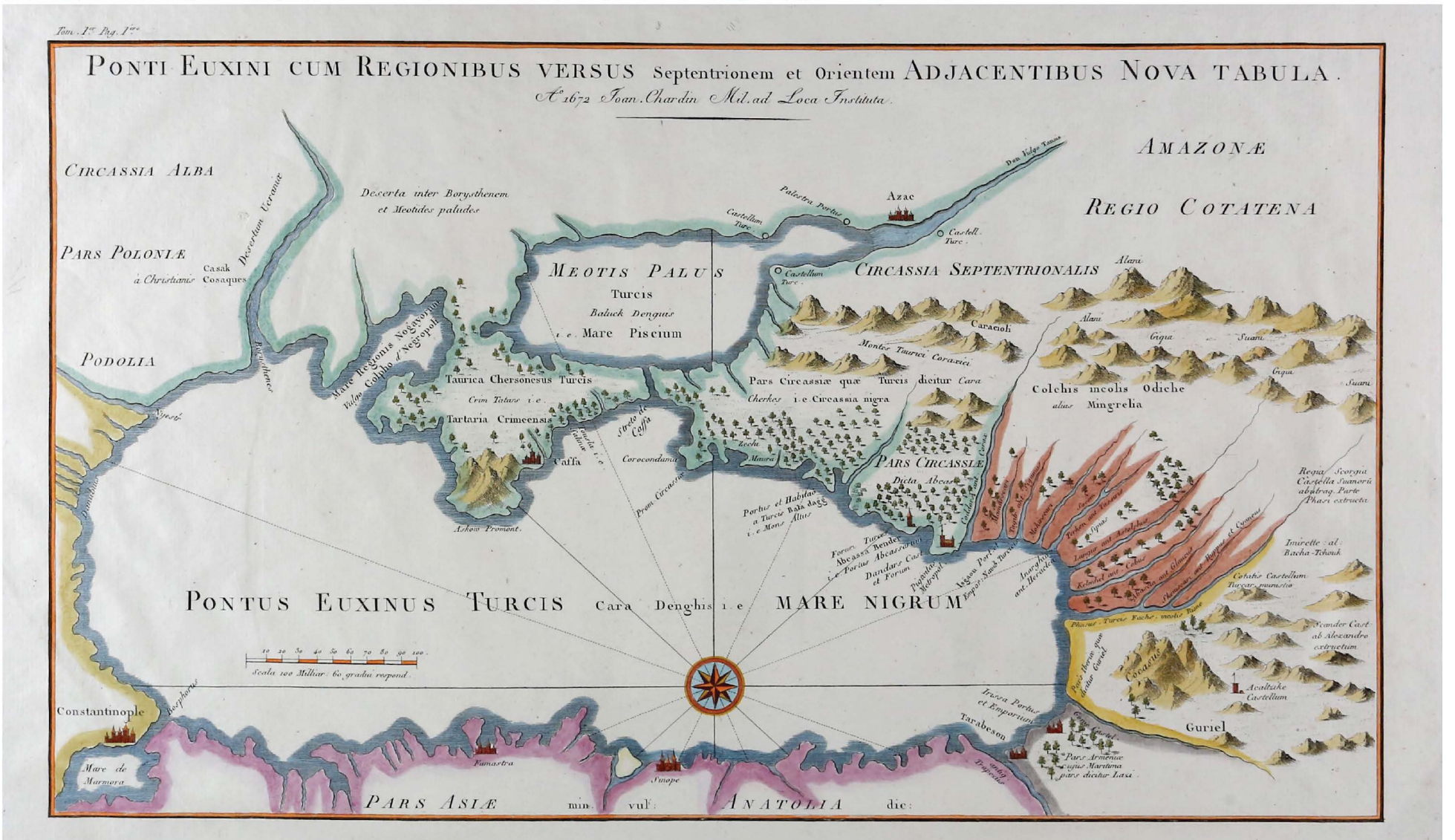
Sir John died in Chiswick, London in 1713. A funeral monument to Chardin exists in Westminster Abbey, bearing the inscription Sir John Chardin – nomen sibi fecit eundo ("he made a name for himself by travelling").

Modern scholars consider the 1711 edition of *Voyages* (edited by the Orientalist Louis-Mathieu Langlès) to be the standard version.

Early readers commended Chardin's work for its fullness and fidelity, and he received praise from a number of Enlightenment thinkers, among them Montesquieu, Rousseau, Voltaire and Gibbon. Latter-day scholars of Persia also vouch for his importance. Chardin travelled far and wide, had a good command of the Persian language, and left detailed accounts of the places and people he encountered. He also had direct access to the Safavid court, and his descriptions of contemporary politics and administration are highly regarded. He is generally trusted as a reliable witness, and his work has been used as a source for diverse studies on Safavid history, government, economics, anthropology, religion, art and culture.

Joan Chardin, *Ponti Euxini cum Regionibus versus Septentrionem et Orientem Adjacentibus Nova Tabula* (New map of Ponti Euxini with neighboring regions to the north and east), 1672

ПАНО 26

ДЖОВАНИ АНТОНИО РИЦИ-ЗАНОНИ (1736-1814)

Джовани Антонио Рици-Занони е италиански картограф и географ. Роден е на 9 септември 1736 г. в Падуа. Между 1749 и 1751 г. учи при Джон Полени, професор по астрономия в Падуанския университет. След като пътува в Италия и в чужбина, посещава по-специално Турция и Русия, Рици-Занони започва кариерата си като картограф през 1753 г. в Полша, където е призован от крал Август III. През 1756 г. той се премества в Швеция и Дания, където е нает да измерва датските владения в графствата Олдембург и Делменхорст. През 1757 г. Рици-Занони се записва в пруската армия и се бие по време на Седемгодишната война. По време на битката при Росбах той е заловен от французите и изпратен в Париж. Той остава в Париж в продължение на двадесет години, където се запознава с Фердинандо Галиани, секретар на неаполитанското посолство. Впоследствие той начертава карта на Неаполското кралство. Много уважаван, той ръководи инженерно-хидрографската служба в Париж между 1772 и 1774 г. Връщайки се в Падуа през 1776 г. Рици-Занони замисля дизайна на обща карта на Италия на астрономо-геодезическа база. Това не се осъществява, тъй като той е повикан в Неапол, за да коригира картата на Неаполското кралство от 1769 г.

В Неапол, където пристига през 1781 г., Рици-Занони убеждава външния министър Джузепе Бекатели Болоня, маркиз Самбукски и министъра на войната, търговията и флота, британския адмирал Джон Актън, в необходимостта от създаването на изцяло нова карта, вместо да се актуализира старата. Те решават да направят две различни карти: наземна и морска. Проектирането отнема тридесет години, известният Географски атлас на Кралство Неапол е завършен през 1812 г., две години преди смъртта на Рици-Занони.

Паоло Сантини (1729-1793) е венециански гравьор, известен специално със своите изящни религиозни и картографски гравюри. Той публикува във Венеция и може да е бил част от духовенството. В своите карти до голяма степен възприема и адаптира работата на своите френски колеги, особено на братята дьо Вогонди.

PANOUL 26

GIOVANNI ANTONIO RIZZI-ZANNONI (1736-1814)

Giovanni Antonio Rizzi-Zannoni a fost un cartograf și geograf italian. S-a născut la 9 septembrie 1736 la Padova. Între 1749 și 1751 a studiat sub conducerea lui John Poleni, profesor de astronomie la Universitatea din Padova. După ce a călătorit în Italia și în străinătate, a vizitat în special Turcia și Rusia, Rizzi-Zannoni și-a început cariera de cartograf în 1753 în Polonia, unde a fost invitat de regele Augustus al III-lea. În 1756 s-a mutat în Suedia și Danemarca unde a fost angajat să măsoare posesiunile daneze din comitatele Oldembourg și Delmenhorst. În 1757, Rizzi-Zannoni s-a înrolat în armata prusacă și a luptat în timpul Războiului de șapte ani. În timpul bătăliei de la Rossbach, a fost luat prizonier de francezi și trimis la Paris. A rămas la Paris timp de douăzeci de ani, unde l-a cunoscut pe Ferdinando Galiani, secretarul ambasadei napoletane. Ulterior a desenat o hartă a Regatului Napoli. Foarte apreciat, el a fost responsabil de biroul inginerului hidrograf din Paris între 1772 și 1774.

Înapoi la Padova, în 1776, Rizzi-Zannoni a conceput proiectarea unei hărți generale a Italiei pe baze astronomico-geodezice. Acest lucru nu a putut fi finalizat deoarece a fost chemat la Napoli pentru a corecta harta Regatului din Napoli din 1769.

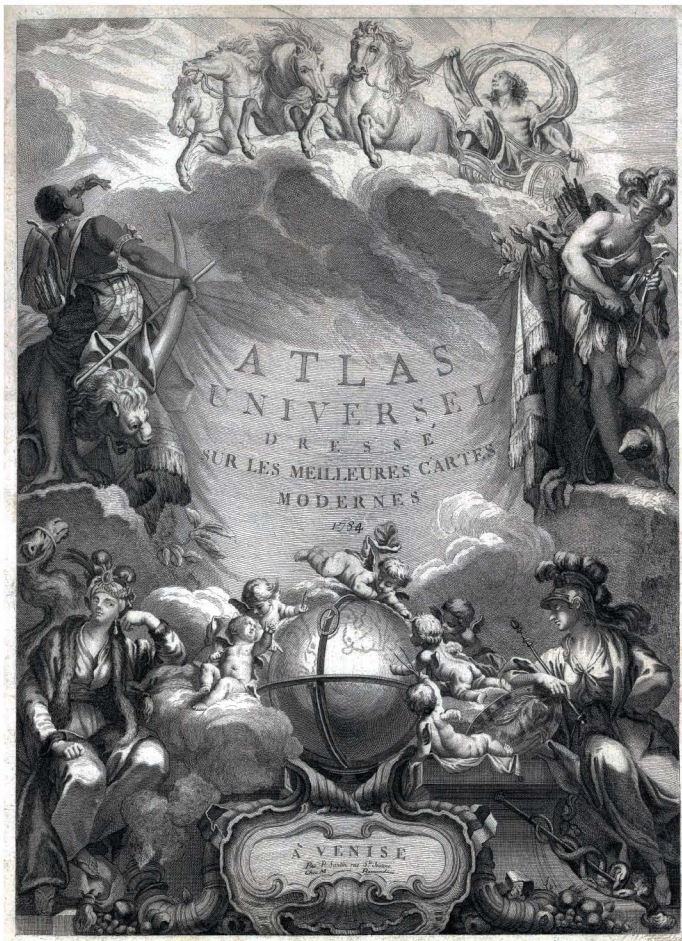
La Napoli, unde a ajuns în 1781, Rizzi-Zannoni i-a convins pe ministrul de externe Giuseppe Beccatelli Bologna, marchizul de Sambuca și pe secretarul de război, comerț și marină, amiralul britanic John Acton, de necesitatea creării unei noi hărți, mai degrabă decât actualizarea celei vechi. Au decis să deseneze două hărți diferite: una terestră și una marină. I-au trebuit treizeci de ani să proiecteze totul, însă celebrul Atlas geografic al Regatului Napoli a fost finalizat în 1812, cu doi ani înainte de moartea lui Rizzi-Zannoni.

Paolo Santini (1729-1793) a fost un gravor venețian cunoscut mai ales pentru printurile sale religioase și gravurile sale cartografice foarte bune. A publicat la Veneția și se pare că a fost membru al clerului. În hărțile sale, a adoptat și adaptat în mare măsură opera omologilor săi francezi, în special a fraților de Vaugondy.

GIOVANNI ANTONIO RIZZI-ZANNONI (1736-1814)

Giovanni Antonio Rizzi-Zannoni was an Italian cartographer and geographer. He was born on 9 September 1736 in Padua. Between 1749 and 1751 he studied under John Poleni, Professor of Astronomy at the University of Padua. After travelling in Italy and abroad, visiting in particular Turkey and Russia, Rizzi-Zannoni began his career as a cartographer in 1753 in Poland where he was summoned by the King Augustus III. In 1756 he moved to Sweden and Denmark where he was employed to measure the Danish possessions of the counties of Oldembourg and Delmenhorst. In 1757, Rizzi-Zannoni enrolled in the Prussian army and fought during the Seven Years' War. During the Battle of Rossbach, he was taken prisoner by the French and sent to Paris. He remained in Paris for twenty years, where he was acquainted with Ferdinando Galiani, secretary of the Neapolitan Embassy. He subsequently drew a map of the Kingdom of Naples. Highly esteemed, he was in charge of the hydrographer engineer's office in Paris between 1772 and 1774. Back in Padua in 1776 Rizzi-Zannoni conceived the design of a general map of Italy on astronomical-geodetic bases. This could not be completed because he was called to Naples to correct the 1769's map of the Kingdom of Naples. In Naples, where he arrived in 1781, Rizzi-Zannoni convinced the Foreign Minister Giuseppe Beccatelli Bologna, Marquis of Sambuca, and the Secretary of War, Commerce and Navy, the British Amiral John Acton, of the need of creating a whole new map, rather than updating the old one. They decided to draw two different maps: a terrestrial one and a marine one. It took thirty years to design it, the famous Geographic Atlas of the Kingdom of Naples was completed in 1812, two years before the death of Rizzi-Zannoni.

François Santini, *Atlas Universel dresse sur les meilleures cartes modernes*, 1776, Title page

Carte Des Environs De La Mer Noire ou se Trouvent L'Ukraine, La Petite Tartarie, et Les Confins de la Russie Europeene, et de la Turquie

Giovanni Antonio Rizzi-Zannoni, *Carte de la partie septentrionale de l'empire Ottoman, contenant la Crimée, la Moldavie, la Valakie, la Bulgarie, avec la nouvelle Russie, les gouvernement d'Astracan, et de Voronez, les Tatars cosaques &c.*, 1774, 73.0 x 155.0 cm

A detailed six sheet map of the Northern Part of the Ottoman Empire, centered on the Black Sea including parts of Romania, Hungary, Poland and Bulgaria. Prepared by Giovanni Antonio Rizzi-Zannoni (1736-1814). Engraved by Perrier, Bourgoïn and Arrivet. The map was prepared by the Venetian cartographer and publisher François (Père) Santini and first published in Santini's *Atlas Universel dresse sur les meilleures cartes modernes* 1776. While there is some overlapping geography on the horizontal sheets, the sheets can be cut and joined to form a 6-sheet map approximately 60 inches wide and 34 inches tall. Santini collaborated with Janvier and gives credit to him on most of his maps. The atlas is effectively an Italian copy of the Robert de Vaugondy 'Atlas Universel'. In 1784 Santini sold the plates to M. Remondini.

ПРОУЧВАНЕ НА БУРГАСКИЯ ЗАЛИВ

Анархията, обхванала Османската империя след Договора от Кючук Кайнарджа (1774), възпрепятства възстановяването на крепостите по Черноморието в продължение на години. Мисия, изпратена през 1784 г. от френския крал Луи XVI в подкрепа на Високата порта срещу руското нашествие в Черно море, водена от капитан-инженер и бъдещ френски фелдмаршал Андре-Жозеф Лафит-Клаве и мичман Томас Лоран Мадлен Дюверн дьо Пресл, плава няколко месеца по западното Черноморие. На тази основа през същата година Lafitte-Clave публикува „Дневник на едно пътуване край бреговете на Черно море от 28 април до 18 септември 1784 г.“. Лафит-Клаве е първият, който описва залива в близост до градовете Бургас и Порос като Бургаския залив, с забележката, че преди това е бил известен като залива на Порос и първият, който е нарекъл езерото западно от Бургас - Бургаско. През 1809 г. е публикуван доклад за експедицията на Clavé - Reconnaissance nautique et militaire du Golfe de Bourgas в Annales des voyages, de la geography et de l'histoire под редакцията на Malte-Brun, придружен от карта на залива на Бургас, изработен от френския картограф Пиер Лапие.

Пиер Лапие, роден на 11 август 1777 г. в Мезиер (Ардени) 1 и починал на 30 декември 1850 г. в Париж, е френски полковник, картограф и гравьор.

Офицер във френската армия, през 1799 г. той се присъединява към корпуса на географските инженери и провежда няколко кампании за Консулата и Първата империя. Капитан през 1800 г., той отговаря за големи топографски проекти. Назначен за директор на топографския кабинет на крал Луи XVIII през 1814 г., той е повишен в командир на ескадрон през 1819 г.

Директор на геодезията и след това на производството на картата на Франция, той е подполковник през 1829 г. Назначен за началник на топографския участък на военното депо през 1830 г., той е издигнат в чин щабен полковник през 1832 г. и се пенсионира през септември 1833 г. .

Полковник Лапие е кавалер на Сен Луи и офицер от Почетния легион. Автор на земни глобуси, атласи и карти, той допринася за множество произведения. Той е баща на Александър Емил Лапие, също картограф, с когото си сътрудничи.

През 1830 г. Жак-Виктор-Едуард Тетбу дьо Марини (1793–1852), холандски консул в Одеса, публикува „Лоция на Черно и Азовско море“ с нова, по-подробна карта на Бургаския залив, базирана на собствени изследвания.

RECUNOAȘTEREA GOLFULUI BURGAS

Anarhia care a cuprins Imperiul Otoman după Tratatul de la Küçük Kaynarca (1774) a împiedicat restaurarea cetăților de pe coasta Mării Negre timp de mulți ani. O misiune trimisă în 1784 de regele Ludovic al XVI-lea al Franței pentru a sprijini Înalta Poartă împotriva invaziei rusești a Mării Negre, condusă de căpitanul inginer și viitorul mareșal francez André-Joseph Lafitte-Clavé și militarul Thomas Laurent Madeleine Duverne de Presle, a navigat câteva luni pe coasta vestică a Mării Negre. Datorită acestui fapt, în același an, Lafitte-Clavé a publicat „Journal d'un voyage sur les cotes de la Mer noire du 28 april au 18 septembre 1784”. Lafitte-Clavé a fost primul care a descris golful din apropierea orașelor Burgas și Poros drept Golful Burgas, cu remarca că anterior a fost cunoscut sub numele de Golful Poros și primul care a numit lacul de la vest de Burgas - Burgassee. În 1809 a fost publicat un raport despre expediția lui Clavé - Reconnaissance nautique et militaire du Golfe de Bourgas în Annales des voyages, de la geography et de l'histoire sub redacția Malte-Brun, însoțit de o hartă a Golfului Burgas realizat de cartograful francez Pierre Lapie.

Pierre Lapie, născut la 11 august 1777 în Mézières (Ardennes) și decedat la 30 decembrie 1850 la Paris, este un colonel, cartograf și gravor francez.

Ofițer în armata franceză, în 1799 s-a alăturat corpului de ingineri geografici și a desfășurat mai multe campanii pentru Consulat și Primul Imperiu. Căpitan în 1800, era responsabil cu lucrările topografice majore. Numit director al cabinetului topografic al regelui Ludovic al XVIII-lea în 1814, a fost promovat șef de escadron în 1819.

Director al echipei de topografiere și apoi însărcinat cu producerea hărții Franței, a fost numit locotenent-colonel în 1829. Numit șef al secției topografice a Depozitului de Război în 1830, a fost ridicat la gradul de colonel de stat major în 1832 și pensionat în septembrie 1833 .

Colonelul Lapie este un Cavalier de Saint-Louis și ofițer al Legiunii de Onoare.

Autor al globurilor, atlaselor și hărților terestre, contribuie la numeroase lucrări. Este tatăl lui Alexandre Emile Lapie, tot cartograf, cu care a colaborat.

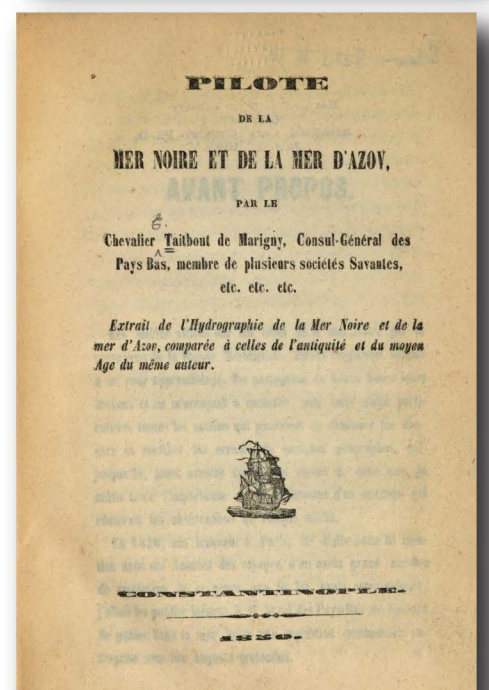
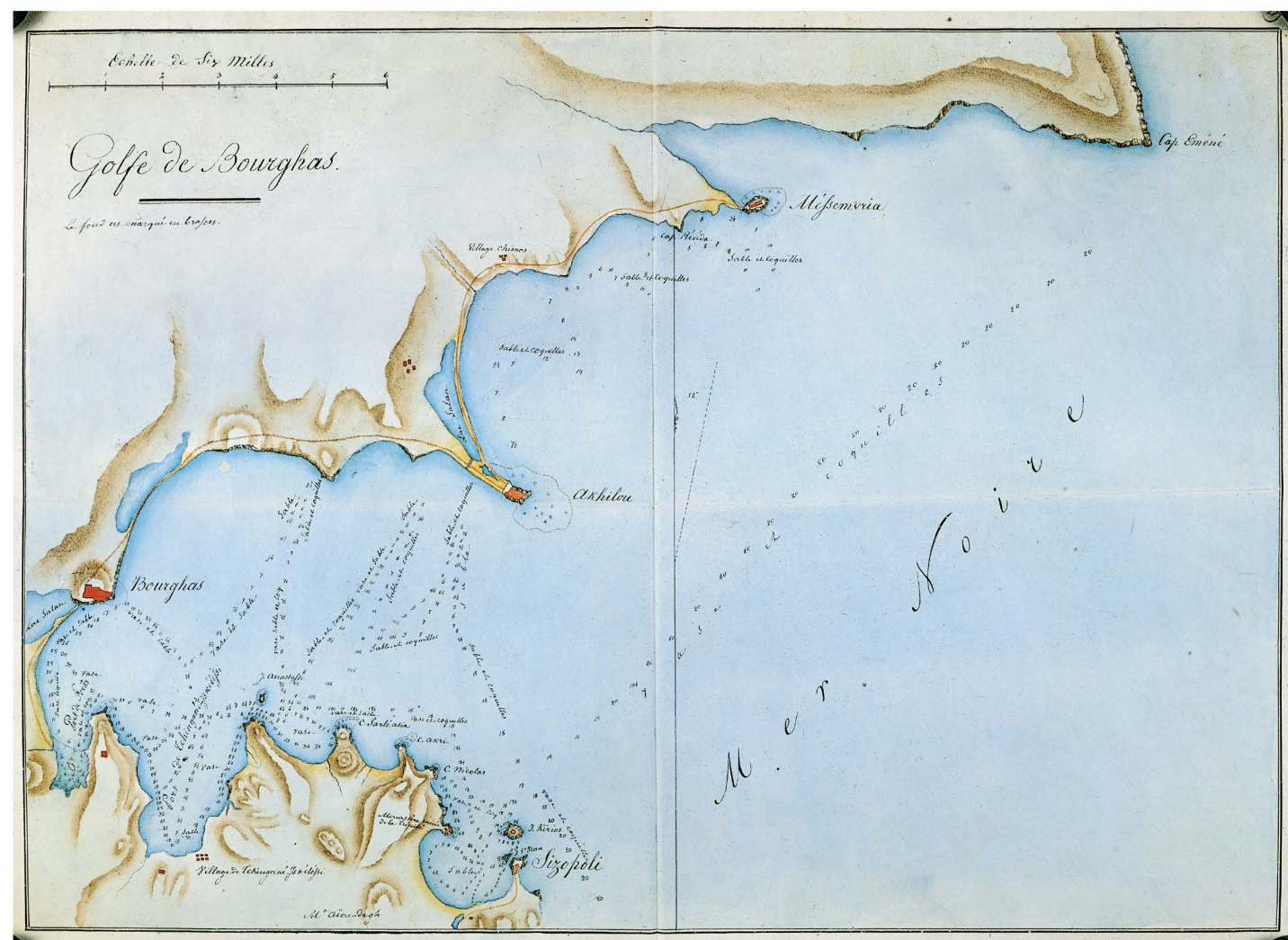
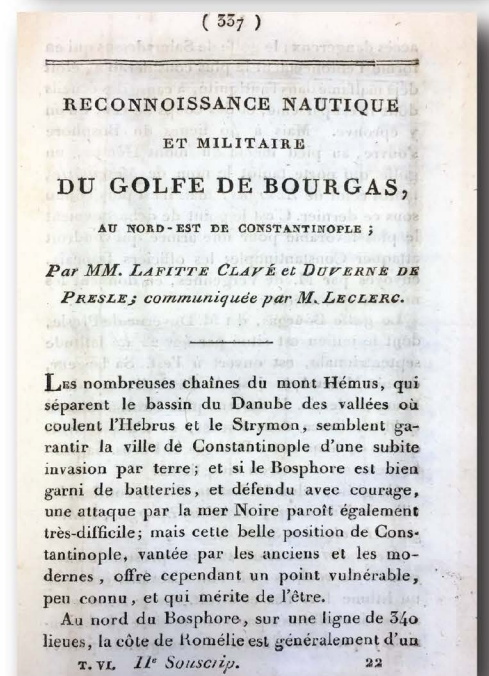
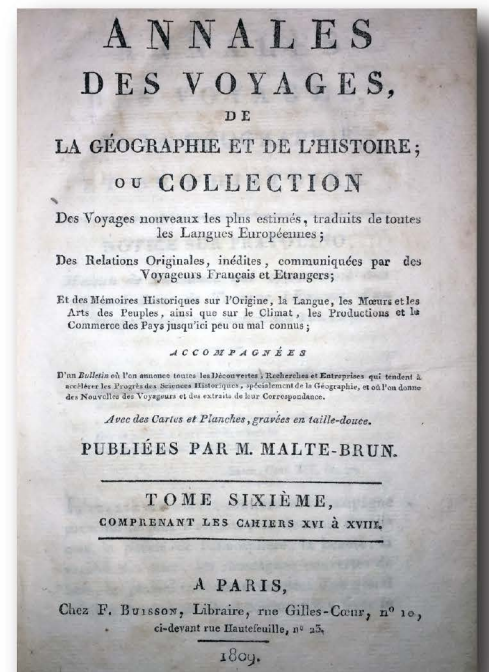
În 1830, Jacques-Victor-Edouard Taitbout de Marigny (1793–1852), consul olandez la Odessa, a publicat Pilote de la Mer Noire et de la Mer d'Azov, cu o nouă hartă mai detaliată a Golfului Burgas, bazată pe propria sa cercetare.

RECOGNITION OF THE GULF OF BOURGAS

The anarchy that engulfed the Ottoman Empire after The Treaty of Küçük Kaynarca (1774) hindered the restoration of fortresses on the Black Sea coast for years. A mission sent in 1784 by King Louis XVI of France to support the High Gate against the Russian invasion of the Black Sea, led by Captain-Engineer and future French Field Marshal André-Joseph Lafitte-Clavé and Midshipman Thomas Laurent Madeleine Duverne de Presle, sailed for several months. on the Western Black Sea coast. On this basis, in the same year, Lafitte-Clavé published "Journal d'un voyage sur les cotes de la Mer noire du 28 avril au 18 septembre 1784". Lafitte-Clavé was the first to describe the bay near the towns of Burgas and Poros as the Bay of Burgas, with the remark that it was previously known as the Bay of Poros and the first to name the lake west of Burgas - Burgassee. In 1809 a report on the expedition of Clavé - *Reconnaissance nautique et militaire du Golfe de Bourgas* was published in the *Annales des voyages, de la geography et de l'histoire* under the editorship of Malte-Brun, accompanied by a map of the Gulf of Burgas made by the French cartographer Pierre Lapie.

Pierre Lapie, born August 11, 1777 in Mézières (Ardennes) 1 and died December 30, 1850 in Paris, is a French colonel, cartographer and engraver. An officer in the French army, in 1799 he joined the corps of geographic engineers and carried out several campaigns for the Consulate and the First Empire. Captain in 1800, he was in charge of major topographic work. Appointed director of the topographical cabinet of King Louis XVIII in 1814, he was promoted squadron leader in 1819. Director of surveying and then production of the map of France, he was made lieutenant-colonel in 1829. Appointed head of the topographical section of the War Depot in 1830, he was elevated to the rank of staff colonel in 1832 and retired in September 18383. Colonel Lapie is a Chevalier de Saint-Louis and an officer of the Legion of Honor. Author of terrestrial globes, atlases and maps, he contributes to numerous works. He is the father of Alexandre Emile Lapie, also a cartographer, with whom he collaborated.

In 1830, **Jacques-Victor-Edouard Taitbout de Marigny** (1793–1852), Dutch consul in Odessa, published *Pilote de la Mer Noire et de la Mer d'Azov*, with a new, more detailed map of the Gulf of Burgas, based on his own research.

ПАНО 28

КРИМСКАТА ВОЙНА (1853-1856)

Кримската война е военен конфликт, в който Русия губи от съюз, съставен от Франция, Османската империя, Обединеното кралство и Сардиния. Войната се откроява с „известната си некомпетентна международна касапница“. През юли 1853 г. руските войски окупират Дунавските княжества, тогава под властта на Османската империя. През октомври 1853 г., с обещаната подкрепа от Франция и Великобритания, османците обявяват война на Русия и спират настъплението ѝ. Британският и френският флот влизат в Черно море на 3 януари 1854 г., след което се преместват във Варна през юни 1854 г., когато руснаците вече са изоставили Силистра. Освен малка схватка в Констанца, съюзниците няма какво да направят. Разочаровани от пропилените усилия и с искания за действия от страна на своите граждани, съюзническите командири решават да атакуват главната военноморска база на Русия в Черно море: Севастопол. Севастопол пада след единадесет месеца. Русия моли за мир. Парижкият договор, подписан на 30 март 1856 г., слага край на войната. Той забранява на Русия да базира военни кораби в Черно море. Османските васални държави Влашко и Молдова стават до голяма степен независими. Войната е един от първите конфликти, в които военните използват съвременни технологии като железници и телеграфи. Войната е една от първите, документирана подробно в писмени доклади и във фотографии. Реакцията във Великобритания води до професионализация, постигната най-добре от Флорънс Найтингейл, която привлича световното внимание към модерна служба на медицински сестри, която да се грижи за ранените. Кримската война отслабва имперската руска армия, източва хазната и подкопава влиянието на Русия в Европа. Унижението кара образованите елити на Русия да идентифицират проблемите на империята и да признаят необходимостта от фундаментални реформи. Те виждат бързата модернизация на страната като единствен начин да възстановят статута си на европейска сила. Така войната се превръща в катализатор за реформи на руските социални институции, включително премахване на крепостното право и основен ремонт в съдебната система, в местното самоуправление, в образованието и във военната служба.

PANOUL 28

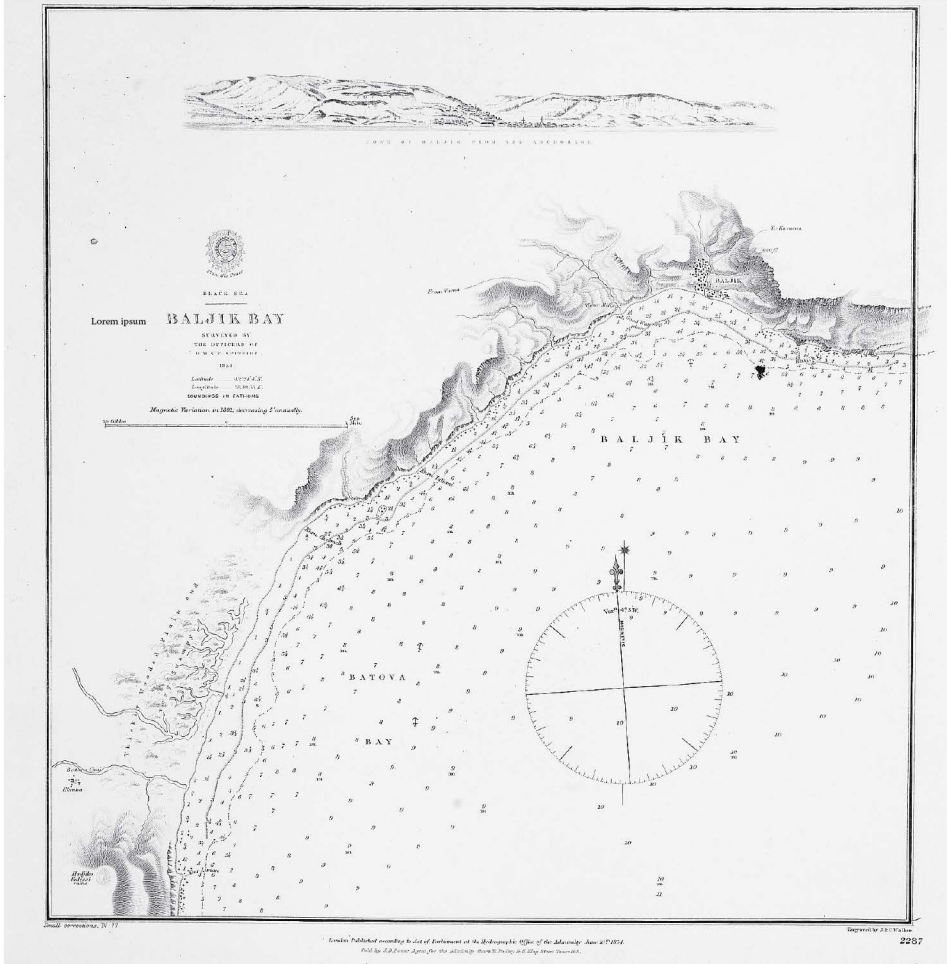
RĂZBOIUL CRIMEII (1853-1856)

Războiul Crimeii a fost un conflict militar în care Русия а pierdut în fața unei alianțe formate din Franța, Imperiul Otoman, Regatul Unit și Сардиния. Războiul s-a remarcat prin „notoria măcelărie internațională incompetentă“. În iulie 1853, trupele rusești au окупат Principatele Danubiene, trecute apoi sub suzeranitate otomană. În octombrie 1853, având promisiuni de sprijin din partea Franței și Marii Britanii, otomanii au declarat război cu Русия și au оprit авансarea rusă. Flotele britanice și franceze au intrat în Marea Neagră la 3 ianuarie 1854, apoi s-au mutat la Varna în iunie 1854, când rușii au abandonat Siliстра. În аfară de о luptă minoră la Constanța, aliații au avut puțin de făcut. Frustrati de еfortul иrosit și cu cererile de аcțiune din partea opiniei publice, команданții аliați au decis să атаce principala базă navală а Русiei în Marea Neagră: Sevastopol. Sevastopol а scăzut după unsprezece luni. Русия а cerut pace. Tratatul de la Paris, semnat la 30 martie 1856, а pus capăt războiului. А interzis Русiei să mai аducă nave de război în Marea Neagră. Statele vasale otomane Țara Românească și Moldova аu devenit în mare măsură independente. Războiul а fost unul dintre primele conflicte în care armata а folosit tehnologii moderne, cum аr fi căile ferate și telegraful. Războiul а fost unul dintre primele documentate pe larg în rapoarte scrise și în фотографии. Реacția din Marea Britanie а dus la о cerere de profesionalizare, fapt la care а contribuit realizarea faimoasă а Florencei Nightingale, care а câștigat аtenția mondială pentru pionierat în аsistența medicală și maniera modernă de а trata răniții. Războiul din Crimeea а slăbit Armata Imperială Rusă, а secătuit finanțele imperiului și а subminat influența Русiei în Europa. Umilirea а forțat elitele educate ale Русiei să идентифиce problemele Imperiului și să recunoască necesitatea reformelor fundamentale. Ei аu văzut modernizarea rapidă а țării ca fiind singura modalitate de а recupera statutul de putere europeană. Războiul а devenit astfel un catalizator pentru reformele instituțiilor sociale ale Русiei, inclusiv abolirea iobăgiei și revizuirilor în sistemul de justiție, în autoguvernarea locală, în educație și în serviciul militar.

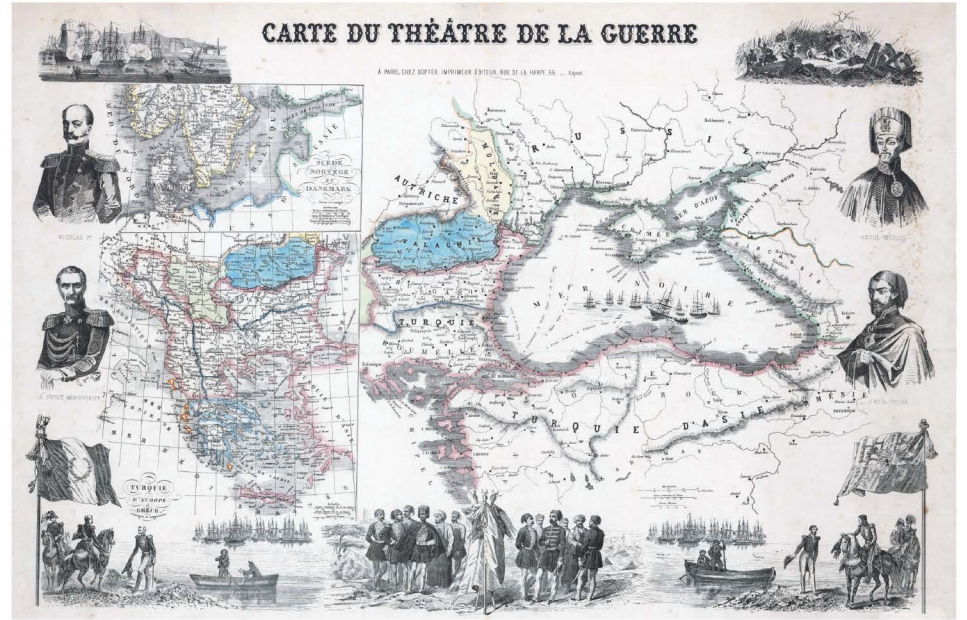
THE CRIMEAN WAR (1853-1856)

The Crimean War was a military conflict in which Russia lost to an alliance made up of France, the Ottoman Empire, the United Kingdom and Sardinia. The war stood out for its "notoriously incompetent international butchery". In July 1853, Russian troops occupied the Danubian Principalities, then under Ottoman suzerainty. In October 1853, having promises of support from France and Britain, the Ottomans declared war with Russia and stopped the Russian advance. The British and French fleets entered the Black Sea on January 3, 1854., then moved to Varna in June 1854, when the Russians abandoned Silistra. Aside from a minor skirmish at Constanța, there was little for the

Allies to do. Frustrated by the wasted effort, and with demands for action from their citizens, the allied commanders decided to attack Russia's main naval base in the Black Sea: Sevastopol. Sevastopol fell after eleven months. Russia sued for peace. The Treaty of Paris, signed on 30 March 1856, ended the war. It forbade Russia from basing warships in the Black Sea. The Ottoman vassal states of Wallachia and Moldavia became largely independent. The War was one of the first conflicts in which the military used modern technologies such as railways, and telegraphs. The war was one of the first to be documented extensively in written reports and in photographs. The reaction in Britain led to a demand for professionalisation, most famously achieved by Florence Nightingale, who gained worldwide attention for pioneering modern nursing while treating the wounded. The Crimean War weakened the Imperial Russian Army, drained the treasury and undermined Russia's influence in Europe. The humiliation forced Russia's educated elites to identify the Empire's problems and to recognize the need for fundamental reforms. They saw rapid modernization of the country as its sole way to recover the status of a European power. The war thus became a catalyst for reforms of Russia's social institutions, including the abolition of serfdom and overhauls in the justice system, in local self-government, in education, and in military service.

Black Sea - Baljik Bay surveyed by the officers of H.S.M.V. Spitfire 1854, London, Engraved by J. & C. Walker Chart of the Baljik Bay with in top a panoramic view of the town seen from the anchorage.

A French Illustrated Map of the theater of war from 1855

Thomas Onwhyn, *Comic Map of the Seat of War with Entirely New Features*, 1854, London

This is one of the most famous 19th-century caricature maps. It was the inspiration for, and progenitor of, many later 'serio-comic' war maps of Europe. Its author - the illustrator **Thomas Onwhyn** (1813-1886) is one of the originators of this genre. The immediate stimulus for the map was the commencement of the Crimean War (1853-1856), in which Britain, France and their allies waged war against Russia. The four principal protagonists are depicted as animals: the British lion, who appears to be on sentry duty; the French imperial eagle, denoting Napoleon III's Second Empire; Turkey in Europe (inevitably) as a turkey; and Russia as a rather harmless-looking bear, albeit wielding a flail of many strands, with the knots in each shown as skulls. The bear's body is labelled 'despotism', 'bigotry', 'cruelty', 'slavery', 'ignorance', 'oppression' and other unflattering terms. Russia's neighbour, Poland, is shown as enslaved, with even her name spelled out in bones.

ПАНО 29

МИШЕЛ ПАША СТРОИТЕЛЯТ НА ФАРОВЕ

На 1 януари 1854 г. кораб, командван от Жан Блез Мариус Мишел, лейтенант от френския кралски флот, останал в историята като Мишел Паша, потъва край брега на Александрия. Младият офицер пише проект за незабавното създаване на 40 фара в Дарданелите и Черно море. Император Наполеон III лично авансира необходимите средства, за да започне работата. След 18 месеца, в края на 1856 г., са запалени 20 фара: 9 в Дарданелите, 2 в Мраморно море, 5 в Босфора, 4 в Черно море. Капитан Мишел управлява Дирекцията на фарове в продължение на 5 години като служител на Османската империя. От края на 1858 г. поради проблеми с администрацията той решава да поеме управлението на фаровете за своя сметка. На 19 септември 1860 г. е създадена компания под името Collas & Michel, чиято цел е да изгражда и експлоатира фарове в Османската империя. На 4 септември 1860 г. компанията обещава да увеличи броя на фаровете от 22 на 96 за три години. През 1879 г. договърът е удължен на 20 години, а през 1899 г. е продължен с още 25 години. На 31 декември 1863 г. капитан Мишел е ръкоположен за рицар на ордена на Почетния легион, а на 12 юли 1880 г. е повишен в офицер. От своя страна папа Льв XIII му дава титлата римски граф Мишел Пиердон на 12 декември 1882 г. Така се раждат фаровете на Черно море, Мраморно море, Архипелага, Средиземно море, Червено море - по инициатива на френски моряк, на когото хиляди мъже на борда на различни кораби са задължени за живота си.

PANOUL 29

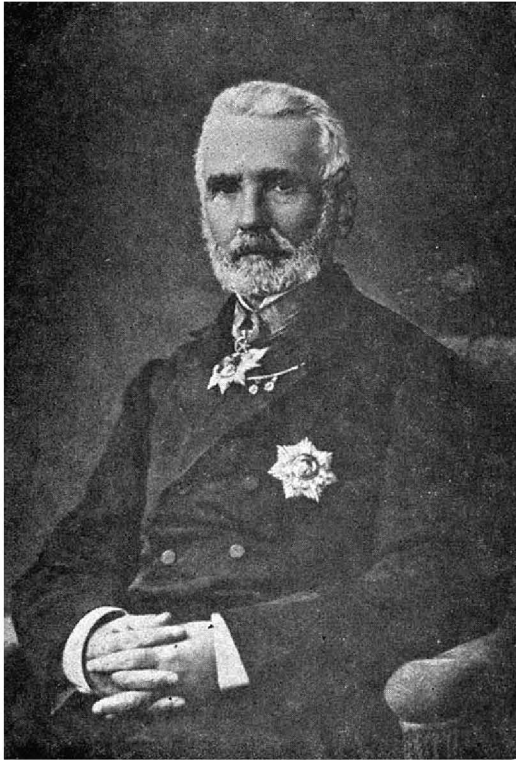
MICHEL PACHA CONSTRUCTORUL FARURILOR

La 1 ianuarie 1854, o navă comandată de Jean Blaise Marius Michel, care va intra în istorie sub numele de Michel Pasha, un locotenent în Marina Regală Franceză, a eşuat în largul coastei din Alexandria. Tânărul ofițer scrie un proiect pentru crearea imediată a 40 de faruri în Dardanele și Marea Neagră. Împăratul Napoleon al III-lea a avansat personal fondurile necesare pentru a începe lucrarea. După 18 luni, la sfârșitul anului 1856, s-au aprins 20 de faruri: 9 în Dardanele, 2 în Marea Marmara, 5 în Bosfor, 4 în Marea Neagră. Căpitanul Michel a condus Direcția Farurilor timp de 5 ani ca funcționar al Imperiului Otoman. De la sfârșitul anului 1858, din cauza problemelor cu administrația, a decis să preia conducerea farurilor pe cheltuiala sa. La 19 septembrie 1860, a fost înființată o companie sub numele Collas & Michel, al cărei scop era să construiască și să opereze faruri în Imperiul Otoman. La 4 septembrie 1860, compania s-a angajat să mărească numărul farurilor de la 22 la 96 în trei ani. În 1879 contractul a fost prelungit la 20 de ani, iar în 1899 a fost prelungit cu încă 25 de ani. La 31 decembrie 1863, căpitanul Michel a fost numit cavaler al Ordinului Legiunii de Onoare, iar la 12 iulie 1880 a fost avansat la ofițer. La rândul său, Papa Leon al XIII-lea i-a dat titlul de conte roman, sub numele de Michel Pierdon, la 12 decembrie 1882. Astfel s-au născut farurile Mării Negre, Mării Marmara, Mării Mediterane și Mării Roșii - la inițiativa unui marinar francez, căruia mii de oameni de la bordul diferitelor nave îi sunt îndatorați pentru viața lor.

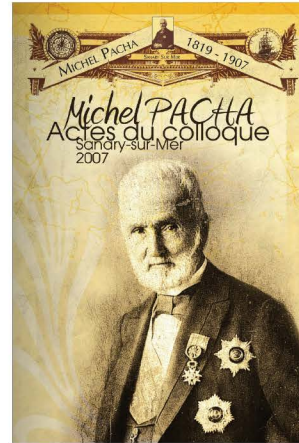
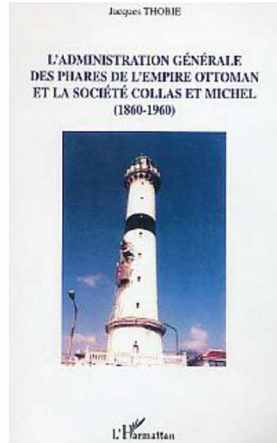
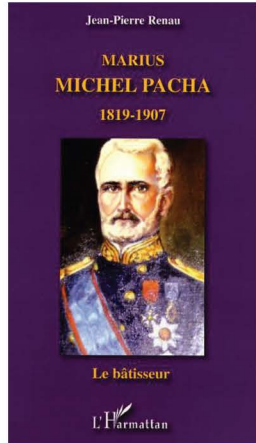
MICHEL PACHA - THE BUILDER OF THE LIGHTHOUSES

On January 1, 1854, a ship commanded by **Jean Blaise Marius Michel**, a lieutenant in the French Royal Navy, ran aground off the coast of Alexandria and will go down in history as **Michel Pasha**. The young officer is writing a project for the immediate creation of 40 lighthouses in the Dardanelles and the Black Sea. Emperor Napoleon III personally advanced the necessary funds to start the work. After 18 months, at the end of 1856, 20 lighthouses were lit: 9 in the Dardanelles, 2 in the Marmara Sea, 5 in the Bosphorus, 4 in the Black Sea. Captain Michel managed the Directorate of Lighthouses for 5 years as an official of the Ottoman Empire. From the end of 1858, due to problems with the administration, he decided to take over the management of the headlights at his own expense. On September 19, 1860, a company was established

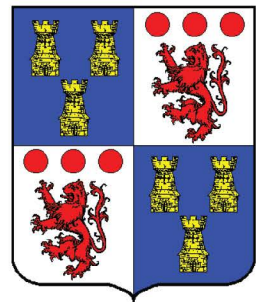
under the name **Collas & Michel**, the purpose of which was to build and operate headlights in the Ottoman Empire and their operation. On September 4, 1860, the company pledged to increase the number of headlights from 22 to 96 in three years. In 1879 the contract was extended to 20 years, and in 1899 extended for another 25 years. On December 31, 1863, Captain Michel was ordained a knight of the Order of the Legion of Honor, and on July 12, 1880, he was promoted to officer. For his part, Pope Leo XIII gave him the title of Roman Count Michel Pierdon on December 12, 1882. Thus were born the lighthouses of the Black Sea, the Sea of Marmara, the Archipelago, the Mediterranean, the Red Sea - at the initiative of a French sailor, to whom thousands of men on board various ships are indebted for their lives.

BLAISE JEAN MARIUS MICHEL
(July 16, 1819 - January 6, 1907)
Knight of the Legion of Honor (1863),
Pasha of the Ottoman Empire (1879),
Count Michel de Pierredon (1882)

Books dedicated to Michel Pashai and the construction of lighthouses on the Black Sea coast

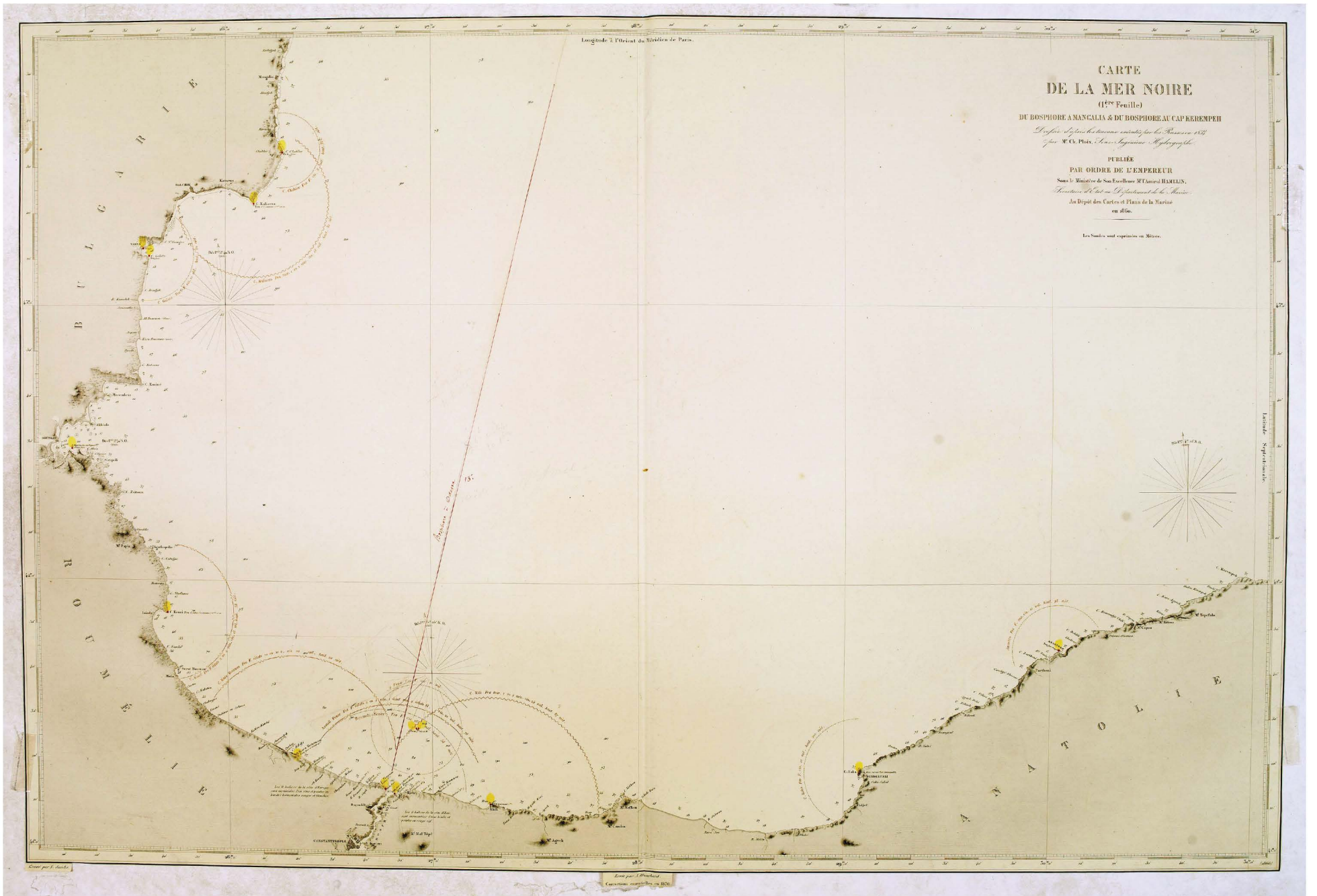

Family coat of arms
of the Counts Pierredon

One of the oldest Black Sea lighthouses - the lighthouse of Shabla

Map of the southwest coast of the Black Sea with marked places and the range of visibility of the lighthouses (Dépôt des cartes et plans de la Marine)

КАРТОГРАФИРАНЕТО НА СВЕТА ДНЕС

В днешно време създаването на карти разчита на компютърен софтуер за разработване и предоставяне на разнообразни услуги, тенденция, която вече е започнала в края на миналия век. Например, автолокация, търсене в браузъра на места, бизнес, продукти и изчисляване на площ и разстояние. В момента компютърно базираният софтуер се доминира от големи компании, които предлагат услугите си на световна общественост, като google maps, bing maps, National Geographic maps, ESRI Geographic Information System (GIS), CartoDB, Mapbox и др. Много други държавни, регионални и по-малки инициативи и компании предлагат свои услуги. Списъкът с онлайн картографски услуги е доста дълъг и нараства всеки ден.

Съвременните ГИС технологии използват цифрова информация, за която се използват различни методи за създаване на дигитализирани данни. Най-често срещаният метод за създаване на данни е дигитализацията, при която хартиена карта или план за проучване се прехвърлят на цифров носител чрез използване на САД програма и възможности за геореферирание. С широкото предлагане на орто-коригирани изображения (от спътници, самолети и безпилотни летателни апарати), цифровите формати са основния път, чрез който се извличат географски данни.

Първите снимки от космоса са направени при подорбитални полети. Изстреляният от САЩ полет V-2 на 24 октомври 1946 г. е правил едно изображение на всеки 1,5 секунди. С апогей от 105 км, тези снимки са пет пъти по-високи от предишния рекорд, 22 км от балонната мисия Explorer II през 1935 г. Бяха направени първите сателитни (орбитални) снимки на Земята на 14 август 1959 г. от американския спътник Explorer VI. Първите сателитни снимки на Луната са направени на 6 октомври 1959 г. от съветския спътник Luna 3, с мисия да снима обратната страна на Луната. "Синият мрамор" е изображение на Земята, направено от космоса през 1972 г. и станало много популярно в медиите и сред обществеността. Също през 1972 г. САЩ стартират програмата Landsat, най-голямата програма за получаване на изображения на Земята от космоса. Мисията за поточни данни от най-новия спътник на Landsat, е стартирана на 11 февруари 2013 г. През 1977 г. първите сателитни изображения в реално време са получени от сателитната система KH-11 на САЩ.

CARTOGRAFIEREA LUMII ÎN PREZENT

În prezent, crearea de hărți se bazează pe software de calculator pentru a dezvolta și furniza o varietate de servicii, o tendință care a început deja la sfârșitul secolului precedent. De exemplu, auto-locație, căutarea în browser a locurilor, afacerii, produselor și calculul suprafeței și distanței. În prezent, software-ul computerizat este dominat de companii mari care își oferă serviciile către un public din întreaga lume, cum ar fi hărți Google, hărți Bing, hărți naționale geografice, ESRI Geographic Information System (GIS), CartoDB, Mapbox etc. Sunt atât inițiative de stat sau regionale, dar și inițiative mai mici, precum companii care își oferă serviciile. Lista serviciilor de hărți online este destul de lungă și crește în fiecare zi.

Tehnologiile GIS moderne folosesc informații digitale, pentru care sunt utilizate diferite metode de creare a datelor digitalizate. Cea mai obișnuită metodă de creare a datelor este digitalizarea, astfel o hartă pe hârtie sau alt mediu este transferat într-un mediu digital prin utilizarea unui program CAD și a capabilităților de геореферирание. Odată cu disponibilitatea largă a imaginilor орто-рецифицирате (де ла сателиți, авиоане, аеростате și UAV-ури), digitalizarea head-up devine principala cale prin care sunt extrase datele geografice.

Primele imagini din spațiu au fost realizate în urma zborurilor suborbitale. Zborul V-2 lansat de SUA pe 24 octombrie 1946 a făcut o imagine la fiecare 1,5 secunde. Cu un maxim de 65 de mile (105 km), aceste fotografii erau de cinci ori mai mari decât recordul precedent, 22,7 km (13,7 mile) realizate de misiunea de balon Explorer II din 1935. Au fost realizate primele fotografii prin satelit (orbitale) ale Pământului, pe 14 august 1959 de către US Explorer 6. Primele fotografii prin satelit ale Lunii se poate să fi fost făcute la 6 octombrie 1959 de satelitul sovietic Luna 3, cu misiunea de a fotografia partea îndepărtată a Lunii. "Marmura albastră" este o imagine a Pământului luată din spațiu în 1972 și a devenit foarte populară în mass-media și în rândul publicului. Tot în 1972, Statele Unite au început programul Landsat, cel mai mare program pentru realizarea de imagini ale Pământului din spațiu. "Landsat Data Continuity Mission", cel mai recent satelit Landsat, a fost lansat la 11 februarie 2013. În 1977, prima imagine de satelit în timp real a fost realizată de sistemul de satelit KH-11 din Statele Unite.

TODAY'S WORLD MAPPING

Nowadays map making heavily relies on computer software to develop and provide a variety of services, a trend that already started at the end of the previous century. For instance, self-location, browser search of places, business, products, and area and distance calculation. At the present time, computer based software is dominated by big companies that offer their services to a worldwide public, such as Google Maps, Bing Maps, National Geographic maps, ESRI Geographic Information System (GIS), CartoDB, Mapbox, etc. Many other state-based, regional and smaller initiatives and companies offer their services. The list of online map services is quite long and is growing everyday.

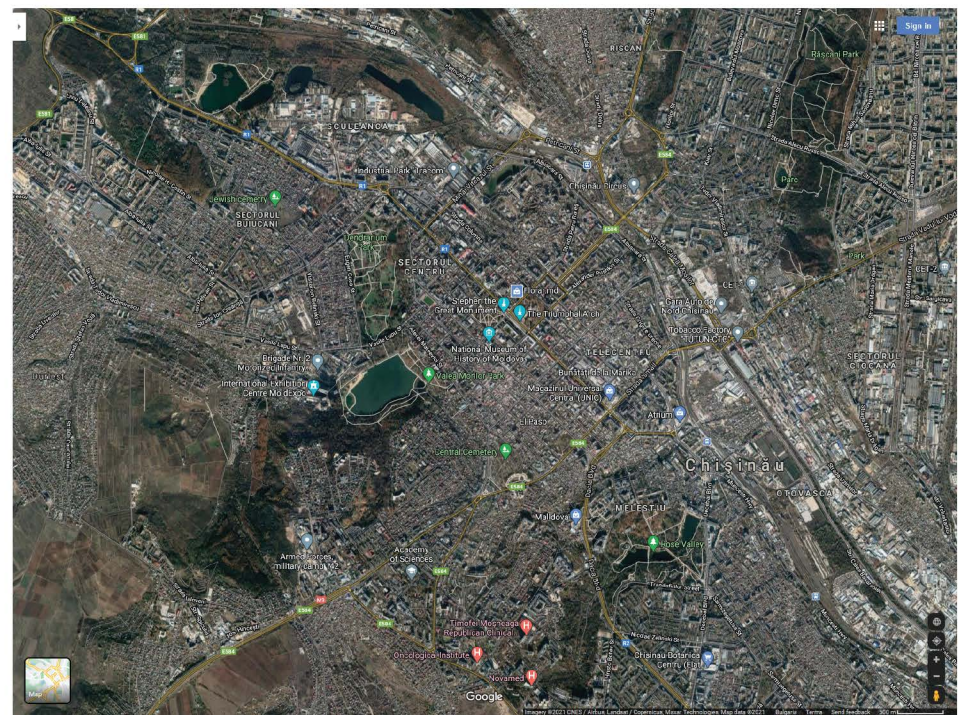
Modern GIS technologies use digital information, for which various digitized data creation methods are used. The most common method of data creation is digitization, where a hard copy map or survey plan is transferred into a digital medium through the use of a CAD program, and geo-referencing capabilities. With the wide availability of ortho-rectified imagery (from satellites, aircraft, Helikites and UAVs), heads-up digitizing is becoming the main avenue through which geogra-

phic data is extracted.

The first images from space were taken on sub-orbital flights. The U.S.-launched V-2 flight on October 24, 1946 took one image every 1.5 seconds. With an apogee of 65 miles (105 km), these photos were from five times higher than the previous record, the 13.7 miles (22 km) by the Explorer II balloon mission in 1935. The first satellite (orbital) photographs of Earth were made on August 14, 1959 by the U.S. Explorer 6. The first satellite photographs of the Moon might have been made on October 6, 1959 by the Soviet satellite Luna 3, on a mission to photograph the far side of the Moon. *The Blue Marble* is an image of Earth taken from space in 1972, and has become very popular in the media and among the public. Also in 1972 the United States started the Landsat program, the largest program for acquisition of imagery of Earth from space. Landsat Data Continuity Mission, the most recent Landsat satellite, was launched on 11 February 2013. In 1977, the first real time satellite imagery was acquired by the United States's KH-11 satellite system.

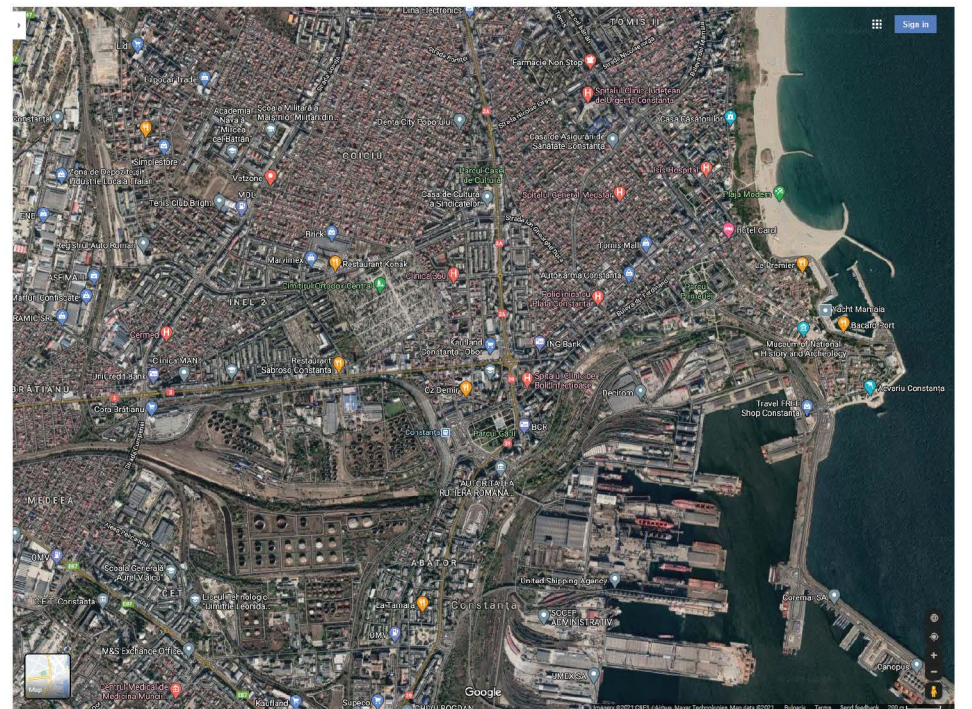
The Blue Marble is an image of the Earth made on December 7, 1972, by the crew of the Apollo 17 spacecraft at a distance of about 45,000 kilometers (28,000 miles). It is one of the most reproduced images in human history.

Chişinău in Google maps

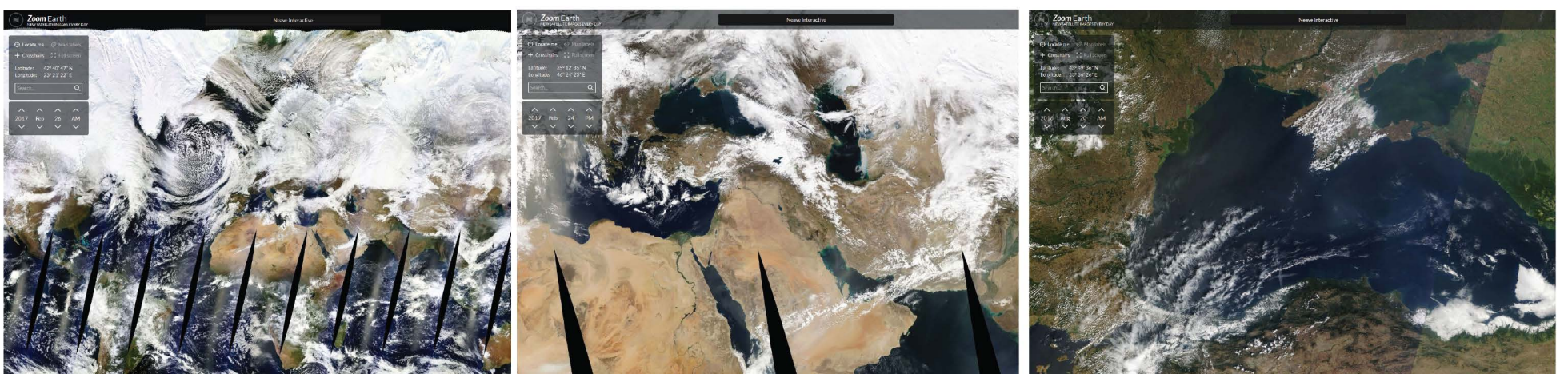

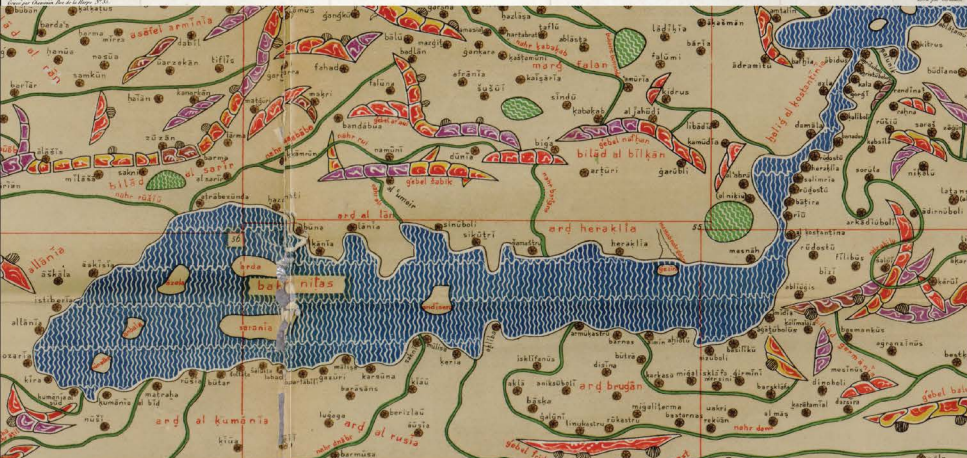
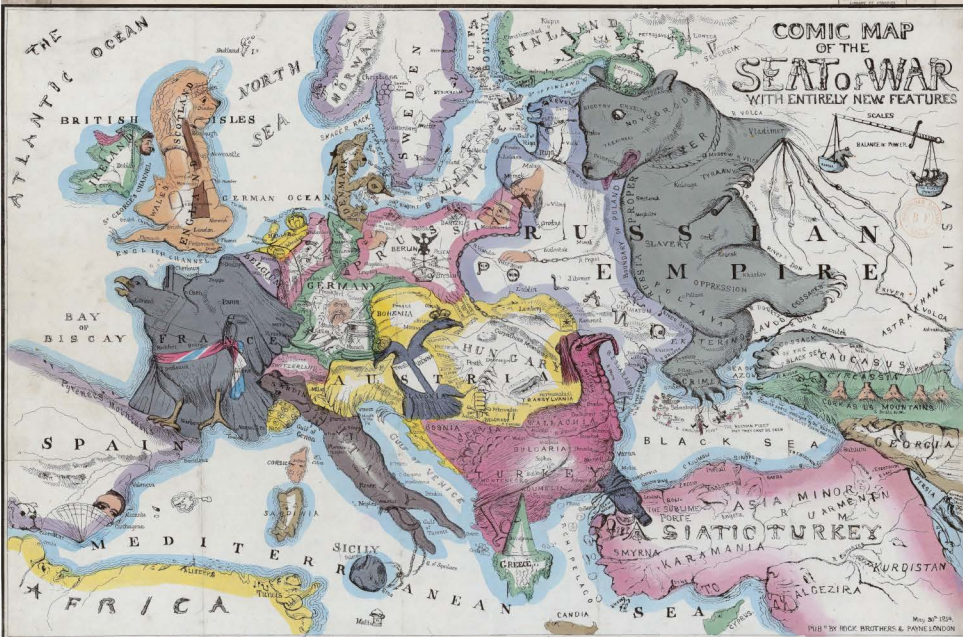
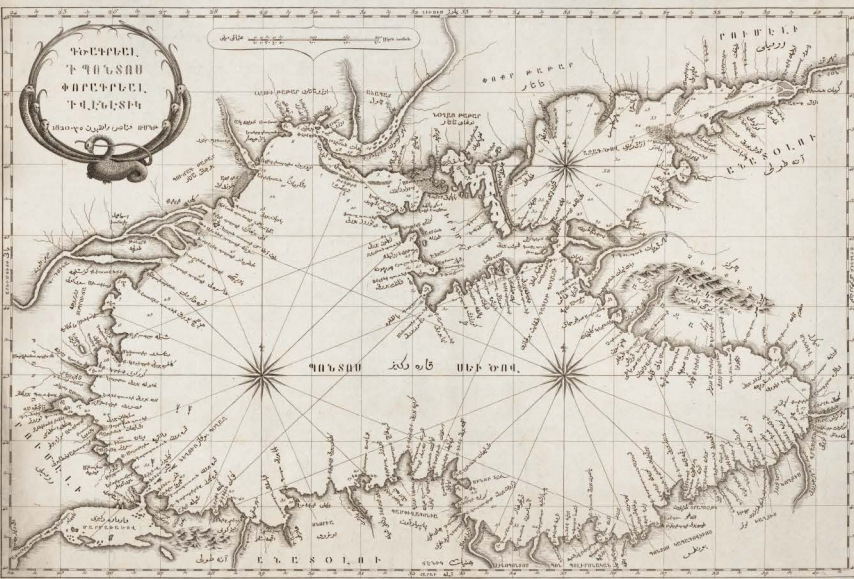
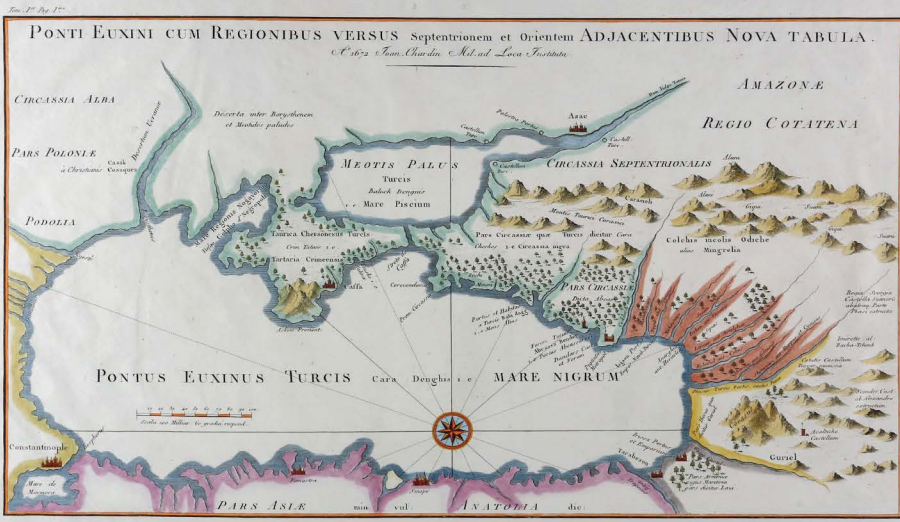
Old Nesebar in Google Maps

Constanta in Google Maps

Earth views in different scales. The Black sea can be seen as well as the Persian Gulf.

Joint Operational Programme Black Sea Basin 2014-2020

Nessebar Municipality, Lead Beneficiary of BSB 867

Black Sea Basin Archaeology, History and Culture Portal / ArHiCuP

February 2022

Joint Operational Programme Black Sea Basin 2014-2020 is co-financed by the European Union through the European Neighbourhood Instrument and the participating countries:

Armenia, Bulgaria, Georgia, Greece, Republic of Moldova, Romania, Turkey and Ukraine.

The publication was produced with the financial assistance of the European Union. Its contents are the sole responsibility of Nessebar Municipality and do not necessarily reflect the views of the European Union.